The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM. 8-0792.
Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
WEDNESDAY, AUGUST 28, 1957.

LATVIJA
AMERIKĀ

69./606. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 28. AUGUSTĀ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.00 par vienas collas slejas telpu.

Apmeklēsim DV dienas Toronto un Bostonā 30. un 31. augustā

KANADAS DAUGAVAS VANAGI PAR CV PRIEKŠNIEKU IEVĒL PULKVEDI VILI JANUMU

ZIEMASSVĒTKU ZIEDOJUMU VĀKŠANAS AKCIJA SĀKSIES 15. OKTOBRĪ

DV KV VALDES SĒDE 23. AUG.

Skatot cauri DV vēlēšanu komisijas protokolu par DV priekšnieka vēlēšanām, konstatēja, ka **Kanadas DV par Daugavas Vanagu priekšnieku nākošajiem trijiem gadiem ievēlējuši pulkvedi V. Janumu** ar 243 balsīm. Majors V. Hāzners saņēmis 124 balsis un plkvltn. R. Kociņš 62 balsis. Balsošanā piedalījušies 432 DV biedri Kanadā. No nodotām balsīm 3 nederīgas. Balsošanā piedalījušies pa nodaļām: Toronto 49,5 proc. no biedru skaita; Hamiltonas nod. 40 proc.; Montreālas nod. 40 proc.; Londonas nod. 34,5 proc.; Britu Kolumbijas nod. 39 proc.; Sv. Katrīnas nod. 36 proc.; Kiceneras-Vaterloo nod. 25 proc.; Bramptonas nod. 51 proc.; Manitobas nod. 30 proc.; Norandas nod. 84 proc; Sadberijas nod. 42 proc.; Niagaras nod. 47 proc.; Edmontonas nod. 87 proc.; Albertas nod. 39 proc.; Halifaksas kopa 62 proc.

Pārrunājot Daugavas Vanagu dienu paredzēto norisi, valde, apspriedusi Kultūras daļas vadītāja F. Broka DV dienu sarīkojumu plāna projektu, to akceptē, uzdodot priekšsēža vietniekam L. Līdumam vadīt atklāšanas akta technisko izkārtojumu.

DV šaušanas sacīkstēm balvas dāvājuši: DV Toronto nodaļa — ceļojošo kausu, kas izcīnāms vienreiz gadā DV salidojuma atklātās sacīkstēs: a) šogad kausa izcīņa var notikt tikai starp komandām, kuŗas piedalīsies gadā DV šaušanas sacīkstēs 31. augustā. Turpmākajos gados šī kausa izcīņā varēs piedalīties arī tās nodaļas, kuŗas lielo attālumu dēļ nevar ierasties kopīgās sacīkstēs. Šaušanu tās varēs izdarīt uz vietas pēc DV KV šaušanas komisijas noteikumiem ,rezultātus iesūtot pa pastu; b) ceļojošā balva pāriet tai nodaļai, kuŗa iegūst augstāko punktu skaitu, uz vienu gadu līdz nākošajām sacīkstēm; c) ceļojošā balva pilnā īpašumā pāriet tikai nodaļai, kuŗa balvu izcīnījusi 3 gadus no vietas — A. Bērziņa māju pārdošanas aģentūras vadītājs ziedojis mazkalibra šauteni; tirgotājs A. Kristapsons dāvājis kausu ar norādījumu: otrās vietas ieguvējam; Lotus puķu veikala īpašniece E. Pētersona kundze dāvājusi tautisku keramikas karafi. Šī gada šaušanas noteikumos tiek grozīts šaušanas stāvoklis un, proti: šaušanai guļus jānotiek no rokas, nevis no atbalsta.

Uz DV Hamiltonas nodaļas ierosinājumu valde izslēdza no DV organizācijas Hamiltonas nodaļas biedru Gunāru Kuški, kuŗš vairākkārtīgi saņēmis aizdevumus un mantas no vairākām personām un organizācijām un par kārtošanu nav licies zinis. Šādā rīcībā nedara godu DV organizācijai.

Pārrunājot jautājumu par ziedojumu vākšanu Ziemassvētku akcijas ietvaros ,valde noklausījās LNAK aprūpes saskaņošanas komisijas izraudzītā pārstāvja R. Noriša norādījumus attiecībā uz ieskatiem, ka jau šogad Ziemassvētku akcija būtu uzsākama ar kopīgiem ziedojumu vākšanas sarakstiem, ko šī komisija piesūtītu visām organizācijām. Tā kā komisija vēl praktiski nav sakomplektējusies, valde nolēma tās darbu atbalstīt, sūtot vajadzības gadījumā DV pārstāvjus, bet rēķinoties ar to, ka techniskais darbs, kas šai komisijai jāveic, sazinoties ar visām organizācijām Kanadā, prasītu daudz laika, valde nolēma Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akciju uzsākt nodaļām ar ziedojumu vākšanas sarakstiem ne vēlāk kā 15. oktobrī un to turpināt līdz Ziemassvētkiem; savāktos līdzekļus iesūtīt savlaicīgi DV KV, lai tos laikus varētu pārsūtīt tālāk.

Skatot cauri ienākušos lūgumus par zāļu sūtīšanu tautiešiem aiz dzelzs aizkara, valde lūgumus ievēroja divos gadījumos un nolēma zāles nekavējoties nosūtīt.

Lai sīki informētu visus DV organizācijas biedrus Kanadā, valde nolēma piesūtīt nodaļām DV CV sēdes protokolu līdz ar instrukcijām, uzdodot nodaļu valdēm informēt visus biedrus. Savā laikā DV KV izsūtīja apkārtrakstu, kur piederīgie meklēja Jēkabu Lapsu; tagad DV Montreālas nodaļa informē, ka J. Lapsam ir paziņota viņa piederīgo adrese.

No bēru fonda piešķīra izmaksas 200,- dol. DV Sv. Katrīnas nodaļai, [illegible] Almas Sakss mirušās mātes Marijas Robežnieces apbedīšanas izdevumu segšanai un mirušā Džona Džones (John Jones) atraitnei 200,- dol. Tā kā mirušajam Džonam Džones tēvam ir palikuši daudzi rakstu materiāli par latviešu dzīvi un latviešu ieceļošanu Kanadā, valde nolēma lūgt minētos rakstus piesūtīt DV KV.

Sakarā ar DV mēnešraksta piesūtīšanu DV biedriem, valde uzaicina nodaļu valdes iesūtīt DV KV līdz 20. sept. sarakstus ar adresēm divos eksemplāros par tiem, kam mēnešraksts būtu jāpiesūta saskaņā ar DV CV lēmumu. Tāpat valde lūdz nodaļas paziņot, kādā veidā valdes izkārtos mēnešraksta abonēšanas maksu.

A. Svennes un V. Kaļiņa tiesas lietu valde nolēma iztirzāt nākošajā valdes sēdē.

DV dienu aktu Toronto kuplinās latviešu pūtēju orķestris E. Slaucītāja vadībā.

GRIB IZOLĒT SĪRIJU

SAV. VALSTIS BRĪDINA VIDĒJOS AUSTRUMUS

Vašingtona sūta savu diplomātu uz Vidējiem Austrumiem, lai brīdinātu arabu valstis par patiesām komūnisma briesmām šai pasaules daļā.

Vašingtonā. Notikumi Sīrijā, kuŗos Sav. Valstis tagad saskata neapšaubāmu Padomju Savienības mēģinājumu iefiltrēties un nostabilizēties Vidējos Austrumos, netikšot atstāti novārtā un aizmirsti. Ja Maskava visiem spēkiem cenšas izplatīt savu iespaidu Rietumiem nedraudzīgo arabu valstīs, tad Rietumi no savas puses laidīs darbā savu propagandas mašīneriju, lai vismaz neitrālo arabu valstīm izskaidrotu komūnistu patiesos nodomus.

Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu ārlietu minisrija uz Vidējiem Austrumiem nosūtīja ārlietu ministra Dallesa palīgu Hendersonu, pēdējam uzdodot brīdināt Vidējo Austrumu valstis par draudošajām komūnisma briesmām. Vašingtona baidās, ka arabi varētu neizprast ārkārtīgos panākumus, kādi komūnistiem ir Sīrijā. Brīdinot pārējās Vidējo Austrumu valstis ,Vašingtona pēdējām iesaka pēc iespējas samazināt visus kontaktus ar Sīriju. Lai apstādinātu komūnisma sērgas izplatīšanos, jāpanāk Sīrijas izolācija. Sav. Valstu ārlietu ministrijas domu gājiens ir apmēram šāds: kad Sīrija būs pilnīgi izolēta no tās kaimiņvalstīm, tā mēģinās Padomju Savienībai pietuvoties vēl vairāk. Tas radīs pietiekami nopietnu satraukumu Sīrijas pretkomūnistu aprindās, lai pēdējie saparotos un gāztu komūnistus. Tas, protams, prasītu diezgan daudz laika. Un bez tam nav nekādas garantijas, ka viss notiktu tā ,kā Sav. Valstis to vēlētos. Bet, lai kā tas arī būtu, Sav. Valstis ar to tikai pierāda savu nemainīgo stāju, proti, **ja kāda valsts ir nonākusi komūnistu varā, tai pašai jāprot tikt galā saviem spēkiem. Uz tiešu militāru palīdzību no Sav. Valstīm nav ko cerēt.**

Kamēr Padomju Savienība Sīrijā var atzīmēt noteiktu uz varu, Rietumu pasaule mēģina sevi mierināt, ka Maskava Damaskā nebūt vēl nav nostiprinājusies. Padomju Savienībai neesot robežu ar Sīriju, tādēļ tās iespaidu nevarot ņemt nopietni. (ja tās iespaidu neņems nopietni, tad Padomju Savienībai drīz vien varēs būt arī tieša robeža ar Sīriju!)

Uzsākot arabu „izglītošanas" kampaņu, Sav. Valstu ārlietu ministrija domā, ka šoreiz Padomju Savienība ar savu komūnisma ekspansiju Vidējos Austrumos ir aizgājusi pārāk tālu — tik tālu, ka uz ilgstošiem panākumiem tā nevar cerēt. Bet, lai nodrošinātu komūnistu sakāvi Vidējos Austrumos ,resp. Sīrijas komūnistu padzīšanu, Sav. Valstu plāniem ir nepieciešami stabili pamati: proti, arabu valstis par katru cenu jāattur no savas vienprātīgās nostājas pret Angliju, Franciju vai Izraēlu. Naidā pret Izraēlu, atbalstot francūs Ziemeļafrikā vai cīnoties pret angļiem Persijas līcī, arabu valstīm, vismaz ārēji, jāatbalsta vienai otra. Tagad būtu nepieciešams radīt tādu situāciju, kur arabu bloka valstis viena otru atbalstītu gan, bet tikai pret komūnismu. Tādēļ Vašingtona vispirms gribētu, lai Anglija vienojas ar Saudi Arabiju Persijas līča territoriju piederības jautājumā. No Francijas Vašingtona gribētu prasīt pēc iespējas ātrāku Alžirijas jautājuma atrisināšanu. Un Izraēlai jau ir skaidri piekodināts uzvesties kā viesībā, lai arabu aprindas neradītu aizdomas, ka pret viņiem kas tiek gatavots. Šādā veidā amerikāņi cer novadīt arabu domas no komūnistu apsviestām idejām, lai Vidējos Austrumus pievirzītu tuvāk Rietumiem.

VIŅUS DZIRDĒSIM DV DIENU KONCERTĀ — TORONTO

Ksenija Brante

Ārijs Kellijs

A. Okolo-Kulaks

KRIEVI ATKAL SPRIDZINA ATOMBUMBAS

Padomju zinātnieki Sibirijā uzsākoši atomieroču izmēģinājumu seriju.

Londonā. Pagājušajā nedēļā Padomju Savienības delegācijas vadītājs Zorins Apvienoto Nāciju atbruņošanās apakškomitejā asi uzbruka Sav. Valstīm, kas vēl vienmēr turpina atomieroču mēģinājumus Nevadas tuksnesī. Bet — gandrīz vienā laikā ar Zorina uzbrukumiem — sēņveidīgais atommākonis pacēlās arī virs Sibirijas. Izrādās, ka, Rietumus strostējot ,krievi paši noorganizējuši jaunu atomieroču izmēģinājumu seriju, kas uzsākta pagājušajā nedēļā.

Anglijas uzbrukumi Padomju Savienības liekulībai tika pārtraukti pusvārdā, Sav. Valstīm paskaidrojot, ka atomieroču mēģinājumi vēl nav aizliegti. Tanī pašā dienā Nevadas tuksnesī notika trīspadsmitais atomsprādziens pašreizējā mēģinājumu serijā.

Atbruņošanās apakškomitejas 150. sēde pienāca un pagāja bez pārsteigumiem. Anglijas pārstāvis Ormsbijs - Gore pārmeta Zorinam, ka Padomju Savienība pat nemēģina sadarboties ar Rietumiem, jo, acīmredzot, ir ieinteresēta vienīgi pati savu plānu akceptēšanā. Zorins pat nemēģināja to apstrīdēt.

Cerībā atkausēt Padomju Savienību, Rietumu valstis ieteica pārtraukt atbruņošanās apakškomitejas sarunas, lai dotu krieviem nepieciešamo laiku iepazīties ar Rietumu priekšlikumu saturu.

LATVIEŠU SŪTĪŠANA UZ KAZACHSTANU TURPINĀS

Pēc Rīgas radio ziņām šogad paredzēts nosūtīt no Latvijas 3.500 jauniešu ražas novākšanai Kokčetavas rajonā, Kazachstanā. Jauno „patriotu" vidū, kas „brīvprātīgi" dodas uz turieni, ir daudz studentu. Šie ražas novācēji saņems 3 kg labības un 5 rubļus dienā par darbu sovchozā. Viņus aiztransportēs par brīvu, un ceļojuma laikā tie saņems 15 rubļus dienā. Šo operāciju vadīs komjaunieši. Viņiem ir rīkojums sūtīt uz Kazachstanu tikai strādniekus ar labu veselību un ne jaunākus par 18 gadiem.

Ja ievēro to, ka darba un dzīves apstākļi Kazachu stepēs ir ļoti smagi un atalgojums nepietiekams, tad ļoti jāšaubās, ka uz turieni daudzi gribētu doties brīvprātīgi. Mums nav noteiktu ziņu, cik latviešu strādnieku pavisam aizsūtīti uz Vidusāziju kopš tā laika, kad Chruščevs sāka savu kampaņu nekultivēto zemju apgūšanai. Tāpat nav zināms, cik no tiem ir atgriezušies un cik ir spiesti tur palikt uz dzīvi, bet jādomā, ka tādu ir daudzi tūkstoši. Tas ir viens no paņēmieniem, ko krievu valdība izlieto latviešu tautas pārkrievošanai.

KOMŪNISTI GATAVOJAS SAGRĀBT VARU SINGAPŪRĀ

Nelikumīgā Malajas komūnistu partija iefiltrējas Singapūras strādnieku aprindās un tautas darbības partijā.

Singapūrā. Visā pasaulē tik aktīvie komūnisti pienākti jaunos nedarbos arī Singapūrā, kur vēl 1956. gada oktobrī viņu organizētie nemieri beidzās ar vispārēju asinsizliešanu.

Angļu armijas vienībām stāvot kaujas gatavībā ,Singapūras policija izdara plašas apcietināšanas pilsētas komūnistu aprindās, aizturot arī vairākas kreisās tautas darbības partijas amatpersonas. Singapūras policiju pašreiz visvairāk uztrauc tas apstāklis, ka nelegālā Malajas komūnistu partija sāk izrādīt vispārēju aktīvitāti, gūstot nenoliedzamus panākumus Singapūras strādnieku aprindās un vietējā tautas darbības partijā.

JAUNA LIEKULĪBA

Romā. Pagājušo svētdien Romā notika katoļu strādnieku sanāksme, kuŗā piedalījās jaunieši no visas pasaules. Iebraucot Romā ,jaunos katoļu strādniekus apsveica neviens cits kā italiešu komūnisti, kas deklarēja, ka katoļiem un sociālistiem jāiet roku rokā, jo tikai tad pasaule, pasargāta no atombriesmām, koloniālisma kauna un nabadzības, var cerēt sākt soļot jaunas sociālas iekārtas virzienā.

ATKLĀTA KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE

Kaŗa veterānu dienā, 24. augustā, defilēja 10.000 veco cīnītāju.

Piektdien, 23. augustā Toronto tika atklāta 79. gadskārtējā Kanadas nacionālā izstāde, kuŗu katru gadu apmeklē vairāki miljoni cilvēku.

Izstādi oficiāli atklājot, ģenerālgubernātora pārstāvis Breithaupts sacīja, ka ārkārtīgais ārvalstu ražotāju un pircēju pieplūdums liek domāt, ka izstādes nosaukums būtu jāmaina — jāsauc par Kanadas internacionālo izstādi. No Kanadas tirdzniecības viedokļa raugoties, sacīja Breithaupts, izstādes internacionālais raksturs ir tikai apsveicams. Varbūt, ka ar laiku šī izstāde var sevī apvienot uzjautrinājumus ar nopietnu veikalu, aizpildot robu, ko radīja Kanadas starptautiskās tirdzniecības izstādes slēgšana.

Breithaupts aizrādīja, ka Kanadai ir ļoti nopietns tirdzniecības deficits ,kāpēc atliek tikai cerēt ,ka 79 nacionālā izstādē, ieinteresējot ārvalstu pircējus ,palīdzēs šo deficitu mazināt.

Viena no lielākajām izstādes atrakcijām šogad ir Holivūdas komiķa Bobo Hopa uzstāšanās. Pēdējais ar dejām, dziesmām un jokiem manāmi atsvaidzina izstādes priekšnesumus, ienesot labu daļu dzīvības citādi saraibinātā programmā.

Izstādē ļoti bagātīgi reprezentēti Kanadas u .c. zemju rūpniecības, lauksaimniecības un pārtikas produktu ražojumi.

Izstādes iekārtā šogad svarīgākais pievilkšanas priežšmets ir karalienes Elizabetes vārdā nosauktā celtne, kas ir lielākā un modernākā izstādes pēckaŗa ēka, kur novietoti sieviešu darba eksponāti. Tur notiek arī modes skates.

Kā katru gadu, arī šoreiz izstādē ir plaša gleznu skate, vakaros notiek koncerti u. c. priekšnesumi.

Izstādē piedalās arī latviešu daiļamatnieki, kuŗu darbi, kā jau ziņots, ieguvuši vairākas godalgas ,un par tiem interesējas tūkstošiem kanadiešu. Jau pirmajā dienā izstādē bija 116.000 apmeklētāju.

Nākošajā dienā pēc izstādes atklāšanas notika tradicionālā kaŗa veterānu parāde, kuŗā piedalījās ap 10.000 personu. Parādes gājiens sākās no Port York un beidzās izstādē. Šogad bija aicināti un parādē piedalījās arī nacionālo grupu veterāni, to starpā latvieši ar savu karogu.

Izstāde ilgs divi nedēļas — līdz 7. septembrim. Pēdējās divi dienās notiks lidotāju demonstrējumi, kas parasti saista daudz skatītāju.

Šo plašo un vispusīgo izstādi ieteicams apmeklēt visiem tautiešiem, ieejas maksa 75 centi.

40 POĻU TŪRISTU LŪDZ PATVĒRUMA TIESĪBAS DĀNIJĀ

Pirmie poļu tūristi, skaitā ap 800 ,divi dienas uzturējušies Kopenhāgenā. Tūristu starpā bijis arī Polijas tieslietu ministrs M. Ribickis, tomēr viņa klātiene nav varējusi ietekmēt dažus brīvības mīlētājus, kas nolēmuši palikt Rietumos, to esot no 20-40. Daži no viņiem pazuduši, citi meklējuši patvērumu dāņu policijā, kamēr kuģis atstājis ostu.

Dāņu tirgotāji stāsta, ka poļi „mežonīgi metušies" uz dāņu precēm, sevišķi kurpēm un uzvalkiem un īsā apciemojuma laikā iepirkušies par apm. 70.000 dolariem.

Daži poļi izteikušies, ka viņiem tā iepatikusies Dānija, ka viņi tur nolēmuši vēl palikt dažas dienas un atgriezties Polijā caur Zviedriju vai Austrumvācija, bet Polijas sūtniecība atbildējusi: nē un pases nav izsniegusi.

J. Kreiļa foto.

Kanadas kaŗa veterānu parādes gājiens, kuŗā šogad bija aicināti arī 16 tautību jaunkanadieši, beidzās nacionālās izstādes novietnē, kur no tribīnes viņus sveica Ontario ministru prezidents Frosts un pilsētas galva Filips, Latviešu veterānus reprezentēja DV un Virsnieku apvienības pārstāvji Gājiena pirmajā rindā redzams mūsu nacionālais karogs.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LATVIEŠI RIETUMVĀCIJĀ

Nu jau vairāki gadi, kopš Rietumvācijā darbojas Baltiešu biedrības, — latviešu, igauņu, lietuviešu un vāciešu sadarbības kopas. Šīs kopas līdz šim uzrādījušas tieksmi būt sevišķi aktīvām kultūrālā laukā. Par minēto organizāciju darbu Vācijas latviešu laikraksts „Latvija" raksta šādus patiesus vārdus: „Ar savu darbu Baltiešu biedrība ir viens no uzskatāmākiem piemēriem Baltijas telpas tautu un vāciešu sadarbībai, un arī pirmais gadījums emigrācijā, kur šī sadarbība izpaudusies jau tik konkrētos rezultātos, noderēdama par paraugu pārējām organizācijām brīvajā pasaulē, kas veicina baltiešu tuvināšanos un viņu kultūras propagandēšanu citās tautās."

Šī gada oktobris būs tas mēnesis, kad latviešu grāmata ieraudzīs plašākus apvāršņus. Frankfurtē pie Mainas notiekošajā gadskārtējā grāmatu mesē no 5. — 10. oktobrim blakus daudzu simtu vācu un tāpat ārzemju apgādu izstādītajām grāmatām goda vietu ieņems arī latviešu grāmatas. Arī šo iespēju sagādājusi jau pieminētā Baltiešu biedrība.

Pēc meses slēgšanas, izstādītie eksemplāri ceļojošas izstādes veidā ceļos no vienas vācu pilsētas uz otru, iegriežoties arī lielākajos latviešu centros. Latvju grāmatai tā būs laba propaganda.

Latviešu invalidu mītne Rietumvācijā diendienā kļūst populārāka mūsu trimdinieku saimē. Nav vēl nemaz tik sen, kad par šo Daugavas Vanagu pirkumu dzirdēja skarbus vārdus. Teica pat, ka latviešu sabiedrības ziedotā nauda nelietīgi izmantota. Protams, var būt dažādos ieskatos par pērkamā īpašuma vietas izvēli. Bet ka Bērzaine kā invalidu mītne sevi nebūtu attaisnojusi, tas izklausās pārspīlēti. Tur taču arvien vēl mitinās daudzi kaŗā savainotie latviešu kaŗavīri, tur savu atvaļinājumu „gandrīz par velti" var pavadīt ikviens trimdas latvietis. Kā Bērzaine nav varējusi uzņemt sākotnē izplānoto skaitu, tad tam pamatā svešās zemes specifiskie apstākļi un cilvēku mentālitāte. To zinot, būtu bijis labāk, ja daļa pārmetumu pircējiem būtu izpalikuši. Liekas, ka šo patiesību latviešu sabiedrība Rietumvācijā sākusi nojaust, jo arvien mazāk dzirdami asi komentāri par Bērzaini. Gan otrādi — ne reti dzird vārdus: „Labi gan, ka mums ir tāda Bērzaine. Ir savs stūrītis, kur var justies kā latvietis. Un tas uz svešas zemes!"

Jaunākā statistika vēsta, ka Rietumvācijā pašlaik bezdarbnieku mazāk kā jebkad bijis. Darba roku pieprasījums ir liels. Bieži vien ar vietējiem iedzīvotājiem nevar tukšos robus aizpildīt, jāraugās pāri robežām.

Šo stāvokli pratuši izmantot arī krietni daudz latviešu. Viņi vācu rūpniecībā un saimniecībā atraduši piemērotu darbu. Un ja vien mūsu tautiešu veselības stāvoklis vai vecuma gadi atļautu plašāku izrīcību, Rietumvācijā dzīvojošie tautieši vairs nebūtu jāpieskaita trūcīgākajiem mūsu trimdiniekiem.

Jauka, bet reizē arī zīmīga parādība ir tā, ka tieši latviešu kaŗa vai darba invalidi ir paši centīgākie drba sameklēšanā. Šī lieta tomēr nav viegla, jo pašiem vāciešiem šīs grupas ļaužu ir pārpilnam. Bieži vien jāiesaistas darbā, kas nav piemērots invaliditātei vai vecumam. Un tomēr mūsējie strādā.

Vieglāk nodarbi rast un vairāk izpelnīt var tie, kas ir spēka gados un veseli. Viņiem, ja vien grib strādāt, darba Vācijā ir arvien. Šinī zemē vairs nav to laiku šaurības un nabadzības, kā tas bija tad, kad „trikonijā" dzīvoja vēl 100.000 mūsu tautiešu. Laiks iet uz priekšu, līdz ar to mainās arī iespējas. Paldies Dievam, šoreiz mums par labu!

Rietumvācijā, augustā **Mks.**

DAUGAVAS VANAGI

HAMILTONĀ

Pēdējā laikā vairāki Hamiltonas nodaļas biedri apprecējušies un pārcēlušies uz dzīvi ASV. Jau pagājušajā gadā no Hamiltonas uz Bafalo pārcēlās DV sporta kopas pr-ks Jānis Treimanis, pirms mēneša uz Ithaku, N. Y., aizceļoja Augusts Zeipe, bet šinī mēnesī ieceļošanas vīzas ASV gaida Alberts Ancāns un Vilhelms Zilgme.

Hamiltonas Daugavas Vanagu saime novēl saviem biedriem dievpalīgu un izturību jaunajā zemē, neaizmirst Daugavas Vanagu organizācijas mērķus un uzdevumus, kā arī nesaraut saites ar Hamiltonas Daugavas Vanagiem.,

∴

Šī gada sākumā Hamiltonas Daugavas Vanagi izlaida apgrozībā 2.200 latviskās auto pazīšanas zīmes. Pieprasījumi pēc šīm zīmēm ļoti dzīvi un tie pienāk ne tikai no Kanadas un ASV, bet arī no Anglijas, Vācijas un pat Austrālijas. Zīmes ir attaisnojušas uz tām liktās cerības, tā ka nodaļas rīcībā ir vairs tikai neliels skaits šo zīmju. Zīmes vēl dabūjamas ikvienā DV nodaļā Kanadā. Ja kāda persona vai organizācija vēl vēlētos zīmes iegādāties, tās pieprasāmas Jānim Breikšam, 174 Main St. W., Apt. 22, Hamilton, Ont. Tel. JA 8-2201. Auto zīmes cena 0,25 c gabalā.

Ekskursija uz skaistāko Kanadas parku

DV Toronto nodaļa iecerējusi 8. septembrī rīkot ekskursiju uz Ontario provinces parku Algonquin ar Gray Couch auautobusu. Maršruts — 460 jūdžu. Brauciens maksātu, ja pieteiktos vismaz 35 dalībnieki, 8 dol. no personas. Augstākais personu skaits var būt 45, tad maksātu lētāk. Šinī maksā ieskaitīts tikai brauciens. Lai ekskursija uz brīvdabas parku varētu notikt, nodaļas valde lūdz biedrus, kam interesētu šīs vietas apskate, pieteikties ne vēlāk kā līdz 28. augustam, plkst. 5 vakarā pie P. Ratnieka, tel.: EM 8 - 0792. Ja interesentu skaits sanāks lielāks, tad varēs braukt ar 2 vai vairāk autobusiem. Līdzi var braukt biedru piederīgie un paziņas. Izmantojiet vienreizējo izdevību apskatīt Ontario skaistāko vietu!

Nenokavējiet pieteikties — vēl ir brīvas tikai 8 vietas!

DV Toronto nod. valde

Gaidu Hiršu un Edgaru Rudzīti Bostonā salaulāja Pāvila draudzes māc. Zelmers. Jaunā sieva beigusi North Eastern univ. ar B.S. gradu bioloģijā un Edgars M.I.T. ar Ph. Doktora gradu ķīmijā, strādā pie reaktora pētniecības Argoune National laboratorijā.

Foto: Grāvītis

Guntu-Viju Ansbergu un Ivaru Dombrovski Bostonā salaulāja Trimdas draudzes māc. H. Galiņš. Abi jaunlaulātie turpinās studijas.

Foto: Grāvītis

DAUGAVAS VANAGU ROSĪBA MILVOKOS

Kapt. Ž. Butkuss stāsta par saviem piedzīvojumiem kaŗa laukā

Nenoliedzami viens no rosīgākajiem sabiedriskajiem centriem ASV ir Milvoki, kur latviešu kultūrālā rosība ir nerimtīga un aktīva. Šai ziņā lielu un nozīmīgu darbu veic vietējā DV apvienība, kas soli pa solim iekaro nozīmīgu vietu ASV vidējo rietumu latviešu organizāciju vidū. Ar savu respektējamo 30 vīru kori dir. V. Aparjoda vadībā, 2 teātŗu ansambļiem rež. M. Valteres-Einbergas rokās, un savu tautas deju trupu L. Pētersones skološanā, apvienības darbs ieklauj savā aplokā gandrīz visas trimdas kultūrālās pašdarbības nozares. Tā ikviens, kam interesē viens vai otrs pašdarbības veids savas aktīvitātes piepildījumu atrod DV pasākumos.

Lai aizpildītu vasaras otrās puses kluso laiku, apvienība bija rīkojusi 10. augustā skaistajā Upes parkā ugunskura vakaru, kas iesākās agrā pēcpusdienā ar sanāksmi brīvā dabā, ko ievadīja DV ASV priekšsēža vietn. un Milvoku apvienības priekšnieks V. Aparjods ar ziņojumu par DV ASV valdes un vietējās apvienības veikumiem.

Apvienības rāmjos darīts maksimālais ne tikai vietējo jautājumu risināšanā, bet arī palīdzēts visur tur, kur skartas svarīgas latviešu intereses, kā piem., Jāņa Jaunsudrabiņa 80 mūža gadu atceres balvas sagādāšanā, tāpat arī kādas dzejnieces atbalstīšanā grūtā brīdī, nerunājot nemaz par kārtējiem aprūpes gadījumiem. Sarīkojumu apmeklēšanā vērojama augoša pasīvitāte, tādēļ arī samazinās sarīkojumu ienākumi. Milvoku latviešu skolas jautājums atrisinājies labvēlīgi, jo visas latviešu organizācijas un draudzes uzņēmušās par to kopēju gādību. Turpmāk vairāk vērības jāveltī latviešu bērnu piesaistīšanai skolai. Tas ir bērnu vecāku pienākums, kas šai ziņā ne vienmēr ir bijuši pietiekami apzinīgi. Šai ziņā priekšzīme rādāma DV saimes piederīgajiem.

Vakarā visi pulcējās pie ugunskura, kuŗu iededza leģendārais varonis kapt. Žanis Butkuss ar vēlējumu, kaut tradicija godināt savus cīnītājus nekad nebeigtos, jo tikai tās tautas ir lielas, kas godā savus varoņus.

Ugunskura dalībnieki kopīgi nodziedāja „Kaŗavīri bēdājās", sekoja V. Aparjoda ievadvārdi, kuros viņš slavināja latvju kaŗavīru drosmi un neatlaidību, noslēgumā aicinot kpt. Ž. Butkus pastāstīt ugunskura dalībniekiem savus kaŗa piedzīvojumus.

Kpt. Ž. Butkuss ļoti saistošā stāstījumā klausītājus iepazīstināja ar saviem kaŗa lauka pieredzējumiem, ar savu nemāksloto cīņu tēlojumu uzburot klausītājiem reālu priekšstatu par notikumiem un vietām, kas saistās ar latviešu kaŗavīru varonību, upuŗiem, uzvarām un arī sāpīgiem pametumiem. Ž. Butkuss vadīja klausītājus no Ilmena ezera cauri Volchovai un Vidzemes atiešanas kaujām, ne mirkli neļaudams atslābt interesei. Viens otram sekoja stāsti par bezbailīgiem izlūku gājieniem neticamos apstākļos, uzbrukumi un prettriecieni raibā virknē kauju un izlūku gājienos, kas sevišķi suģestēja jaunās paaudzes klausītājus.

Kaŗavīrs, kas no vienkārša kapŗāļa izaudzis par ievērojamu virsnieku un kauju vadītāju cīņu laukā, stāstījumā pauda daudz jaunu atziņu, kas varbūt kaŗa skolās mācītam kaŗavīram reizēm liktos aplamas, bet kas kpt. Butkusa vadībā un izpildījumā ir pierādījušās pareizas un labi reālizējamas.

Varonis kautrīgi klusē par apbalvojumu birumu un lēcieniem dienesta pakāpēs, bet arī vācu augstākā vadība nevar noklusēt trakā latviešu zemnieka varonību un lielo spēku, ar kādu viņš aizrauj savus karavīrus cīņā un panākumos. Pēdīgi, kad Butkusa vārds ir parādījies virspavēlniecības ziņojumos, seko viņa pelnītā paaugstināšana par kapteini un apbalvošana ar Bruņinieka krustu, bet tad jau arī jaunais kapteinis ir smagi ievainots, kas prasa ilgāku ārstēšanos, līdz viņš var atkal nostāties uz savām kājām. Protams, par to stāstītājs kautrīgi nemin ne vārda.

Vairāk kā stundu ilgais kpt. Butkusa stāsts guva vispārēju uzmanību, un noslēgumā klausītāji jūsmīgi pateicās autoram.

Egus.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI LONDONĀ

Jau vairākus gadus Kanadas latviešu katoļu saime pulcējās Londonā (Ont.), lai atzīmētu Jaunavas Marijas debesīs uzņemš. dienu, svētkus, kas dzimtenē vēl arvienu pulcina tūkstošiem svētceļnieku Aglonas baltā dievnama telpās. Piecpadsmitais augusts dzimtenē bija Latvijas katoļu vienības svētki, kad cilvēki no tuvienes un tālienes sastapās Māras zemes Karalienes brīnumdarītājas gleznas priekšā, lai, noliecot savas galvas, sajustu to kopības apziņu, kas vieno tautiešus ne tikai nacionāli, bet arī reliģiski.

Londonas (Ont.) latviešu katoļu nelielā saujiņa ir apņēmušies turpināt šo skaisto tradiciju arī trimdas apstākļos, un, pieaicinot katoļus no apkārtnes pilsētām, kopējās lūgšanās un savstarpējā domu izmaiņā liek, kaut uz brīdi, aizmirst svešumu un būt kopā ar cietējiem tautas brāļiem dzimtenē. Cerēsim, ka londoniešiem pietiks enerģijas šo tradiciju turpināt un gadu no gada mums atgādināt, ka tālu aiz okeaniem un jūrām dus važās kaltā dzimtene un ka mūsu uzdevums ir lūgties un strādāt, lai to brīvotu.

Šogad svētku reliģiskā daļa nebija tik krāšņa kā iepriekšējos gados. Pirmkārt, latviešu katoļu priesteŗi no apkārtējām pilsētām nebija varējuši Londonā ierasties, kas sagādāja prāvestam St. Mozgam daudz darba un maz brīva laika, ko veltīt iebraucējiem. Otrkārt, trūka arī LKKOK koŗa, jo diriģentam V. Rundānam, nepārastu apstākļu spiestam, šinī speciālā gadījumā bija jāatsakās no koŗa vadības. Tā kā koŗa piedalīšanās šinī svinīgajā brīdī ir nepieciešama, tad turpmāk LKKOK valdei jādara viss, lai līdzīgi apstākļi vairs neatkārtotos.

Svētku laicīgo programmu aizpildīja detroitiešu dziesmotais uzvedums „Vakarēšana" brīvmākslinieces A. Skrūzmanes vadībā. Līdz šim latviešu sarīkojumos mēs bijām paraduši redzēt uzstājamies koŗus, solistus, deklamātorus, u. t. t., tādēļ šis uzvedums šķita kaut kas neparasts, ko daudzi no mums sen vai pat nekad nebija redzējuši. Latviešu tautas dziesmu melodiju un tekstu daudzums atļauj parādīt lielu rakstūru un nodarbību dažādību, kas ir ļoti pateicīga viela visādiem drāmatiskiem tēlojumiem. Šo apstākli brīvmāksliniece A. Skrūzane bija arī izmantojusi, lai parādītu uz skatuves kādu tautisku vakarēšanu, kur teksti netika vis runāti, bet gan dziedāti. Skaistākais brīdis visā dziesmu serijā bija ansambļa dalībnieku izpildītā deja — „Sijā auzas, tautu meita."

Tālāk ar patikamu gandarījumu ir jāpiezīmē, ka latviešu jaunajai paaudzei veidojas dažas patīkamas balsis. Lilija Gleške pārsteidza klausītājus ar savas balss skanīgumu un patīkamo tembru. Grūti bija spriest par L. Gleškes balss diapozona plašumu un tās kontroles spējām. Bet šie ir vairāk vai mazāk technikas jautājumi, kuŗus var izkopt neatlaidīgā darbā, citādi Lilijai ir visi dotumi, lai valdzinātu publiku. Patīkami būtu dzirdēt L. Gleški ar plašāku programmu latviešu publikas priekšā.

Savelkot visu kopā, jāsaka, ka ansambļa sniegums atstāja patīkamu iespaidu. Ansamblis prasās pēc lielāka saliedējuma tādā ziņā, ka katrs dziedātājs ir arī aktieris, un aktieris drāmā nav viens, bet gan aktieŗu kopa, kas risina kādu noteiktu problēmu. Tāpēc katram dalībniekam uz skatuves jādzīvo līdzi teiktajam vārdam, vienalga, vai tas ir teikts runājot, vai dziedot. Ja šo vienību varētu īstenot, tad detroitieši ar saviem sniegumiem varētu tiešām lepoties. **T. Puisāns**

VĀCIJAS LATVIEŠIEM VĒLĒŠANU GADS

Jūlija beigās Minsterē, kas tagad latviešiem Vācijā ir „garīgais un fiziskais centrs", notika Latviešu centrālās komitejas sēde. Sanāksme galvenokārt tika sasaukta, lai pārrunātu un koordinētu šī gada rudenī notiekošās Latviešu centrālās padomes vēlēšanas, kas paredzētas vai nu septembŗa beigās vai oktobŗa sākumā.

Latviešu politiskās dzīves vērotāji rudens vēlēšanas, salīdzinot ar agrākajos gados notikušajām, paredz mierīgas. Kā visām lietām pēdējos gados, tā arī savas trimdas pārstāvniecības izraudzīšanā vietējie tautieši vairs neveltī to uzmanību un varbūt arī nozīmību kā senāk. Iespējams, ka tam savs pamats, taču lieki nebūtu padomāt, ka trimdas latviešu kopturētājas organizācijas ir tieši tās, kas palīdz ne tikai grūtos brīžos individuālu jautājumu kārtošanā, bet savu svarīgo vārdu liek arī starptautisko jautājumu izlemšanā. Un pie pēdējām problēmām pieder arī cīņa par Latvijas brīvību. Tāpēc jācer, ka latviešu sabiedrība, kā arī ikviens pilsonis atsevišķi, pareizi pratīs novērtēt „latviešu parlamenta Vācijā" nozīmību un tā izraudzīšanai veltīs visnopietnāko ievērību.

Ja dažkārt latviešiem pārmet pasīvitāti sabiedriskajā un kultūrālajā laukā, tad tam ir dibināts pamats. Nesen LCK Vācijā rīkoja latviešu mākslinieku turneju. Bija arī tādi latviešu centri, kas jau tā reti notiekošajiem sarīkojumiem veltīja īsti maz uzmanības. Par to Minsteres sanāksmē runāja arī LCK pr-dis plkv. Janums: „Atsevišķās novietnēs vērojams pietiekamas iniciātīvas trūkums koncertu noorganizēšanai, un šim nolūkam minimālo līdzekļu sagādei, vairāk paļaujoties uz vajadzīgo nokārtojumu no LCK puses. Tāpēc vēlama lielāka pašdarbība uz vietas."

Un šis pašdarbības latviešiem Vācijā nav daudz.

Vienīgi latviešu ģimnazija Rietumvācijī, kas tagad pēc Augustdorfas nometnes likvidēšanas ir Minsterē, šinīs dienās piedzīvoja Bundesrepublikas bēgļu ministra prof. Oberlandera apmeklējumu. Ministrs latviešiem solīja, ka ģimnazija pastāvēs tik ilgi, cik ilgi vien būs latviešu bērni, kas šo mācības iestādi vēlēsies izmantot savu zinību apgūšanai. Rietumvācijas valdības interesēs nav ārzemju bēgļus asimilēt, bet gan dot iespēju viņiem mācīties mātes valodā un savas tautas vidē.

J. CIBULSKIM,

pienākusi vēstule, saņemama LA birojā.

MICHAILOVA ALGĀDŽU JAUNĀ METODE

Komitejas „Par atgriešanos dzimtenē" izdevums nu jau kļuvis par ikdienišķu latviešu trimdinieka mītnes Rietumvācijā viesi. Šis „viesis" savā uzbāzībā ir tik nešpetns, ka gluži „piemirsis", ka to neviens nav aicinājis.

Līdz šim Michailova rokas puiši savu izdevumu latviešu bēgļiem piegādājuši pa pastu. Protams, to viņi dara arī vēl tagad. Taču ir daudzi mūsu tautieši, kas to saņem bez pasta starpniecības. Acīm redzot ir ļaudis, kas komūnistu lapeli uzņēmušies izplatīt, apstaigājot bēgļu mītnes un sarkano lapu iemetot pasta kastītē. Maz ticams, ka šie aģenti būtu sveštautieši. Boļševiku avīzes izdalīšanas veids liecina, ka tās iznēsātājs ir latvietis, vismaz tāds cilvēks, kas māk runāt un lasīt latviski. Vēl daudzajās bēgļu mītnēs Rietumvācijā kopā dzīvo dažādu tautību trimdinieki, arī vācu bēgļi. Latviešu valodā drukātā Michailova lapele iesviesta tikai latviešu pasta kastītēs. Blakus novietotās vācieša, ukraiņa vai ungāra kastītes atstātas tukšas.

Zīmīgi, ka pa pastu komūnisti savu avīzi pa lielākai daļai piesūta tikai tiem latviešiem, kuŗu uzvārda burts ir no A — L. Tas atgādina apstākli, ka savā laikā Augstdorfā nozaga latviešu Vācijā kartotēku līdz L burtam. Lai ar savu „literātūru" komūnisti apgādātu iespējami vairāk mūsu trimdinieku, tad lietā likta jaunā metode.

Taču tādu latviešu Rietumvācijā vairs nav, kas no brīvības brauktu uz vergu nometnēm, kas pret drošību mainītu čekas terroru.

KANADĀ

TORONTO

⊕ Amerikas latviešu katoļu kongress un katoļu studentu apvienības „Dzintars" studentu dienas notiks ASV Ņujorkā, laikā no 31. augusta līdz 2. septembrim. Kongresā un studentu dienās bez tiešās darba kārtības paredzēti arī vairāki referāti, kopējs izbraukums pa Ņujorku un saviesīgs vakars. Paredzams, ka studentu dienās piedalīsies arī ap 10 dzintariešu no Toronto, 10 no Montreālas un vairāki arī no Otavas un Hamiltonas.

⊕ TLB paplašinātā valdes sēdē bez valdes locekļiem piedalījās arī sekciju un citu pasākumu vadītāji, sniedzot ziņojumus par līdzšinējo darbību un nākotnes nodomiem. A. Rublis atlūdzies no saviem pienākumiem latviešu sestdienas skolas vecāku un paidagogu padomē un viņa vietā par biedrības pārstāvi ievēlēja inž. J. Popeli. Plašās pārrunas veltīja arī citiem skolas jautājumiem un drāmatiskās kopas darbībai, kas, kā zināms, paredzējusi arī vairākas viesizrādes ASV. Nākotnē paredzēti arī daži uzlabojumi biedrības nama būvē, pieskaņojot to vairāk šejienes prasībām. Sēdes gaitā pārrunāja arī turpmāko darbību, bet pagaidām par to nekādus konkrētus lēmumus nepieņēma.

Latviešu ārsti

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., HO 5-2892; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081. Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St. W., tel.: LE 4 - 6851.

MONTREĀLA

⊕ Sestdien, 21. septembrī, plkst. 7,30 vakarā, skaistajā un plašajā ukraiņu jaunizbūvētajā zālē, 405 Fairmount St. (Fairmount un Hutchison St.) DV nodaļa un Latviešu b-ba rīko rudens sezonas atklāšanas balli ar rudens karalienes un galma dāmu vēlēšanām un citiem jautriem pārsteigumiem. Spēlēs iecienītā vācu deju kapella.

HAMILTONA

⊕ Hamiltonas latviešu ārsts Dr. Gundars Drillis augusta beigās izlido uz Eiropu. Blakus vizītēm ārstniecības centros Anglijā, Holandē, Vācijā, Austrijā un Francijā D. piedalīsies Mediķu kongresā Ķelnē pie Reinas. Dr. Drillis paredzējis veltīt laiku arī jaunāko sasniegumu studijām tēlotājā mākslā, sevišķi glezniecībā. Anglijā un kontinentā viņš apmeklēs latviešu māksliniekus, lai papildinātu savu gleznu kollekciju. Dr. Freitāgs, kas arī pazīstams latviešu sabiedrībai, aizstāja D. viņa prombūtnes laikā, ģimenes apstākļu dēļ tanī pašā laikā uzturēsies Vācijā. Abus ārstus viņu prakse tādēļ aizstās Dr. Pāvils Vasariņš, kas beidzis University of Western Ontario un prakses laiku nostrādājis Hamiltonas un Londonas slimnīcās. Kabinets būs atvērts katru dienu, 798 Main St., East, parastajās pieņemšanas stundās no pl. 1 —3 p.p. un no pl. 6—8 vakarā. Pārējā laikā Dr. Vasariņš būs sasniedzams pa tel.: Liberty 9 - 6634.

⊕ Irēne Dāve - Grāvele sākusi darbu Ontario slimnīcā Hamiltonā pār zobu higiēnisti. Vācijā viņa beigusi zobārstniecības fakultāti Tibingenā un Higiēnas institūtu Bostonā.

⊕ Šī gada augustā par māju pārdošanas aģentu pie DeCicio Real Estate darbu uzsācis Donis Lesiņš.

Dzīves dārdzība Kanadā pieaugusi

(C. S.) Vasaras vidū Kanadas dzīves dārdzība sasniedza jaunu rekorda augstumu, kad patēriņa preču cenas indekss jūnijā aizsniedza 121.9. Tas ir par 2,9 proc. augstāks nekā 1956. g. 1. jūlija indekss. Indekss balstās uz 1949. gada cenām, kas pielīdzinātas 100. Patērētājiem nebija nevienas gaišākas vietiņas. Pārtika, apģērbs un pajumte — visi subindeksi uzrādīja pieaugumu, kaut gan arī algas ir pieaugušas.

LASĪTĀJU vēstules

AP 10.000 AMNESTĒJAMO

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atbildot Saturna rakstam Jūsu laikrakstā, man šeit jāpasvītro, ka manā grāmatā — Medaļas otrā puse — nekur neesmu lietojis apzīmējumu — „dumjais fantasts" attiecībā uz plkv. K. Lobi.

Saturns savā rakstā, runājot par leģionu, iepin arī citātu: „Latvijas armijā nav neviena dezertieŗa." Leģions nav Latvijas armija, bet par leģiona dezertieŗiem pulkv. A. Plensners raksta: — „Latviešu pārstāvji (apspriedē pie Jekelna 1944. g. 15. jūlijā — ref.) ierosina arī amnestiju visiem, kas līdz šim nav ieradušies uz iesaukšanu, vai šais sarežģītājos apstākļos atstājuši savas vienības. Tādu mekdējamo sarakstos esot ap 10.000. —

Adolfs Blāķis, Madison, Wis.

PUĶES UN LATVIEŠU SKOLAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas latviešu skolu stāvoklis kļūst ar katru gadu grūtāks. Apmēram tikai ¼ no bērniem atrod ceļu uz latviešu skolām. Vajadzīga steidzīga rīcība, lai trimdas skolas galīgi neapsīktu...

Trimdas skolas un skolotāju kursi ir labas lietas, bet tās nav ceļš, kā apturēt šo augsti vērtējamo pasākumu izsīkšanu. Nav svarīgi jauniešiem un bērniem iemācīt gadus, kad dzimuši mūsu rakstnieki un dzejnieki vai arī kāds līgums noligts, kauja izcīnīta vai partija likvidēta. Svarīgākais ir paturēt dzīvu mūsu valodu un tas ir vecāku uzdevums. Iemācīt mīlēt mūsu literātūru un mākslu, — tas ir rakstnieku un literātu uzdevums. Par daudz tiek braukāts uz apspriedēm, par daudz tiek runāts, bet tiek aizmirsts, ka skolotāju sagatavošana un lēmums par to nekā nedos — skolotāji nebūs un nekad nav bijuši tie, kas pievilks bērnus. Kādēļ gan nebūtu iespējams sarīkot visos lielākos trimdas centros, katru svētdienu bērnu rītus? Kādēļ gan uz šādiem bērnu rītiem nevarētu ierasties mūsu rakstniecības varenākais Jānis Jaunsudrabiņš un bērniem pastāstīt par savu Balto vai Zaļo grāmatu? Kādēļ nevarētu no Zviedrijas ierasties krusttēvs Švābe un mazajiem runāt par vēsturi? No Vācijas prof. Blese par valodu? Kādēļ Andrejs Eglītis nevarētu skandināt dažas savas dziesmas un bērniem pastāstīt par Kurzemes cīņām? Kādēļ mazie paši nevarētu pārrunāt par to, ko tie lasījuši un uzdot jautājumus saviem latviešu krusttēviem? Šādu bērnu rītu izdevumus varētu segt paši vecāki un organizācijas, un tie dotu daudz vairāk nekā skolas ar divniekiem, piecniekiem un kaktā stāvēšanu. Mēs nevaram prasīt no bērniem darbu septiņas dienas nedēļā, ja mēs paši strādājam tikai piecas!

Kāda angļu avīze raksta: Kādai atraitnei bijis skaistākais puķu dārzs visā pilsētiņā un viņai bijušas cerības iegūt pirmo godalgu dārzkopības sacensībā, bet kamēr tā bijusi atvaļinājumā, kāds ļaundaris puķēm uzbēris indi...

Mums ir jauna un spēcīga inteliģenta jaunatne, mums ir latviskā vidē augoši bērni — tie iegūst godalgas angļu skolās un mums ir cerības atgriežoties saņemt atzinību no Latvijas. Nebērsim indi uz puķēm — nespiedīsim iet skolās, bet mācīsim tiem mīlēt to, ko mīlam paši.

Aries, Anglijā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

LNAK
DARBS UN NODOM…

DAŽI VĀRDI GRĀMATU DRAUGIEM

Skaistā, saulainā vasara ar saviem priekiem, ziediem un dziesmām ir aizsteigusies, atstādama mums tikai atmiņas: reiz bija . . . „Reiz bija" . . . tā sākās visas skaistās pasaciņas, kuras parasti ir arī — īsas. Bet — neskumsim! Bagātais, briedīgais rudenis ar saviem pilnajiem apcirkņiem mēdz allaž mūs izšķērdīgi apdāvināt, tātad arī — iepriecināt. Izmantosim atlikušās nedēļas nogales un apmeklēsim Sidrabeni, Saulaini, Glen Echo lodžu, bet, ja mums vēl nav sava Kadiljaka, arī tam nav lielas nozīmes: mums taču pilsētā ir daudz lielisku parku, gatvju, aleju . . . Bez tam torontiešiem vēl ir viena priekšrocība: tie var, iegriežoties Mākslas galerijā, apskatīt vecmeistaru konkrētās un šo laiku modernās, abstraktās gleznas! Un tad jau arī būs klāt rudens, vakari būs gaŗi, tumši.

Šādā laikā ir ļoti patīkami atrasties gaišās, siltās telpās pie kamīna, kuŗā sprēgā sausās priežu šķilas, izplatīdamas maigu siltumu, rokās turot un lasot no LNAK Centrālās bibliotēkas atnesto grāmatu . . . Lasītājs ir pilnīgi iegrimis grāmatas saturā, aizmirsdams apkārtni, nedzirdēdams dabas trakošanu laukā. Kas lasītāju suģestē?! Vai viņš ciena mūsu vecmeistarus, tagadējos trimdas rakstniekus, vai lasa vispasaules ievērojamāko autoru veiklos tulkojumus? Kas to lai zina?! Varbūt tā ir arodnieciska grāmata, ar kuras saturu lasītājs papildina savas zināša-

nas uz vietas, mājīgos …
los, tā aiztaupot dārgo …
Bibliotēkas pārzinis …
vajadzīgu piezīmēt, k…
traukto bibliotēkas grā…
dalīšanu svētdienās — …
ras vidū — viņš ieskai…
ciālajā" brīvnedēļas …
kas, protams, ir noti…
priekšniecības atļauju. …
vai daiļā bibliotēkas …
vai brašais lastājs to …
noliegtu, kas paši šo b…
pavadījuši bezbēdīgās …
cās?! Taču ne! To viņš…
tēkas pārzinis pat sargā…
pielaist! Bet ar š. g. 1. …
bri atjaunosies vecā …
grāmatas bibliotēkā …
sniegtas svētdienās pēc …
pojuma un trešdienās …
7—9 vakarā.

Tātad — līdz 1. sep…
bibliotēkas pārzinis …
siem bibliotēkas grām…
tājiem, kā bijušiem, …
nākošiem, izlietāt šo …
brīdi pēc iespējas int…

Bieži bibliotēkas …
grāmatas izsniedzot, …
noklausīties lasītāju …
piezīmes par bibliotē…
matu izvēli. Pārzinis …
klientiem daļēji taisnī…
daļēji pārmetumi ir …
Kādēļ?! Izdarot …
koordinētu „revīziju", …
ka bibliotēkas grāmat…
plāru skaits ir stingr…
Daļa grāmatu ir cietu…
ti „stipras" lasīšanas …
rauti, sasmulētas, sap…
„ēzeļausīm" visā grā…
das ir izņemtas no …
un ierakstītas zaudēj…
ir bēdīga un slikta …
lasītājam.

Otrs anormālais ap…
bibliotēkas izsniegto …
savlaicīga neatdošan…
dzams, no atzīmētie…
tad šādu neatdotu…
skaits sniedzās līdz …
semplāriem. Abos …
cietušas, protams, ti…
satura grāmatas! Tē…
apraksts!

LNAK Centrālās …
pamats likts ar zie…
matām dažādos gad…
no dažādām organi…
no privātām perso…
matiski un periodis…
kas saturu atsvaidzi…
padomes locekļi un …
personas. „Latvija …
un „Latvija" vecā …
ik gadus piesūta …
brīveksemplārus. Tā…
draugi neaizmirst …
Katram un ikviena…
kas labvēlim atzinīg…
gi pateicas bibliotē…
lasītāji, kam tāpat …
bibliotēkas pārzinis…

Ievērojot visus a…
tos faktus, bibliotē…
griežas ar lūgumu …
visus, kas nav atd…
Centrālās bibliotēk…
grāmatas, to darīt …
Pēc atzīmēm redza…
grāmatas „kaut k…
ne tikai mēnešiem, …
divi un trīs gadus…
„zudušās" grāmatas…
kā no šī uzaicinā…
šanas presē, bibliot…
būs spiests vainīgo…
licēt.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LĪDZĪGAS AINAS

Trimdas lielākā latviešu daļa būs jau redzējusi un iepazinusies ar ģenerāļa Michailova propagandas lapu, ko izplata nolūkā, lai vilinātu trimdiniekus atgriezties dzimtenē. Ar savu visai kailo propagandas āķi šai komūnistu izmestai makšķerei līdz šim nav laimējies ieinteresēt latviešus brīvajā pasaulē, un tādēļ nebūtu nozīmes pie tās plašāki pakavēties, tomēr der atzīmēt, ka arī paši šīs propagandas ražotāji no saviem darbiem kautrējas, tos izsūtot nevis kā drukas darbu, bet parasto vēstuļu veidā, pie kam sūtītāja adreses vietā atzīmējot vienīgi kādu pastkastīti Austrumberlīnē. Pēdējā laikā tiek praktizēti arī citi izplatīšanas veidi, un ir gadījumi, kur šīs lapas saņem no Anglijas vai arī citām vietām.

Latviešu Informācijas centrs Kanadā vāc materiālus par šīs akcijas apmēriem un veidiem, par to informējot attiecīgās Kanadas iestādes. Tādēļ pareizi rīkojas visi tie tautieši, kas saņemtos propagandas materiālus piesūta minētam centram uz adresi: P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont.

Līdzīgiem paņēmieniem savu propagandas akciju jau labu laiku turpina bēdīgi slavenais latviešu „ģenerālis" Bruno Kalniņš, izplatot savu „Brīvības" lapu. Nav viegli arī šim makšķerniekam, tādēļ laiku pa laikam tiek mainīta ēsma. Ja neveicas ar trekno „Brīvības" kumosu, tad ākim uzliek „Trimdas arodnieku", bet ja ²oms neķeras ne vienam, ne otram, tad pēdējā laikā izgudrots pavisam maigs kumosiņš — „Sociālistiskā jaunatne". Ja nu kāds iedomājas šos „vērtīgos" izdevumus nosūtīt politiskiem makšķerniekiem atpakaļ uz Zviedriju, tad pēc laika to pašu saņem parastā aploksnē no Meksikas, kur sūtītāja vietā arī atzīmēts tikai pasta „boksītis" Nr. 165. Nav grūti uzminēt, ka šī „boksīša" īpašnieks un apsaimniekotājs nav neviens cits, kā uzticīgais ģenerāļa adjutants R. Pakalns.

Ainas visai līdzīgas, un līdzīgi laikam būs arī rezultāti, jo, kā mēdz teikt, „šinī dīķī bebru nav".

Zero

Liela atšķ…

Kādā nesen Ma…
„vodkas partijā" Bu…
tis gandrīz matos a…
lomātiem, jo, domā…
rienī būs atmiekšķ…
Kremļa valdnieka …
juši šo to uzzināt va…
mijas varenо paŗrei…
ses cīņām.

„Monsiņjor," iegrū…
kā nagāna stobru …
vēderā, spācis Bulgā…
nekādu sensāciju, ja…
ris ministru. Jum…
biežāk mainās vis…
nevienam nenāk ne…
sensāciju aizkulises…

„O, ekselence," …
atkāpies soli sānis, …
lietas ir drusku c…
līdz ar ministriem …
arī ministru prezid…

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS … VECAJĀM
Par pilnu vērtību mainām agrākos trimdas … pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, … jums savus.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, …

LNAK DARBS UN NODOMI

DAŽI VĀRDI GRĀMATU DRAUGIEM

Skaistā, saulainā vasara ar saviem priekiem, ziediem un dziesmām ir aizsteigusies, atstādama mums tikai atmiņas: reiz bija . . . „Reiz bija" . . . tā sākās visas skaistās pasaciņas, kuŗas parasti ir arī — īsas. Bet — neskumsim! Bagātais, briedīgais rudenis ar saviem pilnajiem apcirkņiem mēdz allaž mūs izšķērdīgi apdāvināt, tātad arī — iepriecināt. Izmantosim atlikušās nedēļas nogales un apmeklēsim Sidrabeni, Saulaini, Glen Echo lodžu, bet, ja mums vēl nav sava Kadiljaka, arī tam nav lielas nozīmes: mums taču pilsētā ir daudz lielisku parku, gatvju, aleju . . . Bez tam torontiešiem vēl ir viena priekšrocība: tie var, iegriežoties Mākslas galerijā, apskatīt vecmeistaru konkrētās un šo laiku modernās, abstraktās gleznas! Un tad jau arī būs klāt rudens, vakari būs gaŗi, tumši.

Šādā laikā ir ļoti patīkami atrasties gaišās, siltās telpās pie kamīna, kuŗā sprēgā sausās priežu šķilas, izplatīdamas maigu siltumu, rokās turot un lasot no LNAK Centrālās bibliotēkas atnesto grāmatu . . . Lasītājs ir pilnīgi iegrimis grāmatas saturā, aizmirsdams apkārtni, nedzirdēdams dabas trakošanu laukā. Kas lasītāju suģestē?! Vai viņš ciena mūsu vecmeistarus, tagadējos trimdas rakstniekus, vai lasa vispasaules ievērojamāko autoru veiklos tulkojumus? Kas to lai zina?! Varbūt tā ir arodniecīska grāmata, ar kuŗas saturu lasītājs papildina savas zināšanas uz vietas, mājīgos apstākļos, tā aiztaupot dārgo laiku.

Bibilotēkas pārzinis atzīst par vajadzīgu piezīmēt, ka pārtraukto bibliotēkas grāmatu izdalīšanu svētdienās — pa vasaras vidu — viņš ieskaita „oficiālajā" brīvnedēļas atpūtā, kas, protams, ir notikusi ar priekšniecības atļauju. Un — vai daiļā bibliotēkas lasītāja, vai brašais lastājs to pārzinim noliegtu, kas paši šo brīvlaiku pavadījuši bezbēdīgās izpriecās?! Taču ne! To viņš, bibliotēkas pārzinis pat sargās domās pielaist! Bet ar š. g. 1. septembri atjaunosies vecā kārtība: grāmatas bibliotēkā tiks izsniegtas svētdienās pēc dievkalpojuma un trešdienās no plkst. 7—9 vakarā.

Tātad — līdz 1. septembrim bibliotēkas pārzinis novēl visiem bibliotēkas grāmatu lasītājiem, kā bijušiem, esošiem un nākošiem, izlietāt šo atlikušo brīdi pēc iespējas intensīvāk!

Bieži bibliotēkas pārzinim, grāmatas izsniedzot, ir nācies noklausīties lasītāju dažādās piezīmes par bibliotēkas grāmatu izvēli. Pārzinis atzīst, ka klientiem daļēji taisnība, bet — daļēji pārmetumi ir nevietā. Kādēļ?! Izdarot bibliotēkas koordinētu „revīziju", redzams, ka bibliotēkas grāmatu eksemplāru skaits ir stingri sarucis. Daļa grāmatu ir cietušas no ļoti „stipras" lasīšanas: vāki norauti, sasmulētas, saplēstas, ar „ēzeļausīm" visā grāmatā. Šādas ir izņemtas no apgrozības un ierakstītas zaudējumos, kas ir bēdīga un slikta atestācija lasītājam.

Otrs anormālais apstāklis ir: bibliotēkas izsniegto grāmatu savlaicīga neatdošana. Kā redzams, no atzīmētiem datiem, tad šādu neatdotu grāmatu skaits sniedzās līdz simts eksemplāriem. Abos gadījumos cietušas, protams, tikai labākā satura grāmatas! Te ir tas suns aprakts!

LNAK Centrālās bibliotēkas pamats likts ar ziedotām grāmatām dažādos gadījumos, kā no dažādām organizācijām, tā no privātām personām. Sistēmatiski un periodiski bibliotēkas saturs atsvaidzina LNAK padomes locekļi un atsevišķas personas. „Latvija Amerikā", „Latvija" vecā kontinentā ik gadus piesūta bibliotēkai brīveksemplāru. Tāpat daudzie draugi neaizmirst bibliotēku. Katram un ikvienam bibliotēkas labvēlim atzinīgi un sirsnīgi pateicas bibliotēkas pārzinis.

Ievērojot visus augstāk minētos faktus, bibliotēkas pārzinis uzaicina visus, kas nav atdevuši LNAK Centrālās bibliotēkas izsniegtās grāmatas, to darīt t ū l i ņ ! Pēc atzīmētiem redzams, ka dažas grāmatas „kaut kur atrodas" tikai mēnešiem, bet — pat divi un trīs gadus. Nesaņemot „zudušās" grāmatas mēneša laikā no šī uzaicinājuma iespiešanas presē, bibliotēkas pārzinis būs spiests vainīgo vārdus publicēt.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LĪDZĪGAS AINAS

Trimdas lielākā latviešu daļa būs jau redzējusi un iepazinusies ar ģenerāla Michailova propagandas lapu, ko izplata nolūkā, lai vilinātu trimdiniekus atgriezties dzimtenē. Ar savu visai kailo propagandas „āķi" šai komunistu izmestajai makšķerei līdz šim nav kaļiejies ieinteresēt latviešus brīvajā pasaulē, un tādēļ nebūtu nozīmes pie tās plašāki pakavēties, tomēr der atzīmēt, ka arī pati šīs propagandas ražotāja no saviem darbiem kautrējas, tos izsūtot nevis kā drukas darbu, bet parasto vēstuļu veidā, pie kam sūtītāja adreses vietā atzīmējot vienīgi kādu pastkastīti Austrumberlīnē. Pēdējā laikā tiek praktizēti arī citi izplatīšanas veidi, un ir gadījumi, kur šīs lapas saņem no Anglijas vai arī citām vietām.

Latviešu Informācijas centrs Kanadā vāc materiālus par šīs akcijas apmēriem un veidiem, par to informējot attiecīgās Kanadas iestādes. Tādēļ pareizi rīkojas visi tie tautieši, kas saņemtos propagandas materiālus piesūta minētam centram uz adresi: P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont.

Līdzīgiem paņēmieniem savu propagandas akciju jau labu laiku turpina bēdīgi slavenais latviešu „ģenerālis" Bruno Kalniņš, izplatot savu „Brīvības" lapu. Nav viegli arī šim makšķerniekam, tādēļ laiku pa laikam tiek mainīta ēsma. Ja neveicas ar trekno „Brīvības" kumosu, tad āķim uzliek „Trimdas arodnieku", bet ja ¹oms neķeras ne vienam, ne otram ,tad pēdējā laikā izgudrots pavisam maigs kumosiņš — „Sociālistiskā jaunatne". Ja nu kāds iedomājas šos „vērtīgos" izdevumus nosūtīt politiskiem makšķerniekiem atpakaļ uz Zviedriju, tad pēc laika to pašu saņem parastā aploksnē no Meksikas, kur sūtītāja vietā arī atzīmēts tikai pasta „boksītis" Nr. 165. Nav grūti uzminēt, ka šī „boksīša" īpašnieks un apsaimniekotājs nav neviens cits, kā uzticīgais ģenerāļa adjutants R. Pakalns.

Ainas visai līdzīgas, un līdzīgi laikam būs arī rezultāti, jo, kā mēdz teikt, „šinī dīķī bebru nav".

Zero

Liela atšķirība

Kādā nesen Maskavā rīkotā „vodkas partijā" Bulgāņins sakritis gandrīz matos ar 2 franču diplomātiem, jo, domādami, ka dzērieni būs atmiekšķējuši oficiālā Kremļa valdnieka mēli, tie gribējuši šo to uzzināt vairāk par Padomijas vareno pašreizējām aizkulises cīņām.

„Monsiņjor," iegrūzdams pirkstu kā nagāna stobru viena francūža vēderā, šņācis Bulgāņins, „tur nav nekādu sensāciju, ja nomainīti pāris ministru. Jums Francijā vēl biežāk mainās visa valdība, un nevienam nenāk ne prātā meklēt sensāciju aizkulises."

„O, ekselence," franču diplomāts, atkāpies soli sānis, „pie mums šīs lietas ir drusku citādas. Francijā līdz ar ministriem vienmēr mainās arī ministru prezidenti."

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM

Par pilnu vērtību mainām agrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, nosūtīsim jums savus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

JAUNIEŠU IESVĒTE SV. KATRĪNĀ

Mācītājs A. Briedis Sv. Katrīnes latv. ev.-lut. draudzē iesvētīja trīs jauniešus. No kr.: Lauma Pētersone, Aivars Grīnbergs un Valda Grīnberga. Aizmugurē māc. A. Briedis un dr. pr-ks H. Grēble. J. Liģera uzņēmums.

SAVS KAKTIŅŠ, SAVS STŪRĪTIS ZEMES...

Dažas stundas Viskonsinas latviešu pagastā

Netālu no Viltonas nelielās pilsētiņas, apmēram 240 jūdžu uz ziemeļrietumiem no Čikāgas, enerģiskā agr. Grozgaļvja lietišķiem padomiem idejiski atbalstīts, plaukst un izvēršas plašums latviešu pagasts.

Savs kaktiņš, savs stūrītis zemes jau kopš Purapuķes laikiem bijis latvieša sapnis, un arī tagad latviešu lauksaimnieki cenšas pie tā tikt.

Latviešu pagasts atrodas skaistā, uzkalniem bagātā apvidū, bet labie ceļi, kuŗu Viskonsīnā netrūkst pat nomaļākās vietās, autobraucējam paredz līdz to sasniegt bez sarežģījumiem. Visas šinī apvidū izkaisītās latviešu saimniecības vienā dienā apciemot nevar, tāpēc iegriežamies pirmajā, kuŗu apsaimnieko Julianna un Kārlis Sermusi ar Pēteri Kažociņu.

Ir sestdienas vakars, un saimniecības pagalmā bez īpašniekiem redzama virkne „baltroču", lielu un mazu. Tie čikāgieši un milvokieši, kuŗi šeit pavada atvaļinājumu, lauku klusumā atpūtinot pilsētas birojos un fabrikās nogurdinātos nervus.

Iebraucējus sagaida enerģiskā Sermusa kundze.

„Saradās vairāk to zaļumnieku, nekā biju domājusi," viņa saka. „Sākumā bērnus nemaz negribēju pieņemt, bet ko lai dara, ļaudis no pilsētas vēlas mazos novietot svaigā gaisā un pie laba uztura. Abu te netrūkst, un es tik jaukiem ļaudīm nevarēju atteikt. Tā mums te ir tagad 5 bērni un 6 pieaugušie „zaļumnieki".

Sētā sastopu vismazāko no bērniem, 7 g. v. Edgaru Gulbergu no Čikāgas.

„Tev te patīk?"

„Patīk gan. Rīt lācītim ir dzimšanas diena un mēs speciāli brauksim uz Viltonu pēc svecītēm un biskvītiem," mazais čalo. Lācītis izrādās suns, kas rīt kļūs divi gadi vecs. Laimīgā bērnība . . .

Saimniecības dzīvojamās mājas priekšā 2 vecāki kungi žestikuldāmi runā par ļoti svarīgām lietām. Pie žestiem un izstieptajām rokām varu noprast, ka zivs, kas vakarrīt norāvusies, bijusi turpat 3 pēdas gaŗa.

Kaut kur ietarkšas motors, un noprotu, ka visu laiku esmu pievērsis uzmanību blakus apstākļiem. Saimniecība taču nodarbojas ar lauksaimniecību, un tāpēc pārlaižu skatu pār plašajiem kukurūzas laukiem un zaļajām ganībām, virs kuŗām pie zilajām debesīm peld balti, slinki mākonīši. Jā, turpat aiz šķūņa kāds brūni iededzis [illegible] traktoru. Tas saimniecības līdzīpašnieks Pēteris Kažociņš.

„Mums šī vieta patīk. Gandrīz kā Vidzemē. Darba pa pilnam, bet ir arī savs ienākums. Bet ko nu par darbu, kad man tādi dūšīgi palīgi," viņš nosmej un iecel mazāko no bērniem, kas apstājuši traktoru, sev blakus sēdeklī.

„Jā, dzīvot jau var," saka arī Kārlis Sermuss, kas netālu pie aploka baro 5 telēnus. Un sarunās noskaidroju, ka saimniecība ir 160 akru liela: 90 akru ir aramzemes, bet pārējā daļa — ganības. Saimniecībā ir 30 govju, un galvenais ienākumu avots piens. Labi paaug kukurūza, kas sniedzas stipri pāri cilvēka augumam. Saprotams, netrūkst arī vistu, kuŗu baltajam pulkam te ko knābāt atliku likām. Šādas saimniecības Viltonas apkārtnē šobrīd ir dabūjamas par apm. 5.000—8.000 dol. kopā ar visiem lopiem un lauksaimniecības mašīnām, bet bez iekārtas — ar pavisam niecīgu iemaksu. Vērā liekamu blakus ienākumu dod „vasarnieki" no Čikāgas un Milvoku latviešu kolonijām, kuŗiem patīk daba un lauku miers.

K. Ķezbers

Ziloņi un pele

Kāda pele nesen nomedījusi 2 ziloņus. Šo darbu dzīvniecīņš veicis pat bez šaujamā. Vēlāk atklājies, ka pelīte ielīdusi ziloņa snuķī, kur izdarījusi tik veiksmīgus kodienus, ka zilonis trakodams izlaidis dzīvību. Agonijā lielais zvērs nomaitājis arī mazu zilonīti. Gandrīz pamācīgs stāsts, kā trimdinieki ar Afrikas pelītes metodi varētu mēģināt uzvarēt Padomju Savienību.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

Kolumbijas universitātes bibliotēkas zinātņu fakultāti šovasar ar mastera gradu beigusi Vija Kārkliņa, dzim. Lejniece. Jaunā bibliotekāre jau strādā savā arodā un ir korporācijas Dzintra locekle.

ALBANIJA (N. Y.)

Māc. Grauds Trinity ev.-lut. baznīcā Schenectady salaulāja Raimondu Grīnmani ar Astru Zīversu. Jaunais vīrs ir beidzis technikumu Vācijā un strādā par technisko zīmētāju Albānijā valsts uzņēmumā. Jaunā sieva ir beigusi skolotāju kolledžu ASV un strādā par skolotāju bērnu dārzā Albanijā un ir korporācijas Dzintra locekle. Kāzu svinībās piedalījās ap 50 viesu. Jaunais pāris kāzu ceļojumā devās uz Jaunanglijas valsti.

VAŠINGTONA, D. C.)

ALA's Aprūpes biroja valdes nākošā sēde notiks sestdien, 31. augustā, Vašingtonā, D. C., apvienības centrālā sekretāriāta telpās, 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C. (Tel. DUpont 7-7812). Sēdes sākums paredzēts plkst. 10.30 rītā. Visi valdes locekļi lūgti ierasties sēdē.

Darba kārtībā:

Aprūpes biroja 30. marta sēdes protokola pieņemšana; amatu, resp. darba sadalījums tekošam darbības gadam; ziņojumi; aprūpes organizāciju kopīgas konferences sasaukšana un konferences darba kārtības pieņemšana un dažādi jautājumi un ierosinājumi.

EDMONTONAS LATVIEŠI ATVADĀS NO SIRMĀ DŽONESA TĒVA

Pēc grūtām ciešanām uz mūžu savas acis slēdzis sirmais un savā sirdī vienmēr latviskais Džonesa tēvs. Viņa ciešanas bija ilgas un grūtas, kaŗā gūtie ievainojumi un daudzās operācijas bija novājinājušas 86 gadus vecā vīra sirdi, bet viņa gars vienmēr palika možs. Arī tad, kad viņa ķermenis tika paralizēts, ne mirkli Džonesa tēvs nešaubījās, ka pienāks brīdis, kad viņš varēs atkal atgriezties savā Salu ezera krastā.

Bet liktenis bija lēmis citādi, un sirmā latvieša sirds apstājās pukstēt.

Ziņa par Džonesa tēva nāvi bija smags sitiens Edmontonas latviešiem, kuŗu pulkā viņš bija visu cienīts un iemīļots! Pirms 10 gadiem viņš bija arī viens no Edmontonas latviešu biedrības „Imanta" dibinātājiem, bet pēdējā laikā tās goda biedrs. Viņš bija arī DV Toronto nod. goda biedrs un savā sirdī īsts Vanags.

Lai pēdējo reizi teiktu sirmajam tautietim ardievas, Edmontonas latviešu saime pulcējās Mc.Bride kapličā, kur mācītājs Elmārs Caune to izvadīja uz pēdējo dusu ģimenes kapsētā Salu ezera krastā, Magnoliju ciemā.

Džonesa tēvu izvadīt bija ieradušies pāri par 100 latviešu. No Edmontonas Džonesa tēvu pārveda uz Magnoliju ciema saiešanas namu, ko nelaiķis kopā ar pārējiem latviešiem bija cēlis pirms vairākiem 10 gadiem.

Sirmo latvieti un patriotu apglabāja blakus viņa mātei.

Aizgājēja kapu kopiņu greznoja puķu un vainagu kalns. Vainagus nolika arī DV Edmontonas nodaļa, latviešu Sv. Jāņa draudze un latviešu biedrības „Imanta" pārstāvji.

Z. Čaks

Magnoliju kapsētā. Pa labi māc. E. Caune, priekšplānā Džonesa tēva piederīgie. Foto: L. Jhones.

JAUNATNES DARBA VEIKŠANAI VAJADZĪGAS ČAKLAS ROKAS

DAŽAS JAUNATNES PROBLĒMAS

Mums visiem ir savas problēmas; tādas ir arī organizētai jaunatnei. 31. aug., 1. un 2. septembrī Kalamazū sanāks 6. gadskārtējais Amerikas latviešu jaunatnes apvienības kongress, lai izplānotu turpmāko darbu un ieskatītos atrisinātās un neatrisinātās problēmās.

ALJA's mērķi un centieni, kā zināms, ir latviešu jaunatnes saglabāšana Latvijai; kopīgs darbs latviešu tautai un Latvijai. Tātad, protams, Apvienības lielākā problēma ir jauniešu saglabāšana Latvijai. Šī mērķa īstenošanai vislielākā un svarīgākā loma piekrīt jaunatnes pulciņiem un kopām, kuŗas darbojas gandrīz vai ikvienā latviešu centrā un uz kuŗām balstās visa ALJA's celtne. Jaunatnes pulciņi ir organizācijas mugurkauls. Cik stipri, tad ir šie pulciņi? Vai Apvienība šogad piepildījusi savu pienākumu, atbalstījusi, saskaņojusi pulciņu darbu?

Raugoties objektīvi, jāatbild, ka pulciņi nav bijuši pietiekami atbalstīti, lai gan pie Apvienības pastāv Pulciņu nodaļa. Šogad nav iznācis neviens Pulciņu nodaļas biļetens (tikai divi raksti ievietoti ALJA's Ziņās) Sakarā ar triju priekšsēža vietnieku sporadisko darbību savos apgabalos kontakts ar pulciņiem kaut kā uzturēts, un darbība pa daļai koordinēta.

Bet šeit manāma kāda uzbūves vājība. Proti, dažreiz pagājuši mēneši, iekāms pulciņi atsaukušies uz kādu valdes aicinājumu vai priekšsēža vietn. lūgumu. **Ja starp Apvienības valdi un pulciņiem trūkst ciešu sakaru, tad organizācija īstenībā pastāv tikai uz papīra. Kā pārvarēt šo vājību un kur ir tās cēlonis?** Organizācijas statūti no ikviena biedra prasa a k t ī v u piedalīšanos Apvienības darbā. Izejot no šī viedokļa un zinot, ka biedri labprātīgi iekļāvušies jaunatnes kopā, pulciņā un Apvienībā, no pulciņiem būtu jāgaida lielāka aktivitāte. Bet no otras puses valdei jāsaprot, ka tā rīkojas ar cilvēkiem, kuŗiem savi uzskati, savas īpatnības. Nevienam nepatīk saņemt direktīvas vienmēr „no augšas" it sevišķi jaunatnei ne.

Nesen Kanadā jaunatnes vadītāju kursos izskanēja doma, ka, lai rastu sekotājus, darba darītājus, pašiem vadītājiem jābūt varen rosīgiem. Jārod un jāmeklē personiska saskare Apvienības valdes un pulciņu valžu locekļu starpā. **Dažreiz liekas, ka vadītājam jābūt kā rafinētam politiķim, kas katram un katrai lietai prot pieiet ar taktu un izpratni ,neaizvainojot, neapsmādējot, tieši nepamācot, bet galu galā tomēr panākot savu — organizācijas nospraustā mērķi, problēmas atrisināšanu. Tas ir grūts un nepateicīgs darbs.** Tādēļ jau politiķa vārds mūsdienās guvis nepatīkamu piekrāsu: glaimotājs, iztapelis, oportūnists vai vēl ļaunāk. Bet liekas, ka šādu „politiķu" — jaunatnes darbinieku pulciņu un Apvienības valdēs vajadzētu redzēt vairāk nekā līdz šim. **Un ikvienam organizācijas pulciņa biedram vajadzētu saprast, ka viņa ievēlētie vadītāji, kuŗiem viņš uz zināmu laiku devis savu uzticību, aktīvi jāatbalsta ar darbu, kas veicams organizācijas statūtu ietvaros.**

Biedru saistības ar ievēlēto valdi nekādā gadījumā nedrīkstētu izbeigties jau pēc vēlēšanām. Ja tas tā notiek, tad bieži gadās, ka biedri tiek nostādīti notikušu faktu priekšā, bez diskusijām, bez pārrunām sapulcēs un sēdēs, pieņemot neformulētus priekšlikumus. Bez biedru aktīvas piedalīšanās, valdes skaidri nezina, vai vairākums atbalsta darbu. Un tālāk, liekas, ka jaunatnes aprindās aplami domā, ka darba darītājiem jābūt tikai ievēlētām personām. Ir jaunieši, kas labprāt kļūtu aktīvāki, bet šis aplamais uzskats tos atbaida, un rezultāti dažos centros ir atbaidoši — junatnes darbs apsīkst, ja tur nedarbojas čakls un izmanīgs pulciņa priekšnieks.

No vairākiem jaunatnes vadītājiem šovasar dzirdētas domas, ka turpmāk, lai jaunatnes darbs neapsīktu, pulciņu valdēm vajadzētu uzņemt personiskus sakarus ar ikvienu pulciņa biedru. Tas būtu vēlams, bet tā var nonākt arī līdz galējībām: ja pulciņa priekšnieks vai kāds no valdes locekļiem kādam no pulciņa biedriem nav tīkams, tas atraujas no jaunatnes darba vispār tikai personisku nesaskaņu dēļ. To pašu var attiecināt uz Apvienības valdi saskarē ar pulciņu valdēm un otrādi.

Ir jāatrod zelta viduscelš; personisku iemeslu dēļ organizācijas augstie mērķi nedrīkstētu ciest.

Un tagad, gribot negribot jāatgriežas pie Apvienības galvenā mērķa: latviešu jaunatnes salabāšana Latvijai. Ar katru gadu Apvienībā pieaug to biedru skaits, kas brīvprātīgi pieņēmuši ASV pavalstniecību un ar to ieguvuši dažas priekšrocības un pienākumus. Vai no viņiem vairs varam prasīt uzticību Latvijai kā valstij?

Varētu gan būt runa par dzimtenes atbalstīšanu un tikai saskaņā ar jaunās valsts ārlietu politiku. Šo faktu daudzi jaunieši un vecā paaudze nevēlas īsti ievērot. Un rezultātā rodas saspīlējumi un nepatikšanas ar valsts iestādēm, kuŗu uzdevums ir sekot ārzemnieku, trimdinieku emigrantu darbībai (politiskai).

Līdz šim neviena latviešu organizācija nav apzīmēta par pretamerikānisku, bet cittautu organizācijas šajā valstī jau sniedzas tuvu simtam, un dažas no minētajām devušī lietuvieši. Būtu naivi domāt, ka ASV drošības iestādes neskatītos skeptiski uz ultrā nacionālistisku emigrantu darbību. Jaunatnes vadītājiem turpmāk būtu jābūt vairāk piesardzīgiem savās runās un rakstos, jo neviens taču nevēlēsies kādā jaukā dienā saņemt paziņojumu, ka Apvienība iekļuvusi „melnajā" grāmatā. Konsekvences nebūtu grūti iedomājamas: neviens Apvienības biedrs nevarētu ieņemt kādu atbildīgu darbu, un pret naturālizētajiem pavalstniekiem varētu pat ievadīt izraidīšanu no ASV u. t .t. Tas būtu pakalpojums tiem, kas vēlas redzēt bēgļu sašķaldīšanu sīkās nenozīmīgās grupiņās. Ir zināms, ka latviešu ienaidnieki šo akciju jau ievadījuši ar tīri rafinētiem un „nevainīgiem" un „demokratiskiem paņēmieniem (par kuŗiem tiks rakstīts vēlāk).

Nobeidzot šo dažu problēmu iztirzāšanu, sestā ALJA's gadskārtējā kongresa delegātiem ar V. Nollendorfa vārdiem jāsaka: „. . .mūsu cīņai par Latvijas atbrīvošanu varētu ļoti labi noderēt liela tiesa c i t ā d u m a, svaigas domāšanas, lielas domāšanas un darīšanas", lai darbotos saskaņā ar patvēruma devējas valsts likumiem.

Meksikā, augusta vidū.

Hugo Atoms,
ALJA's Inf. nod. vadītājs

Osvalda Grantiņa ievērībai

The Registrar, Divorce Registry, Somerset House, Strand, London — England ziņo, ka pret Osvaldu Grantiņu, kurš agrāk dzīvojis Displaced Person Camp Childs Ercall in the County of Shropshire, England un 125 Huron Street Toronto, Canada, un domājams, arī vēl tagad dzīvo Kanadā, ievadīta laulības šķiršanas prāva. Ja 37 dienu laikā šai lietā netiks saņemti rakstveida iesniegumi, nedz arī kāds ieradīsies personīgi tiesā, tiesa ievēros lūgumu un minēto laulību šķirs.

CEĻA VĀRDI

Par cilvēkiem ar savu pārliecību mēs atzīstam tikai tos, kas domā tāpat kā mēs.

La Rošfuko

Laimē esi pazemīgs, nelaimē — drošsirdīgs.

Gellerts

Varai ir tikai viens likums — joprojām palielināties.

K. Šneiders

Kas tev, laimīgam esot, glaimo, tas ir tālu, ja tu esi nokļuvis nelaimē.

Šekspīrs

Saimnieku ar palīgiem sastapām karstā darba cēlienā - acojot rozes, kuru Viļa Uiskas dārzniecībā vesela bagātība. Esot vairāk par tūkstoti stādu ar 20 šī kontinenta gleznainākajām rožu šķirnēm. Par rožu audzēšanu un pasugām viņš pastāsta, ka tās iedalās 3 lielās grupās: tējhibrīdu rozēs, poliontrozēs un stīgojošās jeb kāpjošajās. Viņa dārzniecības smagā mālzeme esot ļoti izdevīga katra veida rožu audzēšanai. Kā jau es pats būšot vērojis, dažās mājās rozes ziedot ilgi, pat visu vasaru, bet citās atkal daudz īsāku laiku, tas viss esot rožu kopšā ziņā. Vasaras sākumā jāveltot liela uzmanība lapu utīm, apkarojot tās ar apmiglošanu, bet vasaras otrā pusē, kad sākoties sēnīšu slimības un plankumi uz lapām, jāmiglojot atkal. Šos līdzekļus varot pirkt visos attiecīgajos veikalos. Par vienu no labākajiem sēnīšu apkarotājiem viņš atzinis „Captain".

„Trimdā esam krietni pārskolojušies," aizrāda agronoms. „Jauno dzīves apstākļu ietekmē sākam interesēties daudz par ko tādu, kam agrāk vienaldzīgi pagājām garām." Tā daudzu jauno māju īpašnieku interesi saista ieaudzēt skaistas rozes, nepieciešamos krāšņuma kociņus un izveidot glītu zālāja „tepiķi". Mani tuvākie kaimiņi, izmēģinot roku šinī nozarē, sāka šopavasar vispirms ar rožu audzēšanu, izvēloties kataloga dārgākās šķirnes, uzklausot labus padomus un pat no netālās tautiešu saimniecības atvedot arī vairākus bušeļus kūtsmēslu. Viss likās izdarīts pēc priekšrakstiem, taču rozes negribēja augt, nedaudzos ziedus „apstrādāja" arī kukaiņi.

Pārrunās par agronomu darbu Latvijā un darba iespējām šeit, V. Uiska pastāsta, ka daudzi agronomi atstājuši šo nozari un pārskolojušies par laboratoriju techniķiem u. t. t. Viņš personīgi to nedomājot darīt jo sākot ar 1950. gadu, kad ieradies Kanadā un sācis darbu Šeridānā, atzinis, ka daiļdārzniecībai šejā zemē ir lielas iespējas.

Taču tāpat kā visās nozarēs, arī daiļdārzniecībā vietējie iedzīvotāji sākumā negrib laist jaunienācējus. Tomēr ikdienas darbs un paveiktais,

Latvijas Amerikā pārstāvji MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas. Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus

O. ZILKALNS
5440 Walkley Avenue - Apt. 22, Montreal 29 — Phone HU 8-8518, Canada

MĀJAS DAIĻUMAM

SARUNA AR AGRONOMU VILI UISKU VIŅA DĀRZSAIMNIECĪBĀ PAR MĀJAS UN APKĀRTNES IZDAIĻOŠANU UN KĻŪDĀM ŠINĪ NOZARĒ

Agr. V. Uiska ar dēlu Uldi un kundzi Veltu, potējot rozes. J. Līgera foto.

kur pamatā liktas Latvijā gūtās zināšanas, paverot ceļu daudz plašākam darba laukam. Latvijā praktizēto un šeit pieredzēto V. Uiska sācis izmantot pats savā dārzniecībā. Panākumi esot ļoti labi. Jau darbības sākumā Kanadā, pēc Mr. M. mājas izdaiļošanas, visa ieliņa kādā Toronto jaunbūvju rajonā ierakstīta viņa klientu sarakstā.

Kad jautāju, kur tad slēpjas viņa šo panākumu atslēga, saņemu pavisam vienkāršu atbildi: iepriekšējā plānošanā, pareizā un rūpīgā darbā. Katru reizi uzsākot kādas mājas izdaiļošanu, vispirms apskatot situāciju dabā, ieteicot piemērotus augus katrai vietai, saules un ēnas pusē, jo nevarot stādīt visu to, kas redzēts žurnālos vai kaut kur braucot garām „iekritis acī". Ļoti svarīgs esot gada laiks: jāstādot agri pavasaros un vēlu rudeņos, ne tad vairs, kad jau lapas sāk plaukt. Lapu koki un krūmi vislabāk stādāmi rudenī, izņemot papeles, bērzus un vītolus, kas jāstāda pavasarī. Vispirms jāsagatavo zeme, dodot arī kūtsmēslus un kūdru, bet nekad nestādīt tūlīt „buldozeru" nolīdzinātajā un velēnām noklātajā gruntsgabalā, tad jau iepriekš ir paredzama neveiksme. Katrā gadījumā māju īpašniekiem, ķeroties pie šī darba, derīga vispirms informācija par pareizu mājas apkārtnes izdaiļošanu.

Nekad nesākt ar gadījumapirkumiem no ceļojošiem „landskeiperiem" kas dažādus pārpalikumus lēti pārdod, bet par kuriem gala rezultātā iznāk dārgi samaksāt.

Saimnieks mani iepazīstina ar dažādiem, visu gadu zaļojošiem košuma krūmiem, kurus var gaumīgi grupēt un veidot paredzētajā izskatā. Iepazīstos ar vairākiem dzīvžogu veidiem, košuma krūmiem un mūsu acij tik tīkamajiem baltajiem bērziņiem, liepām un plādžiem. Visapkārt redzamas ziemciešu puķu dobes, kā arī rozes dažādās krāsās. Līdz pat dīķim dārza vidū, kur aug baltās un sarkanās ūdens rozes ,kuru cēlt atvērtos ziedus apriņķo zelta zivtiņu bars.

Jautāju, vai Kanadai, kas pazīstama ar masveida ražošanu, to izdevīgi izmantot arī daiļdārzniecībā, kā ir ar cenām, vai lielās firmas var ražot lētāk? Pieredze rādot, atbild V. U. ,ka tieši daiļdārzniecībā mazie ražotāji dodot labāku kvalitāti un arī lētāk. Augi taču esot dzīvi; kāpēc masveidīgā apstrādāšanā bieži vien ciešot kvalitāte, sākot jau ar izrakšanu, tālu pārsūtīšanu un ilgu stāvēšanu noliktavās. Kad jautāju saimniekam, kā viņam veicas ar visu šo ražojumu pārdošanu, seko atbilde, ka daļu viņš pats izrokot un nogādājot pircējam, dodot norādījumus, un, ja pircējs vēloties, pats arī iestādot. Tautiešiem, kas vēloties padomus par mājas izdaiļošanu, V. Uiska labprāt palīdzēšot.

Par nākotnes nodomiem runājot, viņš pastāsta, ka visu savu darbu veltīšot dārzniecības tālākai izveidošanai. Celšot arī jaunu māju, kurai plāni un materiāli jau sagatavoti. Dūšīgi palīgi esot abi dēli — Uldis un Austris, kas šoruden domājot arī par studiju gaitu uzsākšanu.

Atvadoties, sirsnīgi pateicos par gūto informāciju un norādījumiem, spiežot roku enerģiskajam agronomam, kas labi pazīstams arī sabiedriskā dzīvē — kā LNAK padomes, Baltiešu federācijas un Sv. Jāņa draudzes padomes loceklis.

V. Uiskas adrese: Sheridan Nurseries, Oakville, Ont., Canada. Tel. — Clarkson, Ta 20169.

Krāsu aklība palīdzējusi saraust miljonus

Kādam no daudzajiem Parīzes gleznotājiem nesen bijuši gluži sensacionāli panākumi ar pārmodernām gleznām, kurās debesis bijušas sarkanas, koki zili un sniegs pa lielākai daļai zaļš. Kad par pārdotajām gleznām veselu bagātību ieguvušais gleznotājs kādā spiedīgā vajadzībā uzmeklējis acu ārstu, tas konstatējis, ka viņa pacients slimo ar iedzimtu krāsu aklību . . .

Himlera garā roka

Gestapo sastādītie meklējamo un apcietināmo personu saraksti vēl šobaltdien labi kalpo vairāku valstu kriminālpolicijām. Tā nesen austriešu policija Vīnē aizturējusi kādu zviedru miljonāru, kurš pēc Himlera pavēles 1938. gadā par „devīžu bēdzināšanu" iekļuvis bīstamo personu sarakstos. Tagad ļoti pārsteigtais zviedrs, kurš uz Austriju turpat pēc 20 gadiem devies izpriecas ceļojumā, Vīnes policijai tomēr pierādījis, ka toreizējā „devīžu bēdzināšana" pēc vecajiem Austrijas likumiem ir bijis likumīgs darījums un noziegums vienīgi pret „Trešo Reichu". Toreiz, kad vācieši okupēja austriešu zemi, viņš atradis par gudrāku pazust ar visu savu mantību un vērtspapīriem. Miljonāra vārds no Gestapo sarakstiem tagad ir svītrots, bet gadījums lieku reizi pierāda, ka Himlera garā roka vēl netieši grābstās pēc nenotvertajiem upuriem.

J. L.

MEKSIKA PĒC ZEMESTRĪCES

PASKAIDROJUMI PAR SKOLĀM

Speciālraksts Latvijai Amerikā

Meksikas pilsētā — Divas nedēļas pēc zemestrīces Meksikas galvaspilsēta vietām izskatās, it kā būtu pārcietusi gaisa uzbrukumu. Ir vietas, kur jaunas desmitstāvīgas, piecstāvīgas celtnes sabrukušas vienā milzīgā gruvešu kaudzē; un ir citas ēkas, kas atzītas par neapdzīvojamām, jo dzelzsbetona stabi sākuši ļodzīties. Sagruvušo māju architekti jūtas vainīgi un viens no tiem cietumā izdarījis pašnāvību ,jo parakstījis mājas plānus, kuras drupās nogalināts lielāks skaits cilvēku.

Bet visumā jāpievienojas Meksikas iestāžu viedoklim, ka zemestrīces sekas ārzemju presē ļoti pārspīlētas. Tas tomēr neatbaida plašo tūristu straumi, kas pastāvīgi ierodas Meksikā. Nesen atvēra jaunu ceļu, kas iet caur zemes vidieni un ir labā stāvoklī. Šī šoseja neved caur kalniem kā Panamerikas ceļš nr. 35. Braucot pa jauno lielceļu (Laredo, Monterey, Saltijo) Meksikas pilsētu var sasniegt par sešām stundām ātrāk.

Dzīves dārdzība Meksikā arvien.vēl ir trīs reizes zemāka nekā ASV vai Kanadā. Ievērojot šo stāvokli, Meksikā sāk iebraukt arvien vairāk latviešu. Meksikas pilsētas augstskolās tagad studē četri latvieši un pilsētā dzīvo trīs latviešu ģimenes. Pat klimats latviešiem šeit piemērots, jo temperatūra caurmērā ir tikai 75 gradi (pēc Fa-renheita).

Sakarā ar daudzajām vēstulēm, kas saņemtas no latviešiem par Meksikas skolām, varu paskaidrot ,ka Meksikas pilsētas koledža (Mexico City College) ir atzīta mācības iestāde ASV un tā piešķir bakalaura gradu antropoloģijā, ekonomijā, tirdzniecībā, paidagoģijā, radošā rakstniecībā, žurnālistikā, literatūrā, mākslas vēsturē, mākslā, spāņu valodā un literatūrā, vēsturē (vispārējā, latiņu - amerikāņu), starptautiskās tiesībās, filozofijā ,psicholoģijā, fiziskās zinātnēs ,matēmatikā un pirmmedicīnā.. Tāpat tā piešķir maģistra gradus (Mesoamerikāņu antropoloģijā, ārzemju tirdzniecībā, mākslā, spāņu valodā, literātūrā, politiskās zinātnēs u. t. t.). Mācības notiek angļu valodā un skolā pastāv ceturkšņu iekārta 2,5 mēn. katrā, četri ceturkšņi ik gadus, plūs četru nedēļu sesija. Skolai nav internāta, bet studentus novieto privātās mājās (pansijās). Skolas nauda par ceturksni ir 130,- dol. un par pārtiku un dzīvokli no 36,- līdz 50,- dol. mēnesī. Personīgos izdevumos jāpieskaita kādi 10,- — 20,- dol. mēnesī. Tie, kurus interesē sīkākas ziņas, var rakstīt skolai (jaunais 1957.-1958. g. katalogs iznācis): Registrar and Dean of Admissions (Mrs Elizabeth T. de Lopez), Mexico City College, Km. 16 Carretera Mexico-Toluca, Mexico 10, D. F., vai arī šī raksta autoram uz to pašu skolas adresi.

Protams, Meksikas pilsētā ir arī slavenā Nacionālā universitāte, bet tur mācības notiek spāņu valodā ,lai gan speciālus kursus lasa arī angļu valodā. Skolas nauda tur ir zemāka. Informāciju par šo augstskolu var saņemt katrā Meksikas sūtniecībā.

Tie latvieši, kas interesējas, vai Meksikā ir iespējams apmesties uz pastāvīgu dzīvi, lūgti griezties pie Meksikas sūtniecības.

Ieceļošanas formālitātes un informācija kā studentiem, tā tūristiem iegūstama meksikāņu sūtniecībās vai rakstot skolām (katalogos sniegta pilnīga informācija).

Hugo Atoms.

DAUGAVAS VANAGU DIENU KANADĀ

KONCERTS

sestdien, 31. augustā, plkst. 4,30 p. p. Toronto Karaliskā mūzeja auditorijā, 100 Queenspark (pie Bloor)

Piedalās: **KSENIJA BRANTE** — soprāns,
ARIJS KELLIJS — baritons,
Aleksandrs Okolo-Kulaks — pianists.

Programmā: J. VĪTOLA, A. KALNIŅA, A. OKOLO-KULAKA, VERDI, PUČINI un GUNO darbi.

Ieeja: $1.50 un $2.00. Biļetes iepriekšpārdošanā LA birojā, 123 Huron Street.

Ērta auto parkošana.

ĢIRTS SALNAIS

61. turpinājums

Dagam, iebraucot istabā un drusku atvelkot elpu, likās, ka atkal reiz pa ilgiem laikiem gadījusies viena no tām savdabīgām dienām, kas beidzas, iecerēm kaut cik saskanot ar notikumiem. Vai nu dabūjušas neparastu triecienu pārdzīvotās izbailēs, vai nostiprinoties ticībai, ka (galu galā!) patīkamā sarkanmatainā sieviešķārtas persona, šādā vai tādā veidā var nest laimi, Daga domas bija kļuvušas žirgtākas un mundri aptecēja gaišākas nākotnes ainas. Brīsniņu padomājot, kā cilvēkam, kam jau tikpat kā rokā lielāka bagātība, nekā gaidīts, izskatījās, ka sen iesapņotā ģimenes mājiņa (tā ar rožainām sienām, zilu jumtu un apelsīnu krāsas dūmvadu) būtu tā kā par mazu un pašauru īstai un kārtīgai laimei, un iztēlē viņš to bez grūtībām īsi un aši pārbūvēja lielā rančas stila ēkā, kas gulēja plaša zāļu laukuma vidū, kā plata Ziemsvētku veča cepure, sidrabotu apakšu un sarkanu jumtu. Bērni, protams, skraidīja apkārt, un par to skaitu viņš nedabūja padomāt, atdūries uz grūtībām, meklējot, kas varētu būt tā, kas gulētu viņam blakus, izlaidusies atpūtas krēslā?

Vispār tai būtu jābūt Kētei, jo Kēte, šaudīga kā atspole, allaž to apmeklēja sapņos un murgos, kad apnika mazās gubernātora kundzes tēls. Taču šoreiz Dags atļāvās mazu izšķērdību fantazijā un patēlojās, cik lieliski viņam pie sāniem izskatītos spēcīgi noaugusī sarkanmate. Tikai baidīja pārāk dzēlīgā mēle, neparastās gudrības, kas izsprāga no katra vārda, un visa viņas uzvešanās it kā liecināja, ka viņai jau sen nav tā nieka, ko ieskata par pirmās šķiras līgavas noteicēju pazīmi. Visu to apsverot, drošības pēc Dags palika pie Kētes. Labi pārdomājot, diez' vai Metuzālam varētu būt kādi iebildumi pret viņu, Dagu, ja būtu uzlabots ārējais izskats. Ātrāk vai vēlāk nāks mantojumi viens pēc otra, kas, piepulcināti Gerriku kapitāliem, varētu tikai celt dzimtas svaru. Dags daudz neko nebēdāja par Kētes pussaderināto Klaidu Mak-Krakeri. Daga piezīmēs atradās šis tas, kas šo puisi viegli izspridzinātu no Gerriku nama, bet ja arī nekā tāda nebūtu uz rokas, cerību nostiprināja sen nodibinātā patiesība, ka saderinātie nav nekāds pastāvīgs lielums. Ļoti bieži tie bija tikai drošības ventilis, lai izvairītos no dažāda rakstura neērtībām sadzīvē un sabiedrībā un no nelaimes gadījumiem, ieskaitot ļaunāko, kas kādai meitenei var piemesties nelaikā.

Ar grūtībām padzinis sapņus, Dags ķērās pie darba. Un sapņu saldmei paliekot rosmīgai sirds dziļumos, darbs nelikās pārmērīgi riebīgs.

Dags ļoti nicināja rakstīšanu. Tā bija ellišķa piepūle galvai un rokām. Par rīkošanos ar spalvu un tinti nebija ko domāt, — īstenībā šis veids viņam jau sen bija aizmirsies. Šad tad vēl tika nodarbināts zīmulis, bet parasti, visu, kas domāts paša lietošanai, Dags ierunāja diktafonā un sodījās par dzīvi, kas sen jau palikusi iepakaļ zinātnei, jebšu nosūtīt sarakstes vietā iestādēm, vai Metuzālam skaņu lentas vēl arvien nebija pieklājīgi. Bija vien jāliek galdā rakstāmmašīna un jāuzklabina skaidri redzamas un saprotamas vēstules vai ziņojumi. Aina izskatījās visādi nepievilcīga, kad viņš, saviebies kā iekšējās sāpēs, durstīja resniem pirkstiem mašīnas taustiņus un ikreiz pēc pielikta punkta izberza ar mutautiņu no sejas sviedrus. Lielā vīra izmisīgā cīņa ar burtiem, saganot tos vārdos un teikumos, likās attīstāmies uz dzīvību un nāvi, nekādi nevarot paredzēt beigas.

Taču, kaut stomīgi un daudz ko apsvērdams, kā arī viena otra vārda rakstību pārbaudīdams vārdnīcā, Dags tika galā ar ziņojumu par novērojumiem apskatītās saimniecībās, izgudri un smalkjūtīgi nepieminēdams sarkanmataino meitu, ja jau Mets bija norādījis, ka tās dzīves vieta atstājama ārpus uzziņu loka. Otrā vēstījumā par sarunām ar pašvaldības pārstāvjiem par plūdu aizsprostu bija jāsamelo viss no sākuma līdz galam, bet te Mets vēl nekā nevarēja pārbaudīt, un tā meliem vēl bija garas un drošas kājas.

Gluži samocītu galvu, apgurušām rokām un tirpstošiem pirkstiem, bet priecīgi nopūties, viņš beidzot pieripināja motorkrēslu pie galdiņa ar uzkrātiem laikrakstiem, gan tūdaļ pretīgumā nodrebinādamies, sajūtot nāsīs putekļu un iespieduma krāsas smaku. Tā riebās, tāpat kā čūskas, bet pats darbs dažreiz spēja aizraut.

Dagu it sevišķi pacilāja notikumi, kuros tieši vai netieši iejauktas vietējā sabiedrībā pazīstamas personas. Šie gadījumi iepriecināja, nepārprotami apliecinot, ka pasaulē netrūkst nelaimnieku, vājāku par pašu. To izdarību apcere atjaunoja dvēselē modrību, lika apsvērt un nopriecāties par paša grēkiem un grēciņiem, kas aizgājuši laikrakstu ziņotāju nepamanīti, un uz laiciņu pamodās bērnības laiku sajūtas, kad kā skautam bija vēl ļauts ložņāt pa krūmiem, tēlojot gudru teku zinātāju, kam jāuzmeklē indiāņu skalpju mednieku pēdas. Tagad viss tas notika garā, lai nāktu īstenībai uz pēdām, jebšu avīžnieku ziņas dažreiz bija ļoti skopas, citreiz atkal pārāk sīkas, apslēpjot patiesos apstākļus. Tos varēja izdabūt tikai no policijas, ja prata ar to apieties. Un Metuzāls prata, un savas skolas šai ziņā vairs netrūka arī Dagam. Darba devēja uzdevumā tam bieži nācās Aberdīnas un Oleandrijas policijas prezidijos piedabūt nežēlīgi stingros likuma sargus un kalpus grozīt uzskatus, pierādot, ka runa ir par džentlmeni vai lēdiju, kas visai sabiedrībai un valstij derīga persona, bet iekūlusies sadursmē ar likumu aiz tīras pārskatīšanās.

Policijas priekšnieki Dagu pazina viņa izšķērdīgās laipnības dēļ, kas — bez piepūles no viņu puses — viegli pārvērtās skaidrā naudā. (To cilvēku algas, kam jārūpējas par sabiedrības audzināšanu, kārtību, morāli un tikumību un jāsarga pilsoņu manta un dzīvība, kā visos laikos un vietās, arī šinīs divās pilsētās bija mazas, un allaž bija veicams kaut kas ārpus kārtas, lai ienākumus palielinātu un lai dzīvē noturētos atbilstoši savam sabiedriskam stāvoklim.)

Aizvadītā nedēļā pirmās šķiras notikumu nebija. Slepkavības un laupīšanas bija izdarījuši parastie moroņi, kam galvā nebija nekā, ja neskaita iedzimtu, ieaudzinātu un dažkārt pat izkoptu vājprātu. Vandālisms, beidzoties skolu brīvlaikiem, arī bija sarucis līdz nenozīmīgiem gadījumiem. Pārlasot kriminālo notikumu chroniku un satiksmes nelaimju aprakstus, Daga skatiens tikai vienu reizi iekvēlojās neviltotā priekā. Izrauts no garlaicības un laiskuma, viņš aizbrauca atpakaļ pie rakstāmmašīnas un uzsita preses apskata pirmo atstāstu:

„Naktī no piektdienas uz sestdienu Falkona Ezras Siksta Gerrika („Briljantīna") dēls, Džojs, Oleandrijas iekšpilsētā iejaukts satiksmes nelaimē. Abas mašīnas sadauzītas līdz nepazīšanai. Džojs ticis cauri viegli. Lauztas divi ribas. Otram braucējam samaņa sestdienas rītā vēl nav atgriezusies. Nelaimes iemesls — ielu šķērsojis suns. Policija lietu izbeigusi.

Secinājums: Spriežot pēc ziņojuma īsuma, domājams, ka Briljantīns nav svešnieks Oleandrijas policijas prezidijā. Lietas būtību noskaidrošu tuvākās dienās. Uzziņas vērtība no $40—50. Lūdzu, jūsu domas."

Patīkamā ziņa Dagā atjaunoja raženu sparu.

Viņš sen nojauta, ka Briljantīns Metuzālam nav mīlulis, kam varēja būt divi iegansti: pirmais bez sevišķas nozīmes — Džoja plencība, otrs — Briljantīna kundzes aizdomīgā rosība un cīņa pēc amatiem Patiesās ticības brālības dažādās komitejās. Bija paturams vērā, ka Briljantīns arī spēja nosegt ar savu ēnu dažu labu, ko Metuzāls, varbūt, būtu redzējis labāk ejam nekā nākam.

(Turpinājums sekos)

MOONLITE VILLA

ROSEDALE, Ont., Kanadā

Tel.: Burnt River 16, Ring 31

SEZONAS SLĒGŠANA

ŠĪS NEDĒĻAS NOGALĒ

LABA ATPŪTAS VIETA • PELDĒŠANĀS

SAUĻOŠANĀS • LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA

I Z Ī R Ē L A I V A S

Laipni ielūdz:

M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

…ĒC ZEMESTRĪCES

…OJUMI PAR SKOLĀM

…ts Latvijai Amerikā

…braukt arvien vairāk latviešu. Meksikas pilsētas augstskolās tagad studē četri latvieši un pilsētā dzīvo trīs latviešu ģimenes. Pat klimats latviešiem šeit piemērots, jo temperatūra caurmērā ir tikai 75 gradi (pēc Farenheita).

Sakarā ar daudzajām vēstulēm, kas saņemtas no latviešiem par Meksikas skolām, varu paskaidrot ,ka Meksikas pilsētas kolledža (Mexico City College) ir atzīta mācības iestāde ASV un tā piešķir bakalaura gradu antropoloģijā, ekonomijā, tirdzniecībā, paidagoģijā, radošā rakstniecībā, žurnālistikā, literātūrā, mākslas vēsturē, mākslā, spāņu valodā un literātūrā, vēsturē (vispārējā, latīņu - amerikāņu), starptautiskās tiesībās, filozofijā ,psīcholoģijā, fiziskās zinātnēs ,matēmatikā un pirmmedicīnā.. Tāpat tā piešķir maģistra gradus (Mesoamerikāņu antropoloģijā, ārzemju tirdzniecībā, mākslā, spāņu valodā, literātūrā, politiskās zinātnēs u. t. t.). Mācības notiek angļu valodā un skolā pastāv ceturkšņu iekārta 2,5 mēn. katrā, četri ceturkšņi ik gadus, plūs četru nedēļu sesija. Skolai nav internāta, bet studentus novieto privātās mājās (pansijās). Skolas nauda par ceturksni ir 130,- dol. un par pārtiku un dzīvokli no 36,- līdz 50,- dol. mēnesī. Personīgos izdevumos jāpieskaita kādi 10,- — 20,- dol. mēnesī. Tie, kurus interesē sīkākas ziņas, var rakstīt skolai (jaunais 1957.-1958. g. katalogs iznācis): Registrar and Dean of Admissions (Mrs Elizabeth T. de Lopez), Mexico City College, Km. 16 Carretera Mexico-Toluca, Mexico 10, D. F., vai arī šī raksta autoram uz to pašu skolas adresi.

Protams, Meksikas pilsētā ir arī slavenā Nacionālā universitāte, bet tur mācības notiek spāņu valodā ,lai gan speciālus kursus lasa arī angļu valodā. Skolas nauda tur ir zemāka. Informāciju par šo augstskolu var saņemt katrā Meksikas sūtniecībā.

Tie latvieši, kas interesējas, vai Meksikā ir iespējams apmesties uz pastāvīgu dzīvi, lūgti griezties pie Meksikas sūtniecības.

Iceļošanas formālitātes un informācija kā studentiem, tā tūristiem iegūstama meksikāņu sūtniecībās vai rakstot skolām (katalogos sniegta pilnīga informācija).

Hugo Atoms.

…un satiksmes nelaimju aprakstus, Daga …vienu reizi iekvēlojās neviltotā priekā. …aicības un laiskuma, viņš aizbrauca at… …mmašīnas un uzsita preses apskata pir…

…ektdienas uz sestdienu Falkona Ezras („Briljantīna'') dēls, Džojs, Oleandri… …iejaukts satiksmes nelaimē. Abas ma… …s līdz nepazīšanai. Džojs ticis cauri …s divi ribas. Otram braucējam samaņa …vēl nav atgriezusies. Nelaimes iemesls …is suns. Policija lietu izbeigusi.

…Spriežot pēc ziņojuma īsuma, domā… …ntīns nav svešnieks Oleandrijas polici… …Lietas būtību noskaidrošu tuvākās die… …ertība no $40—50. Lūdzu, jūsu domas.''

…a Dagā atjaunoja raženu sparu. …auta, ka Briljantīns Metuzālam nav mī… …ja būt divi iegansti: pirmais bez sevis… — Džoja plencība, otrs,— Briljantīna …nīgā rosība un cīņa pēc amatiem Patie… …ības dažādās komitejās. Bija paturams …ntīns arī spēja nosegt ar savu ēnu dažu …zāls, varbūt, būtu redzējis labāk ejam

(Turpinājums sekos)

…LITE VILLA
…ALE, Ont., Kanadā
…urnt River 16, Ring 31
…NAS SLĒGŠANA
…S NEDĒĻAS NOGALĒ
…TAS VIETA • PELDĒŠANĀS
…S • LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA
…ZĪRĒ | LAIVAS
Laipni ielūdz:
…ESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

DOSTOJEVSKA PRAVIETOJUMI

JĀŅA ŠĶIRMANTA APCERĒJUMS (6)

Pat līdzskrējēju un simpatizētāju neiztrūkst Dostojevska pilnīgā revolūcijas kustības paredzējumā. „Klausaities,'' saka Verchovenskis, „es esmu izdomājis un apsvēris tos visus: skolotājs, kas ar saviem bērniem smejas par viņu Dievu, ir mūsu. Mūsu ir vietējās varas pārstāvji — ierēdņi un intellektuāļi. Mums ir daudz jo daudz, un tie paši to neapzinās.''

Daži Verchovenska izklāsti ļoti līdzīgi tiem techniskiem paņēmieniem ,ar kuru palīdzību brīvās demokratiskās valstis aiz dzelzs aizkara pārvērta par „tautas demokratijām.'' Piemēram: ,Nemierīgos juku un pārejas laikos visur un vienmēr zemi raksturi nāk pie varas. Es te runāju vienīgi par zemāko ļaužu slāni, kurš tādās reizēs paceļas virspusē un kura galvenais mērķis ir daļēja atraisīšanās no grūtībām un nepacietības. Šis neapzinīgais pūlis gandrīz vienmēr neapzinīgi nonāk masas vadoņu kontrolē ,kas rīkojas saskaņā ar noteiktiem mērķiem. Šī mazā grupa var izrīkot un vadīt pūli pilnīgi pēc savas patikas … **Visnevērtīgākie cilvēki piepeši iegūst noteicēja iespaidu.** Tie skaļi kritizē visu, kas citiem ir svēts ,līdz kamēr tie paši vairs neiedrīkstās attaisīt savas mutes.''

Dostojevskis zināja ,ka reliģija ir izšķirīgs kultūras faktors individa un masas psīcholoģiskajā un ideoloģiskajā saskarsmē. Viņš zināja, ka tas tā ir katrā sociālā sistēmā. Sakarā ar to viņš paredzēja un noteica, **ka nākotnes revolūcionārā kustība ateismu padarīs par savu kara saucienu un galveno ieroci.**

„Bez šaubām, vispirms jāiznīcina Dievs'', saka Verchovenskis, izklāstot savu izdarību programmas attīstību jaunas kārtības nodibināšanai pasaulē.

Tā ir ideja, kuru Dostojevskis atkārtoja daudz stiprākā formā, kad viņš rādīja ateisma galveno pārstāvi — velnu — Ivana Karamāzova personificējumā. „Es pastāvu, ka nekā nav vajadzīgs iznīcināt kā vienīgi Dieva ideju cilvēkā'', velns instruē Ivanu Karamāzovu. „Tas ir, tā mums jāsāk darboties. Kolīdz visi cilvēki sāks noliegt Dievu, un es ticu, šis periods, analoģiski ģeoloģiskiem periodiem nāks, un vecā pasaule sabruks pati no sevis — un viss sāksies no jauna.''

Tālāk Dostojevskis rāda nākotnes neticīgā kareivīgo raksturu, kas Dievu ieskata kā personīgu ienaidnieku. „Kad viens no mums krieviem kļūs ateists'', piezīmē kņazs Miškins romānā Idiots, „viņš tūlīt atklāti prasīs ar varu iznīcināt ticību Dievam.''

„Tā būtu visļaunākā iespējamā kļūda'', rakstīja Ļeņins, „ja marksisti iedomātos, ka daudz miljonu cilvēku varētu atbrīvot no garīgās tumsības un nezināšanas vienkārši ar marksisma apgaismības taisno ceļu. **Marksistam jābūt materiālistam, t. i. reliģijas ienaidniekam. Masām jābūt apgādātām ar ateistisko propagandu daudzos veidos.** Tie jāiepazīstina ar zinātniski atzītiem faktiem. Tiem jāpieiet no visām pusēm … Ateisms ir viena no svarīgākajām revolūcijas sastāvdaļām. Mums jācīnās pret reliģiju. Mums jānogāž Dievs, kā komūnistiskās iekārtas ļauns ienaidnieks.'' „Noliedziet Dievu'', viņš norādīja, „un jūs varēsit uzvest sabiedrību uz taisnības un vienlīdzības ceļa.'' Sakarā ar domstarpībām par Dostojevska romānu „Velni'', Ļeņins rakstīja Gorķijam: „Katrs, kas pavada savu dzīvi meklējot Dievu ,vai pat vienkārši pieļauj šādu meklēšanu, pazemo sevi visnekrietnākā veidā, jo viņš ziedo savu enerģiju kaut kam citam ,bet ne aktīvam darbam. Tas ir vismuļķīgākais, visverdziskākais stāvoklis dzīvē. No sociālā viedokļa visi Dieva meklētāji un Dieva „taisītāji'' ir nekas vairāk kā buržuju muļķīga sevis mierināšana: trausls, sapņains nožēlojami mazs buržujs — izmisis un noguris …''

Romānā „Velni'' Dostojevskis attīsta reformu teoriju un parāda, kā tā iedarbojas dažādos apstākļos, ja to lieto kā partijas programmu. Leģendā par Lielo Inkvizītoru viņš rāda savu reformu teoriju nobeigtā veidā tēraudā kaltā Utopijā. Lielinkvizītors sludina, ka cilvēce tiks padarīta laimīga ar neierobežotas varas nesējas organizācijas palīdzību, kas nicina cilvēku. Ideja ir pilnīgi pretēja Kristus doktrinai, kas māca, ka Dievs aizstāv cilvēka personas brīvību.

Viens no visuzticamākajiem un nopietnākajiem Dostoejvska domu iztulkotājiem — Nikolajs Berdjajevs — tic, ka Dostojevskis savā Lielinkvizītorā simbolizē komūnistisko sociālismu nevis teokratisko katolicismu. Berdjajevs norāda uz pārsteidzošu prallēlismu starp inkvizītora idejām un pamatprincipiem no vienas puses un Šigaļova - Verchovenska — no otras. Ļoti svarīga pamata izšķirība te ir inkvizītora ideja par materiālo labklājību un nodrošinājumu zemes virsū. Viņa sauklis ir „maize'', kam nav nekā kopēja ar Viduslaiku baznīcas mācībām par debesīm un elli pēc nāves. Berdjajeva tezes guva arvien plašāku apstiprinājumu.

Lielinkvizītora sludinātais režīms nav Viduslaiku baznīca, bet gan komūnistu nākotnes „paradīze.'' Lielinkvizītors ir sublimēts un paaugstināts Šigaļovs. Caur viņu mēs labāk iespējam saprast Ļeņina fanātismu. Abiem ir spēcīga loģika un dzelzs griba savu plānu realizēšanā. Tāpat kā Lielinkvizītors, Ļeņins bija viens no tiem „pacietīgajiem cietējiem, kas ir briesmīgu bēdu nospiesti un kas mīl cilvēcību''. Līdzīgi Lielinkvizītoram, Ļeninam bija dziļa simpatija pret apspiestām masām, un tanī pašā laikā viņš vērsa nievājošu nežēlību pret individa cieņu un cēlumu. Viņš bija askēts, kam nebija materiālu interešu. Tomēr viņš nevarēja sagādāt labāku kārtību, nepadarot visus cilvēkus par vergiem.

(Turpinājums sekos)

V. Krāslavietis

SADEGŠANA

Tu, kas ugunsgrēkam rada,
Kāda zvaigzne tevi vada?
Vai tu cilvēks, vai tu gars?

Kur tu ņēmi tādu svelmi? —
Degu es ar savu vēlmi
Tā kā ilgi kaltis zars.

Kas ir tas, kas paliek pāri,
Prom kad karstā dvinga klūst?—
Sausās lūpas lūdzas kāri:
Kad tas staru lietus līs?—

Kultūras apskats

● Kanadas Grafiķu apvienība piedalās Kanadas nacionālajā izstādē ar darbiem par sporta temām. Ed. Dzenis tur izstādījis 2 darbus, no kuriem viens ir godalgots.

● Daiļamatniece Velta Vilsone šovasar ar savu darbu piedalījās Otavas daiļamatnieku skatē, kuras nolūks bija atrast eksponātus Briseles pasaules izstādei. Žūrijas komisija starp citiem izvēlējusies arī Veltas Vilsones darbu, kas tiks izstādīts 1958. g. Briseles izstādē Kanadas stendā.

● Gleznotāja Reinholda Kalniņa galerijā Greničā, Ņujorkā, inž. D. Stauvers uzņem filmā latviešu gleznotājus un viņu darbus. Krāsu filmā kas patlaban vēl top, būs redzams A. Annuss, Fr. Milts, J. Tidemanis, P. Rožlapa, J. Kalmīte u. c. mākslinieki līdz ar viņu raksturīgākajiem darbiem.

PANĀKUMIEM VAINAGOTS MŪŽA GĀJUMS

ARTURAM BĒRZIŅAM 75 GADI

Latviešu kultūras dzīves lielais pazinējs, bijušais Nacionālā teātra direktors, „Jaunāko Ziņu'' redaktors un daudzu grāmatu autors 22. augustā kļuva 75 gadus vecs. Rakstnieks, kas apcerējis tik daudz latviešu rakstnieku, mākslinieku un kultūras darbinieku dzīves un darbus, tagad pats kļūst par upuri draugu un cienītāju apcerēšanai un sumināšanai. Metot skatu atpakaļ laikos, kad latviešu rakstniecības druvu suverēni pārvaldīja Blaumanis un Poruks, Arturs Bērziņš jau 1922. g. atrod tajā vietu kā jauns, dedzīgs latviešu skatuves mākslas vērtētājs un jaundarbu apcerētājs. Šī nepieciešamība elpot latviešu kultūras gaisotnē, stāvēt nomodā par visu, kas top un pošas tapt, Arturam Bērziņam ir piemitusi visu garo mūžu, un te arī meklējami viņa nenovecošanās iemesli. Viņa vērīgais vērtētāja skats un labsirdīgā aizgādīgā interese par mūsu gara kultūras, rakstniecības un skatuves mākslas augšupeju ir tikpat nozīmīga kā lielo režisoru Alunāna un Mierlauka skatuviskā iztele.

Trīspadsmit gadus vadīdams Latvijas Nacionālo teātri, Arturs Bērziņš ir stāvējis kūmās ne vien labāko Raiņa un Brigaderes darbu uzvedumiem, bet arī sekmējis veselas latviešu skatuves mākslinieku plejādes izaugšanu. Būt dārzniekam lielajā skatuves Dieva dārzā ir tikpat jaunradošs uzdevums kā rakstīt dzejoli, lugu vai romānu. Mākslas notikumus organizēt un vadīt nevar bez mākslinieka degsmes, bez garīgās pārliecības, ka šis darbs ir būtisks un neaizstājams. Latviešu teātra direktora darbs neaprobežojās vienīgi ar to, kā Ģēte saka:

„Vispirms būs lugā daudz kam notikties,
Jo pūlis grib vismīļāk skatīties.''

Šī tradicionālā teātra direktora gudrība, latviešu Nacionālā teātra vadītājiem nav kļuvusi par darba vadmotīvu. Skatuves technikas un dzejnieka gara salaulāšana ar tēlotāja aktiera mākslu un izteli nav šablona darbs. Arturs Bērziņš šos trīs un četrkāršos teātra vadītāja uzdevumus bija labi aptvēris. Viņa darba ideāls arvien ir bijis literārais teātris, kur dzejnieks ar režisoru satiekas pusceļā, nevis inscenējums inscenējumā pēc, kā Rīgā savā laikā deklarēja kāds cits jauno formu meklētājs.

Tačū Artura Bērziņa organizētāja māka un kultūras uzdevumu izpratne ir parādījusies ne vien teātra direktora amatā, bet arī redaktora kabinetā. Tikai neattapīgs redaktors cenšas visas nepieciešamās temas pats apstrādāt. Īsts laikraksta vadītājs cenšas saistīt ap sevi arvien vairāk līdzstrādnieku, jo katra radošā personība laikraksta spektru padara daudzkrāsaināku. Artura Bērziņa vadītai mākslas un rakstniecības nodaļai Jaunākās Ziņās bija divi duči labāko latviešu dzejnieku, rakstnieku un kritiķu, kas arvien bez ierunām klausīja viņa vadošajiem mājieniem. Viņš ar slavējamu smalkjūtību arvien prata īstajam rakstītājam atrast īsto tematu un tas darbu pie laikrasta lielā mērā līdzēja padarīt saistošu. Viņš bija nevien sauss uzdevumu devējs, bet arī idejiskais ierosinātājs, arvien prātā turēdams latviešu kultūras un rakstniecības būtiskās nepieciešamības. Maksādams meslus laikmetīgam, viņš, redaktora darbu veikdams, neaizmirsa mūžīgo.

Politisko pārvērtību dēļ atrauts no teātra kritiķa darba un atbrīvots no redaktora pienākumiem, Arturs Bērziņš sāka savu pazīstamo seju sēriju. Šie laika biedru literārie portreti ir vērtīgs ieguldījums mūsu eseju un biografiju zelta fondā. Portretējot vienu vai otru rakstnieku un skatuves mākslinieku, Bērziņš nekad neļaujas vilinošiem izdomas lidojumiem, bet turas pie faktiem, pie dzīves notikumiem, pie apceramās personas reāliem vaibstiem un rakstura iezīmēm. Viņš izraudzīto personu literāri neizskaistina, bet to atklāj, apgaismo un izskaidro. Vai tas būtu jaunības draugs Eduards Vulfs, vai dzejnieks Skalbe, vai savdabīgais gleznotājs Niklāvs Strunke, vai maz pazīstamais latviešu režisors Purāts, Arturs Bērziņš arvien atrod raksturīgās krāsas un iejūtīgus vārdus, ar kuriem uzzīmēt šo cilvēku partretus dzīvi un pārliecinoši. Turklāt Bērziņš portretē ne vien kultūras, bet arī sabiedriskos un politiskos darbiniekus. Viņa pēdējais lielais darbs ir sūtņa Kārļa Zariņa monografija. No tūkstoš notikumiem un faktiem izņemt raksturīgāko, lai attēlotu reljefi mūsu lielā valsts darbinieka un diplomāta vaibstus, ir vajadzīga ne vien milzīga erudīcija, bet arī nacionāli politisko un starptautisko apstākļu izpratne.

(Nobeigums 8. lpp.)

ZENTA MAURIŅA LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ MINSTERĒ

Savā šāgada turnejā, veltot 35 vakarus cittautiešiem Vācijā, Šveicē un Francijā, Zenta Mauriņa apciemoja arī Latviešu ģimnaziju, kur nolasīja lekciju par cilvēku un tautu mijiedarbību. Ģimnazijas absolvente stud. med. Vallija Valdmane, godinot autori, nolasīja nodaļu no Tālās gaitas: „Čigāni''. Ģimnazistes košos tautas tērpos puslokā ieslēdza improvizēto skatuvi. Savu lekciju Zenta Mauriņa arī šoreiz nolasīja bez honorāra, pat nesaņemot atlīdzību par ceļa izdevumiem.

KANADAS NACIONĀLAJĀ IZSTĀDĒ,

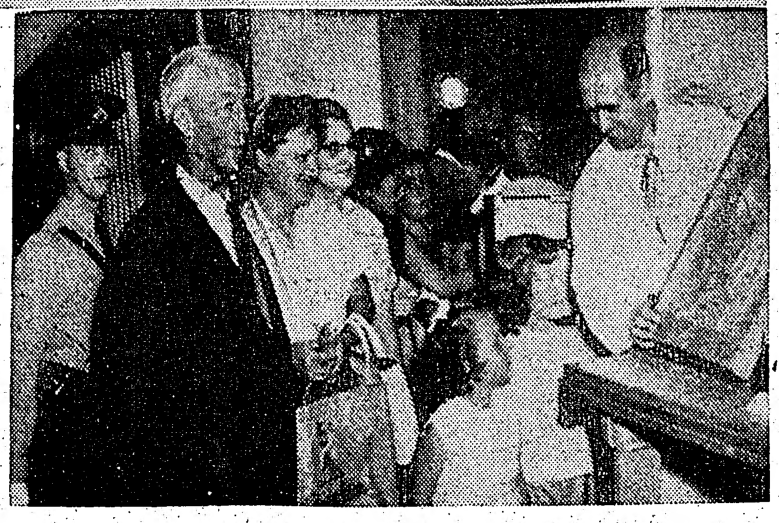

kur arī šogad plaši reprezentējušies latviešu daiļamatnieki, notiek arī daiļamatniecības darba demonstrējumi. Uzņēmumā mākslin. H. Mercs skatītāju grupai rāda, kā no nedzīva koka gabala izveidojas mākslas darbs. J. Kreiļa f.

SOLISTU KONCERTI

Nacionālās izstādes laikā

Kanadas Nacionālās izstādes laikā arī šogad mūzikas ēnā notiek kārtējie koncerti, kurus organizē jau 9. gadu no vietas Toronto karaliskā konservātorija, iepazīstinot klausītājus ar konservātorijas izcilākajiem talantiem, — kā pašreizējiem audzēkņiem, tā stipendiātiem un jau graduētajiem māksliniekiem.

Šīs sezonas koncerti sākās 23. augustā, katru dienu plkst. 6 p. p., un tur uzstājas šādi solisti: 23. 8. — Morrijs Kernermans, vijoles solo; 24. 8. — Konstance Fivere, soprāns; 26. 8. — Viktors Brauns, baritons; 27. 8. — Valters Pristavskis, vijole; 28. 8 — Terēza Stratas, soprāns, 29. 8. — Pēteris Fardeks, klavieres; 30. 8. — Hazelenna Guljēna, soprāns; 31. 8. — Freds Hartlejs, baritons; 2. 9. — Marija Goleja, mecosoprāns; 3. 9. — Pauls Helmers, klavieres; 4. 9. — Severins Veingorts, baritons; 5. 9. — Kenets Perkins, vijole; 6. 9. — Patricija Rido, kontralts; 7. 9. Alans Krofūts, tenors.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

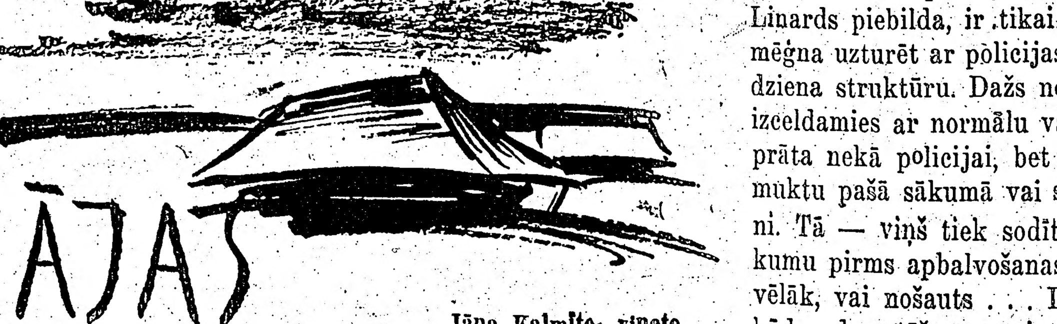

Jāņa Kalmītes vinjete.

40. turpinājums

„Tie sagādās citiem lielas nepatikšanas … domāju — palikušajiem latviešiem pašiem!''

Drobe noplātīja gaisā veselo roku, pēc tam iedzēra konjaku.

„Kungs Maldav, bet ko tad jūs īsti gribētu ieteikt? —

Iznāk gandrīz tā pēc jūsu piezīmēm, ka nevajaga darīt itin un gluži nekā!''

Linards atsmaidīja.

„Varbūt es tiešām nevaru nekā ieteikt, vismaz ne visiem kaut ko derīgu, katrs lai meklē pieņemamāko …

Cilvēks — arī tāds kā es — nav nekāds absolūtas patiesības pārstāvis, viņš ir tikai patiesības mēģinājums.

Ņemsim pat tādu cēlu un psīcholoģiski saprotamu lietu kā karalauka draudzību, kas pēc jūsu novērojuma vēl paliek, kad vairs nedarbotos ne idejas, ne pat lāga disciplīna.

Bet kā zināt, uz to tieši militāristi balsta visus apsvērumus, savu militāro audzināšanu. Un tādā kārtā labas armijas ir stipras un taisnas, pat cīnoties par pilnīgi absurdām vai netaisnām idejām. Ja šī biedriskuma nebūtu, trūktu kāda militāra gara kodola, pulki izjuktu kā oļi un grants bez cementa … Ģenerāļi itin drīzi paliktu vieni, un vispār viņiem nemaz nebūtu izdevības uzdienēt par ģenerāļiem, varbūt vienīgi apgādes daļās miera laikos!'' — smaidīja Linards.

„Jums patiesi piemīt apbrīnojama spēja saārdīt visas domas,'' iesaucās Drobe, „Būtu derīgi jūs atstāt pie boļševikiem, lai viņi izjuktu. Bet jūsējās tomēr ir relātīvas patiesības. Bez biedriskuma gara armijā, ko politiķi reizēm izmanto stulbām un varmācīgām idejām, — to īstenošanai, nebūtu iespējama cīņa arī par labām lietām, par cēlām idejām!

Un lai nu mēs viņas maz redzam, tādas taču tomēr pastāv. Viņas ir kaut kur … ''

„Jā — kaut kur … '' domīgi noteica Linards.

„Viņas ir pat manā rotā. Tādēļ es teicu, ka ilgāka pasēdēšana grāvjos tomēr attīsta kādu citu ieskatu par dzīvības vērtību vispār, ne tikvien par savējo. Jūs pierodat just sevi sīkāku, nekā sēdot mierīgi kādā kabinetā un apcerot pasaules problēmas, bet reizē jums ir lielāka atbildība par to pašu konkrēto un sīko cilvēka dzīvību.''

Linards ar smaidu pacieta dūrienu par pasaules problēmu apcerēšanu kabinetā, ielēja Drobem vēl konjaku un kafiju.

Drobe noskatījās viņā drusku asi, iekaisušu skatu un izdzēra savu glāzi. Viņš tuvojās tai vieglai reibuma pakāpei, kad varētu sākt strīdū iekarst. Tādēļ Linards nolēma virsleitnantu vairāk nekaitināt.

Kaut gan ar iebildumiem viņš neko nebija darījies pāri paša ieskatiem, kas tiešām reizēm noveda izmisumā ar savu relātīvismu, viņš bija drusku centies uzkurināt Drobes stāstnieka garu, lai stāstot par mēteļa padrēbi, tas būtu vaļsirdīgāks, tādēļ Linards beidzot teica:

„Īstenībā man nav nekādu iebildumu pret morāliskām vērtībām, kuras cilvēks tomēr var atvasināt frontē no jebkāda kara, izmisumā — pats no sevis un biedriem.

Es tikai gribēju jums rādīt, kā visu ieroču, pat cēlāko — morālisko — vērtību var pārbaudīt, varbūt pat apšaubīt.

„Jūs varat pierādīt vai apšaubīt,'' teica Drobe, fakts ir tas, ka es patlaban nevaru pamest savus zēnus, kas tāpat visādi filozofē, un dažs pat „uzņem vagu'' kā daži pulkveži ,tikai tie to dara oficiāli, aizlavoties uz Vāciju.

Dezertieru uztveršanas slazdos ir iekrituši papulka vācu virsnieku ,pat ar Dzelzskrustiem, kas reizē ar to zaudē virsnieka pakāpi, ordeni un godu. Viņu ģīmjus un pavēderes apstrādā militārā policija bez aizspriedumiem … ''

„Militārai policijai nav ne goda, ne aizspriedumu,'' Linards piebilda, ir tikai jābrīnās par tādu godu, ko mēģina uzturēt ar policijas metodēm, par tāda goda jēdziena struktūru. Dažs noguris Dzelzskrusta balvonis, izceldamies ar normālu varonību, varbūt ir ar vairāk prāta nekā policijai, bet ne ar tik lielu raksturu, lai muktu pašā sākumā vai saceltos un neizpelnītos ordeni. Tā — viņš tiek sodīts īstenībā par rakstura trūkumu pirms apbalvošanas, un — dibināti — piekauts vēlāk, vai nošauts … Daži latvieši nošauti bez jebkādas dezertēšanas vainas, virsnieki slepeni — tādēļ, ka nedomāja vāciski, kareivji — tādēļ, ka neprata vāciski — paskaidrot, kādēļ ir kādu gabaliņu aiz frontes, sakauti, noguruši un bez miega.

Pasaules problēmu pārdomāšanai kabinetā, kā zināt, ir daža priekšrocība. Ja būtu skaidr , kāda ideoloģija vai karaspēks uzvarēs, mums nemaz nebūtu jādomā, tikai jāuzmin, vai jāmirst minot. Pēc tam mums nebūtu tādas problēmas kā taisnība vai cilvēcība. Piedodiet, ka aizkaru tik nemilitārus jēdzienus.''

Vidū ir atstāta kāda plaisa, sašķobījusies laipiņa, apmēram tāda, kā kādreiz mūsu lauku mājās pār kādu strautiņu; pāris dēļu atlieku uz siekstas vai akmens atbalstītas, kam ganupuika tika pāri svilpodams, pilsētas ciemiņi ar bažām, ka nesaslapina kurpes vai kleitas iekrizdami. Tas bija joks, jo tik un tā neviens šais vietās nenoslīka …

„Vai mēs vispār par kaut ko strīdamies?'' atsmaidīja Drobe.

„Es domāju nē, mēs tikai pirmo reizi satiekamies, varbūt uz tādas plānas laipas, kur kādam jākāpj ūdenī, vai jāatkāpjas ,lai otrs tiktu pāri … Esmu ar mieru atpakaļ, jo es to vēl varu, bet jūs esat latviešu virsnieks, un jums vairs nav izvēles, kā pats teicāt.''

„Nē, man nav: lai velns rauj visus ģenerāļus, ordeņus un policiju… Manā rotā nevar nošaut latviešu karavīrus, nekādi aizmugurespolicijas ģenerāļi, kaut mēs būtum atkāpušies un es nebūtu gulējis trīs gadus … Jums liksies, ka es lielos, bet tas atkarājas no vadības …''

„Prozīt! Stāstiet par mēteli … mudināja Linards.

21.

„Ja jūs tā īsti gribētu saprast, man jāatķer kādu iesāka ,vēl joprojām airī-laiku atpakaļ … '' Drobe damies ķerties pie paša temata. —

„Mēs iepazināmies šī kara sākumā, kad vācieši skrēja uz priekšu kā velna plēsti, un latviešu palīdzību ne par ko neuzskatīja.''

„Ja drīkstu pārjautāt — ar ko jūs iepazināties?'' teica Linards.

„Ai, kam jūs jautājat? Ar manu vēlāko draugu Kaibēnu, vai tad jums to neteicu?''

„Nē, bet tas vairs nebūtu nozīmīgi, es tikai brīnījos, ka vārdu neteicāt sākumā.''

„Vārdam nav nozīmes … Nu, tātad — Kaibēns.

Mēs satikāmies, tikko vācieši bija ieņēmuši Rīgu. Bija kādas aprindas, kas domāja ,ka šai brīdī ar aktīvu palīdzību boļševiku padzīšanā latvieši varētu atgūt drusku pašnoteikšanās. Tādēļ organizējās it kā tāds pašu karaspēks. Tanī neviens nespieda iestāties. Bet daudziem boļševiki bija sariebuši, daudziem piederīgie deportēti, daudziem pēc apspiešanas prasījās cīnīties, atbrīvot piederīgos ,kas vēl bija vai nebija Ziemeļvidzemē.

Es pagadījos šai brīvprātīgo un nemobilizēto skrējienā kopā ar draugu Kaibēnu. Bija pāris Latvijas armijas virsnieku un daži virsdienesta seržanti, kurus kādreiz izsmējām par „rotas mātēm''. Viņi bija reizēm bargi, reizēm stulbi, bet šādā reizē bija patīkami viņus redzēt. Karavīra dienesta pakāpi neprasot, viņi tikai apjautājās, vai kādreiz dienējis Latvijas armijā un prot rīkoties ar šauteni.

Šautenes izsniedza pie Pulvertorņa no agrākajiem Latvijas armijas krājumiem, pamatīgi ieziestas ar vazelīnu; turpat izsniedza konservus, rokas granātas, vidusjostas, armijas kreklus un bikses. Lielākai daļai jau kaut kas bija saglabājies no dienesta laikiem, pat skaistie armijas ekonomiskā veikala garie zābaki, kurus varēja dažreiz iegādāties atvaļinājumam. Bet pagāja dažas stundas, kamēr šo improvizēto karaspēku noorganizēja vadā un grupās, kādam kapteinim uzņemoties komandu.

Transporta līdzekļi bija skaistie Rīgas zilie autobusi, kurus kādreiz iegādājām Šveicē, bet ar kuriem pēdējās stundās bija evakuējušies boļševiki.

Daži autobusi bija palikuši, itin labā kārtībā vai ātri saremontēti. Mēs uzspraudām Latvijas karodziņu priekšā un tādos pašos dzināmies boļševikiem pakaļ. Tas varbūt pārspīlēti teikts, bet lai partizāni ātrāk tiktu galā ar komūnistiem laukos un mazpilsētās. Vācu armijas strēles, kas sākumā tik zibenīgi laidās uz priekšu, atstāja prāvas neizpētītas kabatas un daudz neinteresējās par aizmugurē atlikušo ienaidnieku. Daudziem no mums bija mājas, radi uz vietām, daudzi zināja, ka piederīgie slēpjas mežos, tīkoja tiem palīdzēt, uzzināt, vai palikuši dzīvi.

(Turpinājums sekos)

DAUGAVAS VANAGU DIENU BALLE sestdien, 31. augustā, plkst. 8-os Toronto Palace Pier telpās, 1 Lakeshore Rd., 8 vakarā

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtījumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dažādas lapiņas, grāmatas, u. c.

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

KAKTIŅŠ
Transporta firma
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
LE 5-6619, katrā laikā, 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
6587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7628, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass BA
ADVOKATS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 408
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un nogruma slimībās
288 St. Clair Ave., W. Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

LOGS UZ EIROPU

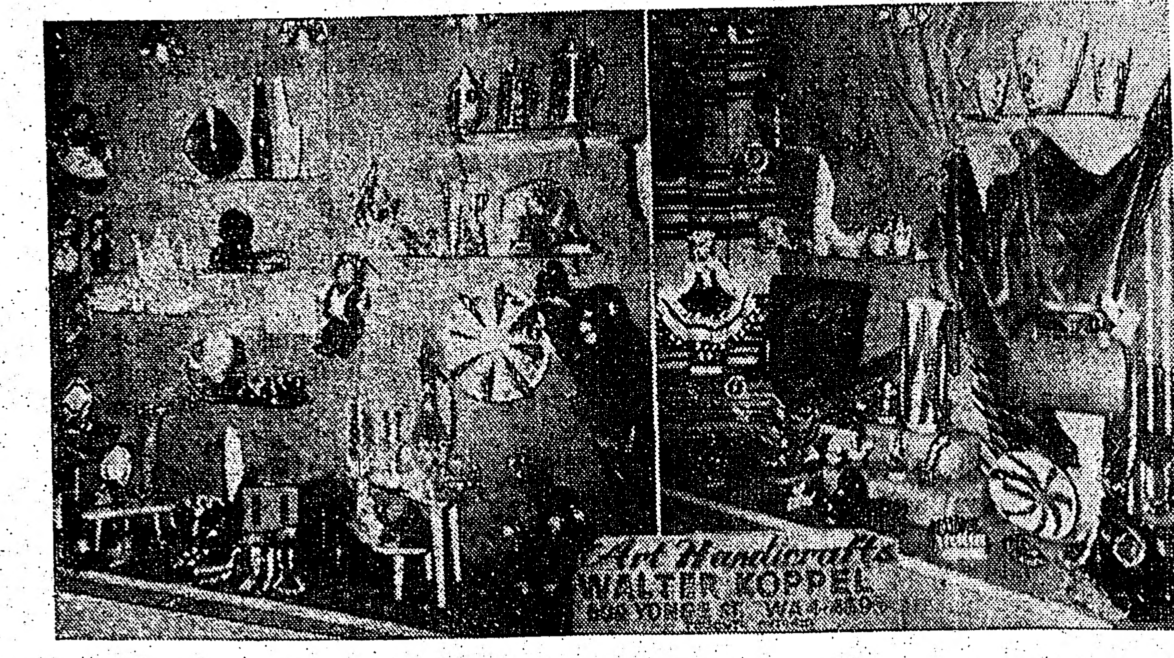

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad Kanadas nacionālajā izstādē ir pārstāvēta Valtera Koppela firma. Divos ļoti gaumīgi iekārtotos stendos redzami viņa mākslas amatniecības priekšmeti, lielāko tiesu rokdarbi, kas veido moderni ierīkotu un pievilcīgu mājvietu. Priekš mūsu ļaudīm, starp citu, ir bagātīgi izstādītas dzintara rotas lietas. Tam ir sevišķa nozīme tāpēc, ka dzintars nācis no Baltijas jūras. Jūs daudz zaudēsit, ja, apmeklējot izstādi, neiegriezīsities šinīs tiešām interesantajās novietnēs, kuras var nosaukt par logu uz Eiropu. Stendi atrodas izstādes Manufactures Building — savienojuma telpā ar jauno Music-Building — turpat, kur iepriekšējos gados.

Walter Koppel, WA 4-4596.

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE - BALDUMA

FIRZIĶI

Sulīgie firziķi ir klāt. Laiks nu padomāt par to izmantošanu gan svaigā veidā, gan citādi un ieziemošanu, lai ziemā būtu pārmaiņa saldos ēdienos.

FIRZIĶU MARMELĀDE

Ļoti garšīga ir firziķu marmelāde, kuru var lietot ne tikai maizes apziešanai, bet arī tortēm un citiem cepumiem.

Marmelādi gatavojot, firziķi noplaucējami novelkama miziņa un izņemami kodoli. 1 mārc. firz. ņem 3/4 mārc. cukura un mazliet citrona sulas. Vārot jāmaisa, lai nepiedegtu; jāvāra, kamēr masa top bieza, bet nedrīkst pārvārīt, jo tad marmelāde pieņem tumšu krāsu.

FIRZIĶI SVAIGĀ VEIDĀ

Svaigā veidā firziķus var izmantot arī šā: Firzikus noplaucē, novēlk mizu, pārgriež un izņem kodolu, sagriež šķēlēs, pārkaisa ar cukuru un pasniedz galdā ar saldu krējumu. Sagrieztos firziķus var arī pārslacināt ar citrona sulu un sajaukt ar nedaudz medus, tā tie iegūst sevišķi patīkamu garšu.

FIRZIĶU MĒRCE

1 mārc. firziķu, 50 gr. cukura, ½ citrona sula, ½ pudele baltvīna.

Firziķus nomizo, izņem kodolus un vāra ar augšā minētajām piedevām, kamēr top mīksti, tad izrīvē caur sietu. Pasniedz galdā siltu vai arī aukstu ar baltmaizes vai makaronu sacepumu, vai ar rīsu uzputeni.

FIRZIĶI AR PUTU KRĒJUMU

Nomizotus un no kauliņiem atbrīvotus firziķus sagriež šķēlēs, pārkaisa ar cukuru un pārslacina mazliet ar vieglu vīnu. Noliek 2 stundas uz ledus, tad iecilā saputotu putu krējumu, liek augstās glāzēs un garnē ar firziķu šķēlēm.

PILDĪTI FIRZIĶI MĪKLĀ

250 gr. miltu, 130 gr. sviesta, 1 ola, 1 ēd. kar. auksta ūdens, 3 ēd. kar. cukura, ¼ tēj. kar. sāls, 8 vidēja lieluma firziķi.

Pildījumam: 1 citrona sula, 50 gr. mandeļu, 5 ēd. kar. cukura, 1 olu dzeltenums, pārziešanai.

No minētām piedevām sagatavo irdeno mīklu. Firziķus nomazgā un nosusina ar tīru linu drēbi, tad pārgriež un izņem kodolu mazliet izdobj vidu. Noplaucētās mandeles sasmalcina, sajauc ar cukuru un no firziķiem izdobto masu. Pārslacina ar citronu sulu. Pilda firziķu pusēs un tad abas puses saliek kopā — vienu uz otras.

Mīklu izveltnē un sagriež četrstūraini, uz tās liek firziķus. Malas saspiež cieti kopā. Pārziež ar sakultu olu dzeltenumu un cep vidējā karstumā pusstundu.

FIRZIĶU - BALTMAIZES SACEPUMS

2 mārc. firziķu, 120 gr. sviesta 2 olas, ¼ltr. piena, 6 ēd. kar. cukura, 50 gr. sasmalcinātu lazdu vai valriekstu, dažas šķēles baltmaizes bez garozas (atkarā no tā, cik liela forma, lai to izklātu).

Pienu ar olām sakuļ un iemērc baltmaizi, atstāj, lai iesūcas šķidrums, tad saliek formā. Virsū liek nomizotus un uz pusēm pārdalītus firziķus ar griezuma pusi uz leju. Pārkaisa ar cukuru un sasmalcinātiem riekstiem. Uzliek sviesta piciņas. Cep idējā karstumā ½ stundu. Gatavu pārziež ar kādu no krāsainām marmelādēm.

FIRZIĶU KŪKA

100 gr. sviesta, 8 ēd. kar. cukura, 3 olas, ½citrona sula, mazliet sāls, 200 gr. miltu, 2 mārc. firziķu.

Jāņogu glazūrai: 1 tēj. kar. maltā želatīna, 2 ēd. kar. karsta ūdens, 1-2 ēd. kar. sarkano jāņogu želejas.

Sviestu saputo, pieliek cukuru, olas un garšvielas. Labi izmaisa. Miltus izsijā līdz ar cepamo pulveri un piejauc masai. Mazliet pielej pienu tā, lai mīkla būtu viegli krītoša no karotes. Liek apaļā lēzenā izlēcienu formā, nolīdzina. Firziķus pārlej ar verdošu ūdeni, tad novelk miziņu izņem kodolu un sagriež katru pusi 3 daļās, riņķveidīgi liek uz mīklas.

Cep vidējā karstumā 45 minūtes. Izmērcēto želatīnu izkausē karstā ūdenī, pieliek želeju un labi izmaisa, tad pārziež vēl karstai kūkai.

MAZAS FIRZIĶU TORTĪTES

Irdeno mīklu izveltnē plāni un liek mazākās formās. Cep vidējā karstumā gatavas. Pilda ar biezāku atdzisušu vaniļas krēmu. Virsū liek nomizotus un biezākās šķēlēs sagrieztus firziķus, pārkaisa ar cukuru. Virsū liek saputotu putu krējumu.

Ja firziķi nav visai mīksti, tie mazliet apsautējami.

FIRZIĶU KRĒMS

10-12 savīrītu un caur sietu izrīvētu firziķu, 1 ēd. kar. maltā želatīna, ¼ ltr. putu krējuma, 30 gr. nomizotu un sasmalcinātu mandeļu, 1 tēj. kar. vaniļas cukura, dažas firziķu šķēles garnēšanai.

Želatīnu izmērcē aukstā ūdenī un pieliek karstajai firziķu masai, maisa, kamēr izkūst. Pieliek cukuru un želatīnu. Atdzesē, pieliek mandeles un iecilā saputoto putu krējumu. Liek formā un noliek sastingšanai. Izgāž uz stikla šķīvja un garnē ar firziķu šķēlēm.

DR. LYON'S
TOOTH POWDER
ZOBU PULVERIS
UZTUR JUSU ZOBUS BALTĀKUS
Uztur saldenu elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uzturot tos aizvien baltus un tīrus. Atceraties — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.
Tikai 33 c

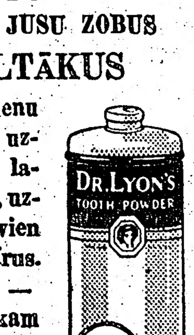

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

ALGAS

„Latvijas valsts izdevniecībai steidzīgi vajadzīga mašīnrakstītāja. Alga 410 rubļu mēnesī. Pieteikties Pad. bulv. 24." („Cīņa", slud. maijā, 1957.).

„Lietuvas Škodas starpkolchozu elektrostacija: vadītājam inženierim 900 rub., galv. inž. 850 rub., 2 techniķiem pa 750 rub., grāmatvedim 800 rub. mēnes . . ." („Cīņa" 15. 6. 56.).

Traktoru brigāžu palīgiem vidēji 465 rub. un 88 kg graudu mēnesī: „Likvidējot traktoru brigāžu brigadieru 16 palīgus, Zūru MTS ietaupīja 60.000 rub. uz algu un kolchozi 8.600 izstrādes dienu jeb 17 t graudu, 30.000 rub." („Sovetskaja Latvija" 11. 1. 57.).

Kolchozā zirdzinieki rēķina 250 rub. mēnesī: „Mechaniski sagādājot ūdeni 1 kub. m. maksā 1—1,5 rub., bet pievedot ar zirgiem — 30 un vairāk rubļu (80—90 govju farmā ik dienas nodarbināti 2—3 zirgi un 3—4 strādnieki, kas izmaksā gadā 10—12 tūkst. rubļu.)" („Sov. Latvija" 7. 8. 56.).

Kontrolieriem 620 rub. mēnesī: „Rīgas elektromašīnu rūpnīcā trūka 27 kontrolieri, kuru algošanai vajadzēja ap 20.000 rub. gadā." („Sov. L." 25. 6. 57.).

„**Rīgas 35. vidusskolas dežurante** Alma Kukuriete līdz šim pelnīja 285, bet tagad 300 rub. mēnesī." („Sov. Molodež" 12. 9. 56.).

„**Vidusskolas direktors** vidusskolās ar ne mazāk kā 22 klasēm un 880 skolēniem saņem 1140 rub. mēnesī." („Učiteļskaja gazeta" 12. 10. 56.).

„**Kopmītņu audzinātājam** paredzēts atalgojums 410 rub. mēnesī, kaut arī tas būtu labs organizātors ar augstu izglītību. Partijas un komjaunatnes atsūtītie atsakās strādāt par tādu algu." („Sovetskaja Molodež" 10. 6. 56.).

„**Volodja Čičinovs** vienu dienu atkal neatnāca Rīgas vidusskolas 10.-a klasē. Nākošā rītā viņš parādījās ar pārsietu roku: „Tēvs teica, ka vienu ēdis — nemācos kā vajag un nestrādāju. Nu es aizgāju pelņā. Skaldīju malku un nopelnīju 50 rubļus. Lūk, tikai roka . . ." („Sov. Molodež" 4. 11. 56.).

Ivans Vasiļjevičs Fodorovs Mednieku ielā 5 ierīko dūmeņus. Viņam ir attiecīgi ceļtņi ar visiem piederumiem, kādu nav nevienai organizācijai. Fabrika „Aktīvists" viņam samaksāja 22.000 rub. F. pateicīgs ir „Sarkanais rīts", „Rīgas cepure", „Darba spars" u. c. fabrikas.— Viņam ir vesels štāts, kas ierodas saņemt naudu, bet dūmeņus ceļ citi — gadījuma cilvēki, kuriem viņš maksā 50 rubļu dienā." („Sov. Latvija" 1. 7. 56.).

„**Valsts lit. mūzejam** vajadzīga mašīnrakstītāja (latviešu un krievu valodas pratēja), alga 500 rub. mēnesī, un zāles uzraudze Raiņa vasarnīcā Majoros, alga 310 rub. mēnesī." („Cīņa", 18. 5. 57.).

Skolotāja streiko: ļoti maza alga! „Rīgas paidagoģijas institūta krievu nodaļas absolvente Roza Poļevaja, kas bija grupas vecākā, piedalījās sabiedriskajā dzīvē u. t. c. — atteicās strādāt par skolotāju, jo skolotāja alga ir ļoti zema. Poļevai deva iespēju izvēlēties skolu, bet viņa neielaidās ne uz kādiem variantiem." („Sovetskaja Molodež" 28. 5. 57.).

CENAS

„**Kultūras preču**" cenu sarakstu publicēja daži laikraksti sakarā ar Festivāla loteriju, piem., „Trud" 29. 5. 57. Kā jau valsts cenas, tās nav augstas, bet attiecīgās preces visvieglāk iegūt loterijā; lai gan biļete maksāja 100 rub. pieprasījums ir liels.

Automobiļi: Moskvičs 15.000 rub., Volga 30.000 rub. Klavieres 5.265 rub.

Velosipēdi: Orļenok 490 r., Lastočka 500 r., viriešu 648 r., sieviešu 710 r.

Motocikli: K 55 — 2.500 rub., Iž. 49 — 3.870 rub., M 72.— 5049 rub.

Pulksteņi: modinātājs 110 rub., Zvezda 342 rub., Pobeda 347 r., Zarja 500 r.

Fotoaparāti: Smena 2180 rub. FED 700 rub., Zorkij C 755 rub., Kijev 2.200 rub.

Ledusskapis ZIL 2.000 rub., laivas motors SM 255 L — 1.600 rub., gumijas laiva 800 r., bajans 1620 rub., akordeons 1470 rub. uzvalka drēbe 1.200 rub.

Automobilis ZIM maksā 40 tūkst. rub., bet nodoklis ir tikai 332 rub. gadā par tā 90 zirga spēkiem. — Par vienu darba zirgu, kas atrodas personiskā īpašumā (ne jau uz laukiem, kur visi zirgi nolaupīti) jāmaksā 1.500 rub.!" („Cīņa" 14. 10. 56.).

„Pircēji sūdzas, ka skolēnu mēteļi 480 rub. gabalā ir dārgi" („Cīņa" 12. 11. 56.).

„Kombināts „Mākslas", kas darbojas Rīgā un izmanto galvenokārt nacionālos materiālus, pakļauts tieši PSRS Mākslas fonda valdei, kas atrodas Maskavā. Un visus jautājumus, kā organizātoriskos, tā ražošanas apgādes lietās, izlemj tur. Pag. gadā kombināts deva mākslas fondam 1.400.000 rub. peļņas.

Vidēja lieluma un tādas pašas vidējas mākslinieciskas kvalitātes šķīvis 259 rub. Gravējums kokā — divas zivtiņas — 500 rub. Nē, nekā lētāka par 500 rubļiem mums nav." („Pad. Latvijas Komūnists").

„M. I. Gramova, dzīv. Slokas ielā 24, nolēma braukt uz Taškentu. Savu īrēto 11 kv. m. istabiņu viņa „pārdeva" Dobrovickim par 4.000 rub .un to pašu otrreiz — S. A. Milšteinam par 5.000 rub." („Sov. Latvija" 25. 6. 57.)

„Kurtčans un Blūmbergs sistēmatiski iepirkuši no pilsētas ādu un apapvu fabriku izlaupītājiem dažādas ādas, no kurām nelegāli izgatavojuši modeļu apavus un tos pārdevuši par 500-600 rub pārī." („Cīņa" 3. 11. 56)

„Spekulantu banda (Kijatskij, Butkevič) brauca no Odesas uz Rīgu iepirkties vilnas lakatiņus (kas bija noausti no zagtas vilnas) par 50 rub. gabalā. Ukrainā tos pārdeva par 120 - 130 rub. gabalā" („Sov. Latvija" 19. 12. 56)

„Jānis Trofits, izmantojot to, ka Madonas rajonā veikalos ne vienmēr bija cukurs, ar savu auto „Moskovič" bieži brauca uz Rīgu, veikalos iepirka cukuru un pārdeva Madonas iedzīvotājiem par 15-16 rub. kg." („Cīņa" 18. 11. 56)

„Jāzeps Michaņevičs sāka nodarboties ar spekulāciju. Kādā Suvorova ielas pagalmā viņš pārdeva jumta skārdu par 35rub. loksnē, lai gan valsts noteikta cena 9 rub." („Cīņa" 25. 11. 556.)

„335 kg konfiscētie nēģi (nārsta laikā zvejoti) pārdoti par 4355 rub." („Cīņa" 9. 6. 57. g.)

„Sena uzbeku teika stāsta, ka zemnieks solījies dievam, ja izveseļosies, ziedot viņam par kamieli ieņemto naudu. Tirgū par kamieli viņš prasījis 1 kapeiku, bet par kaķi, kas bijis pakārts kamielim kaklā un ko atsevišķi nepārdeva ,prasīja 100 rub.

Tā rīkojas arī Ļeņina ielas mākslinieciskо izstrādājumu veikalā: literātūras klasiķu portreti maksā tikai 5 rubļi, bet jāpērk arī logāts par 120 rubļiem." („Sov. Molodež" 22. 9. 56.)

„Liepājas ūdens un kanālizācijas trests prasa 15.000 rub. par vienas akas izurbšanu." (Sov. L. 7. 6. 57). — „Melivodstroj" izdarīja Auces MTS urbumu par 46.000 rub., katrs metrs maksāja 1120 rub." („Sov. Latvija" 23. 8. 57.)

„Bauskas raj. Ļeņina v. n. kolchozam 100 ha nodrenēšana izmaksāja 235.000 rub." („Cīņa" 27. 2. 57.)

„Dāmu mēteļa pāršūšana maksā 229 rub." („Sov. Latvija" 25. 7. 56.)

„Pionieru nometnē „Gauja" uzturam paredzētie līdzekļi palielināti līdz 13 rubļiem dienā uz katru bērnu. Par uzturēšanās zīmi vecākiem jāpiemaksā 70 rubļu (2 nedēļās?)." („Skolotāju avīze" 20. 12. 56.)

„Rīgas 3. bērnu nama budžetā audzēkņu uzturam dienā paredzēti nepilni 7 rubļi. Maz, teiksit, domādami, ko par šo naudu var nopirkt veikalā." („Padomju jaunatne" 10. 4. 56.)

„Par bērniem internātos jāmaksā vecākiem 60-300 rub. mēnesī, atkarā no vecāku peļņas." („Učiteļskaja gazeta" 25. 7. 57.)

„Liepājā skolēnu vecākiem jāmaksā 25 rubļi mēnesī par katru bērnu mājas uzdevumu sagatavošanas klasēs." („Skolotāju Avīze" 6. 6. 57)

„Padomju Savienībā ir lētākās pasaulē" („Sov. Torgovļa" Nr 1-57., 17. l.p. skolas grāmatas." (nieki! Zviedrijā skolēniem par mācības grāmatām nekas nav jāmaksā! — O. L. Red.)

„Ieejas maksa sporta sarīkojumos, arī zēniem: 5-8-10 rub." („Sports" 5. 2. 57.)

STRĀDNIEKS GRIEĶIJĀ

VĒSTULE LA NO GRIEĶIJAS

Jau divpadsmit gadu šeit dzīvodama, esmu diezgan redzējusi, dzirdējusi un piedzīvojusi, lai varētu sniegt dažus datus par strādnieku dzīvi Grieķijā. Tā ir sūra, maz atalgota, bez nākotnes izredzēm.

Pēc manām domām, lai šī tauta tiktu uz priekšu, tai ir vajadzīgs diktātors, kāds te bija (1936.-1941.) Jānis Metaksās, viens no izcilākajiem jaungrieķu politiķiem ,spēcīgs, apzinīgs tautas vadonis. Vienīgais vārds jaungrieķu vēsturē, ko pieminot, jūtu žēlumu, jo zinu: ja viņš vēl valdītu, Grieķija būtu neticami gājusi uz priekšu. Vēsturē rakstīts, ka viņš saslimis un nomiris, bet visi zina, ka viņš nav miris dabiskā nāvē. Viņš bija darījis daudz tieši strādnieku un jaunatnes labā. Ļoti kaitīgas te ir daudzās partijas un šķelšanās, līšana, piekukuļošana. Visu to samaksā strādnieks ar sviedriem un nereti asinīm — kā toreiz 1947. — 1949. g. partizānu cīņās, labāki sakot, brāļu karā. Tie, kas bija kalnos, ne visi bija komūnisti, bija arī katru cerību zaudējušie. Chaoss te vēl ir arī šodien. . .

Tautas slānis gan neofiāli tiek atturēts no izglītības, jo augstākajās skolās ir nodibināti tādi apstākļi, ka trūcīgajiem tās nav pieejamas. Tā iznāk, ka ģimnaziju un augstskolu beigušie pa lielākai daļai ir zemas kvalitātes

Te valda bezdarbs. Pavasarī seit — Stratonio — strādnieki nostreikoja divdesmit dienu. prasīja algas paaugstinājumu strādnieku tiesību uzlabošanu, piem., lai priekšstrādnieki nepietos rupji, nelamātos un lai vispār strādniekam būtu tiesības sūdzēties, nebaidoties no tūlītējas atlaišanas. Nekas netika panākts. Strādnieki vēl tagad jūtas pilnīgi no sliedēm izsisti. Šajās dienās ļoti daudzus atlaiž un ir sākusies atriebība. Dreb mana sirds, vai nenāks arī mūsu kārta. Kurp lai iet? Uz pilsētu? Visa alga tur aizies par dzīvokli vien. Sevišķi šajā sādžā uz priekšu tikuši ir tikai līdēji un nodevēji un tie, kam maz cilvēcīguma. Kas iet pa Dieva ceļu, tiem nākotnes izredžu nav. Es nožēloju, ka audzinu divus brašus un apdāvinātus dēlus. Priekš kā?

No darba atlaistie saņem pret nostrādātiem gadiem niecīgu „sāpju" naudu un uz 5 mēnešiem bezdarbnieku pabalstu. Strādnieka alga ir 42 drachmas dienā. Viens dolars ir 30 drachmu. Ja atskaita nodokļus, tad neiznāk ne 40. Ir valsts un ciema nodokļi arī apdroš. b-ba (ārsts un zāles), sko las u.c.

Nekādu ģimenes pabalstu nav, pat daudzbērnu ģimenēm ne. Ārsta vizīte ir par brīvu un par zālēm maksā 1/3 no to vērtības. Tāpat fabrika dod brīvu apgaismošanu, bet elektrisko gludekli, plīti u. t. t. ir atļauts lietot tikai ierēdņiem un mechaniķiem. Strādnieks par brīvu var klausīties radio. Tāpēc te arī katrā mājā ir radio. Ir gan ciemati, kur pat radio nav redzējuši.

Tā kā esam tālu no pilsētas, tad pārtikas līdzekļi ir stipri dārgāki, un precēm zema kvalitāte. Pērci un nožēlo. Produktu mērs ir oka, kas atbilst 1.280 gramiem. Minu dažas pārtikas un drēbju cenas: Melnās maizes 1 oka maksā 4,50 drachmas, baltmaizes 1 oka maksā 6 drachmas; kazu siers (parasti no vājpiena) 24 - 28 drachmas oka, kartupeļi (daudzreiz puse jāaizmet) 4-6 drachmas oka, svaigs sviests, (ne jau tāds kā Latvijā) 50 drachmu oka, viena ola 2 drachmas. Olīvu eļļa, kas ir pārtikas pamats, 28 dr. oka, nereti kāpj līdz 38. piens 5-6 dr. oka, gaļa 28-32 dr. oka, desas 50-60 dr. oka. Zivis — lētākās 12 un dārgākās 30 dr. oka. Ķirši 10 drachmas oka, āboli 8-10 dr. oka.

Ļoti vienkārša vasaras kleitkopā ar šūšanu 100-150 dr. Sieviešu kurpes 170-200 drachmas. Vīriešu uzvalks apm. 1500 dr. Grieķijas vilnas dzija viena oka 160 drachmas, bet ir prasta. Ārzemju vilna otrtik dārga. Bērni ziemas pavada kokvilnas jakās un blūzēs.

Jāievēro, ka produkti nav sevišķi labi. Gaļa nereti mušu notraipīta un ar smiltīm. Eļļa duļķaina, smirdoša, jo labo izved uz ārzemēm. Cukurs mitrs. Kafija sajaukta u. t. t.

Jūsu Vidzemniece.

IMANTA

Apgādā Imanta krājumā vairs tikai nedaudzi P. Dreimaņa LATVJU TAUTAS VĒSTURES eksemplāri, tādēļ turpmāk izsūtām vienīgi iepriekš samak sātus. — Lai noskaidrotu vēl vajadzīgo grāmatu skaitu laipni lūdzam nekavējoties paziņot tieši apgādam vai tuvā kajai latviešu grāmatnīcai, cik šīs grāmatas eksemplāru bū tu vajadzīgs. Norādām, ka vairākās grāmatnīcās ir krāju mā daži šīs grāmatas eksemplāri, tādēļ lūdzam vispirm pārliecināties un tikai tad pieprasīt apgādam vajadzīgo grā matu daudzumu.

Cena: ies.: $3.80

Tāpat apgādā un grāmatnīcās vēl ir krājumā nedaudz eksemplāros LATVIJAS UZSKATĀMĪBAS KARTE

Arī to lūdzam vispirms pieprasīt grāmatnīcās.

Cena: $1.35

Laipni lūdzam visus grāmatniekus pieteikt apgādam abu šo izdevumu lieko eksemplāru skaitu.

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese

IMANTA

Imants Reitmanis, Postbox 292, Copenhagen V. Denmark

Apg. LATVJU GRĀMATA
JAUNĀKĀS GRĀMATAS
Prof. K. Kārkliņa monogrāfija — RUDOLFS BLAUMANIS
Kopotu rakstu 12. sēj., pērkama arī atsevišķi.
Rich. Ērgla romāns — PELĒKO BARONU SENČI I ......
— PELĒKO BARONU TĒVI. II ......
Vēsturnieka R. Ērgla rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.
E. Birznieka - Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA
— PASTARIŅŠ SKOLĀ ....
Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literātūrā.
Gleznainā valoda saista lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.
KRĀJUMĀ
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canad

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALST
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANI
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4
mājās CH 4-9107

Nākošā futbola nedēļa
KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMACIJAI
CARLING'S
TORONTO
METRO LĪGA - ST. CLAIR STADIONĀ
31. augustā, SESTDIEN (OAKVILLĒ)
pl. 6.30 vak. OAKVILLE — UDINESE
4. sept. TREŠDIEN
pl. 7 vak. DANFORTH — BELFAST UNITED
pl. 8,30 v. AVRO — CNRN
6. sept. PIEKTDIEN
pl. 7 vak. CALEDONIAN — FCK ESTONIA
pl. 8,30 v. ONRA — OAKVILLE
NACIONĀLĀ LĪGA-FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)
SESTDIENAS BROADVIEW LAUKUMA (Broadview - Gerrard)
31. augustā, SESTDIEN
pl. 8 vak. ITALIA — TRIDENTS
1. sept. SVĒTDIEN
pl. 3 p.p. UKRAINA — ULSTER UNITED
3. sept., OTRDIEN
pl. 8 vak. WHITE EAGLES — EAST END CANADIANS
4. sept. TREŠDIEN
pl. 8 vak. SPARTA — ITALIA
5. sept., CETURTDIEN
pl. 8 vak. OLYMPIA - HARMONY — ULSTER UNITED
6. sept. PIEKTDIEN
pl. 8 vak. TRIDENTS — HUNGARIA
HAMILTON PILSĒTAS FUTBOLA LIGA
H.A.A.A. laukumā, Charlton street West
3. sept., OTRDIEN
SLOVAKIA — HAMILTON HUNGARIANS
6. sept. PIEKTDIEN
ITALO — CANADIANS TURULS
CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

IMANTA

Apgādā Imanta krājumā vairs tikai nedaudzi

P. Dreimaņa

LATVJU TAUTAS VĒSTURES

eksemplāri, tādēļ turpmāk izsūtām vienīgi iepriekš samaksātus. — Lai noskaidrotu vēl vajadzīgo grāmatu skaitu, laipni lūdzam nekavējoties paziņot tieši apgādam vai tuvākajai latviešu grāmatnīcai, cik šīs grāmatas eksemplāru būtu vajadzīgs. Norādām, ka vairākās grāmatnīcās ir krājumā daži šīs grāmatas eksemplāri, tādēļ lūdzam vispirms pārliecināties un tikai tad pieprasīt apgādam vajadzīgo grāmatu daudzumu.

Cena: ies.: $3.80

Tāpat apgādā un grāmatnīcās vēl ir krājumā nedaudz eksemplāros

LATVIJAS UZSKATĀMĪBAS KARTE

Arī to lūdzam vispirms pieprasīt grāmatnīcās.

Cena: $1.35

Laipni lūdzam visus grāmatniekus pieteikt apgādam abu šo izdevumu lieko eksemplāru skaitu.

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese:

IMANTA

Imants Reitmanis, Postbox 292, Copenhagen V. Denmark

GLEN ECHO LODGE RĪKO

SEZONAS SLĒGŠANAS NEDĒĻAS NOGALI

no 31. augusta — 2. septembrim.

Programmā: 1) ATMIŅU UGUNSKURS. 2) ŪDENS SLĒPĒŠANAS MEISTARSACĪKSTES. 3) DEJA ar MISS GLEN ECHO 1957. gada vēlēšanām u. c. nodarbībām.

Visi laipni gaidīti. Tuvākai informācijai zvanīt: Gravenhurst: 1161 J 12.

Dr. **Gundars DRILLIS,**

798 Main St. E., Hamilton, paziņo, ka š. g. septembra mēnesī viņa praksi aizstās

Dr. **Pāvils VASARIŅŠ**

Runas stundas no pl. 1—3 un no 6—8.

Telefons LI 9 - 6634.

S.S. CAYUGA

Apskatiet vienu no pasaules brīnumiem — Niagaras ūdens kritumu ar kuģi.

Saskaņota autobusu satiksme ar Bufalo, N. Y.

BRAUCIENU SARAKSTS

Rītos: plkst. 9-os ik dienas
Pēcpusdienās: plkst. 3,15
Trešdienās, piektdienās, sestdienās un svinamās dienās vakaros: plkst. 6,15
Pirmdienās, trešdienās un ceturtdienās plkst. 9,45 vak.
Piektdienās, sestdienās un svinamās dienās tikai uz Niagaru on the Lake.

BRAUKŠANAS MAKSAS

Pieaugušiem:

Turp un atpakaļ	3,90. dol.
Vienā virzienā	2,20. dol.
Bērniem: (5—12 gadiem)	
Turp un atpakaļ	1,95. dol.
Vienā virzienā	1,10. dol.

⊙ Ērta piknikošana krastmalā. ⊙ Peldēšanās jaukajā LIONS BEACH. ⊙ Dejošana uz kuģa visos vakara braucienos. ⊙ Tuvākai informācijai lūdz zvanīt:

EM 3 - 5155, Toronto

IRONIZED YEAST

Ātri atgriež spēku un enerģiju!

24 stundu laikā šis RAUGS AR .... DZELZS DAĻĀM asinīs pavairos dzelzs daļas, kam to trūkst, veicinot sarkano asins ķermenīšu pieaugšanu, reizē atjaunojot jūsu ķermenim normālo spēku un izturību.

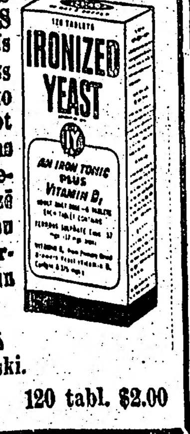

7 dienu laikā jutīsities lieliski.

60 tabl. $1.25, 120 tabl. $2.00

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

DR. OETKER

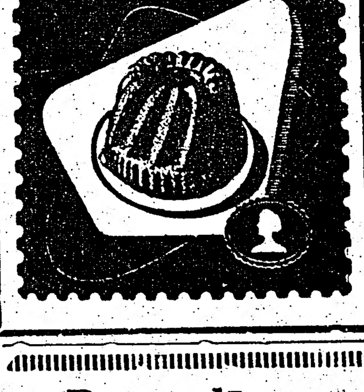

Bērnu dārza vadītāja

High Park rajonā pieņem bērnus uzraudzībā.

Tel. RO 6-5236, Toronto.

HIGH PARK rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar virtuvi un 1 mēbelēta istaba arī ar virtuvi.
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
RO 6 - 4651, Toronto.

PĀRDODAMA

14 pēdu

CIEDRA LAIVA

ar 30 ZS motoru un visu iekārtu pilnīgā lietošanas kārtībā par ļoti zemu cenu.

Zvanīt vakaros LE 6 - 1785, Ķūrēnam.

Vecāki dzimtenē meklē:

KONRĀTU ĀDAMU

un

VOLDEMĀRU AVOTNIEKU

— abi no Skaistkalnes.

Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt: A. Grīnbergam, 202 East 21st St., Hamilton, Ont., Canada.

S. VASARĀJS

Transporta uzņēmums

Tel. LE 4-1403

Toronto

ŽĒLSIRDĪGĀS MĀSAS

vajadzīgas 10 gultu slimnīcai Rabbit Lake, Sask.

VIRSMĀSA (matron) ar sākuma algu $260 mēnesī (no 1. I 1958. $280, ar maksimālo algu $360 pēc 5 gadiem).

MĀSAS (general duty) ar sākuma algu $235 (no 1. I 1958 $250 ar maksimālo $320 pēc pieciem gadiem).

Dzīvošana rezidencē un uztura nauda, līdz šim $18 mēnesī, būs paaugstināta ar 1. I 58. Tuvākās pilsētas: North Battleford 50 jūdžu, Saskatoon 140. Patīkams, augošs ciems ar jaunu pamat- un vidusskolu (6 room school). Luterāņu, anglikāņu un katoļu baznīcas. Kino 2 reizes nedēļā. Zivīm bagāts, skaists ezers ar vasaras mājām 8 jūdžu attālumā. Klimats apm. kā Latvijā, ziemas aukstais periods drusku garāks.

Rakstīt: **DR. H. GOBA, RABBIT LAKE, SASK.**

Apg. LATVJU GRĀMATA

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Prof. K. Kārkliņa monografija — **RUDOLFS BLAUMANIS** $3.80
Kopotu rakstu 12. sēj., pērkama arī atsevišķi.

Rich. Ērgļa romāns — **PELĒKO BARONU SENČI I** $2.80
— **PELĒKO BARONU TĒVI, II** $3.00

Vēsturnieka R. Ērgļa rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.

E. Birznieka - Upīša — **PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA** $2.60
— **PASTARIŅS SKOLĀ** $2.40

Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literātūrā.

Gleznainā valoda saista lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.

KRĀJUMĀ

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

I. KLANIS, 39 Russett Ave., LE 4 - 4893,

piedāvā par visizdevīgākiem maksājumiem: **RAKSTĀMMAŠĪNAS:** Royal, Smith - Corona, Remington — arī ar latviešu klaviatūru. Smith - Corona **SASKAITĀMĀS** un **VEIKALU MAŠĪNAS.** Speciālpiedāvājums Smith - Corona saskaitāmās un veikalu mašīnas kombinācija par $199.50 ar $1.00 iemaksu. Piedāvā modernas kancelejas iekārtu: **RAKSTĀMGALDUS, KRĒSLUS, KARTOTĒKAS IEKĀRTU, UGUNSDROŠUS SKAPJUS** un metalla **PLAUKTUS.**

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE **T. KRAUMANIS**

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0167

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

55 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu. Kanadas pavalstniecības, visu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski

IZĪRĒ TELPAS

VIESĪBĀM - KĀZĀM

u. c. gadījumos

DV NAMĀ, 123 Huron St.

Dienā EM 8-0792

Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.

IZGADA DZĒRIENU ATĻAUJAS

Nākošā futbola nedēļa

KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMACIJAI

CARLING'S

TORONTO

METRO LĪGA - ST. CLAIR STADIONĀ

31. augustā,	SESTDIEN (OAKVILLĒ)
pl. 6.30 vak.	OAKVILLE — UDINESE
4. sept.	TREŠDIEN
pl. 7 vak.	DANFORTH — BELFAST UNITED
pl. 8,30 v.	AVRO — CNRN
6. sept.	PIEKTDIEN
pl. 7 vak.	CALEDONIAN — FCK ESTONIA
pl. 8,30 v.	ONRA — OAKVILLE

NACIONĀLĀ LĪGA-FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)

SESTDIENAS BROADVIEW LAUKUMĀ (Broadview - Gerrard)

31. augustā,	SESTDIEN
pl. 8 vak.	ITALIA — TRIDENTS
1. sept.	SVĒTDIEN
pl. 3 p.p.	UKRAINA — ULSTER UNITED
3. sept.,	OTRDIEN
pl. 8 vak.	WHITE EAGLES — EAST END CANADIANS
4. sept.	TREŠDIEN
pl. 8 vak.	SPARTA — ITALIA
5. sept.,	CETURTDIEN
pl. 8 vak.	OLYMPIA - HARMONY — ULSTER UNITED
6. sept.	PIEKTDIEN
pl. 8 vak.	TRIDENTS — HUNGARIA

HAMILTON PILSĒTAS FUTBOLA LĪGA

H.A.A.A. laukumā, Charlton street West

3. sept.,	OTRDIEN
	SLOVAKIA — HAMILTON HUNGARIANS
6. sept.	PIEKTDIEN
	ITALO — CANADIANS TURULS

CARLING'S Black Label

BREWERY LIMITED

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Latv. ev. - lut. dr., 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Draudzes kanceleja draudzes namā Bruklīnā 564 Sec. St., augustā atvērta samazinātu laiku; regulārām vajadzībām lūdz izmantot otrdienas no pl 11 — 1 dienā un piektdienās no pl. 6—8 vakarā.

Kanceleja darbosies arī pārējās darbdienās, tomēr lūdz iepriekš sazināties pa draudzes tālruni SOuth 8-7721.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 1. septembrī, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 8,00 vakarā — vasaras nometnes slēgšanas dievkalpojums, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Iesvētes mācība Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzē sāksies sestdien, 7. septembrī, pl. 10 draudzes namā, Bruklinā. Regulārās stundas katru sesdienu līdz oktobra beigām. Iesvētīšana Betlemes baznīcā svētdien, 27. oktobrī. Jaunieši lūdz pieteikties pie mācītājiem.

Ar 8. septembri Betlemes baznīcā dievkalpojumi katru svētdienu sāksies atkal pl. 3 pp.

8. septembrī, pl. 3 pp. Betlemes baznīcā rudens sezonas iesākuma dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solists pie ērģelēm Bruno Skulte.

Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols, pie ērģelēm Rita Pētersone.

Hempstetē, Sv. Jāņa draudzē, Grace baznīcā, 311 Uniondale Ave, sestdien, 24. augustā, plkst. 6 vak., dievkalpojums. Māc. D. Grauds.

ČIKĀGA

Čikāgas latv. ev - lut. Ciānas draudzē, 5615 W. Ferdinand St.

Svētdien, 1. sept., pl. 10.00 bērnu un, pl. 11.00 pieaugušo dievkalpojumi. Māc. A. Rautenšilds.

Sākot ar 1. septembri dievkalpojumi tiks noturēti katru svētdienu pl. 10.00 bērniem un pl. 11.00 pieaugušajiem.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 8-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapid.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. G. Strautmanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

8. septembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola pusstundu pirms dievkalpojuma.

15. septembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā (619 Sherbourne Str.). Svētdienas skola pus stundu pirms dievkalpojuma.

22. septembrī, pl. 4 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3 - 1192.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., South — 25. augustā, pl. 7-os vakarā dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5.1566;

Kičenerā, Mateja ev. - lut. baznīcā, dievkalpojums svētdien, 8. septembrī, pl. 11,00 no rīta.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Kirklandleikā sestdien, 31. augustā, pl. 19 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 1. septembrī, plkst 12.30 (anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā svētdien, 1. septembrī, pl. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 8. septembrī, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.), dievkalpojums.

Māc. Fr. Kuperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

TV

ZIEMEĻAMERIKAS LABĀKAIS FUTBOLS...

NACIONĀLĀ

FUTBOLA

LĪGA

SVĒTDIEN, plkst. 3 p. p.

pārraidījums tieši no Fred Hamilton Park Toronto ar

ED. FITKIN & WARD CORNELL

WGR-TV CHANNEL 2

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

TREŠDIEN, 28. AUGUSTĀ

Jūsu centieni radīt saskaņu ģimenes un tuvāko draugu lokā šodien piedzīvos lielu progresu. Var gaidīties, ka jums jāmaina savi ieskati par vairākiem tuviem cilvēkiem. Jūsu pašapziņa var tikt iedragāta ,bet jaunās atziņas sagādās dvēseles mieru. Atrodoties ceļā, nesteidzieties un izvairieties no katra nevajadzīga riska. Franču astrologe Mirjē uzsver, ka šī diena ir ārkārtīgi izdevīga galīgu lēmumu pieņemšanai, tiem, kas jau ilgāku laiku pazīnušies, bet nav varējuši izšķirties, vai turpmāk iet kopēju ceļu.

Laimīgais skaitlis ir 7.

CETURTDIEN, 29. AUGUSTĀ

Mēness šodien ievērojami ietekmēs visu saimniecisko un praktisko lietu kārtošanu. Esiet uzmanīgi darīšanās ar nervoziem un agdos vecākiem cilvēkiem. Bruņojieties ar pacietību, ja dažas iecerētas lietas nav vēl sniedzamības tālu. Neaizmirstiet, ka reālā dzīve bieži prasa ierobežošanos un atteikšanos, lai iegūtu to, ko sirds tik ļoti kāro. Februārī dzimušajiem nākošo mēnesi var gaidīties grūtības naudas lietās un darbā.

Laimīgais skaitlis ir 9. Krāsa — dzeltens. Metalls — dzelzs.

PIEKTDIEN, 30. AUGUSTĀ

Uzmanieties no ļaudīm, kam pārāk salda valoda. Neņemiet visus glaimus nopietni. Šodien sevišķi jāuzmanās no valodīgiem aģentiem, kas mēģinās tikpat kā „par velti" iztirgot simtiem dolāru dārgas mantas. Atturieties no šaubīgu akciju pirkšanas vai piedalīšanās pasākumos, kuru vadībā ir valodīgi ļaudis. Veneras un Saturna stāvoklis debesu telpā šodien radīs labvēlīgus apstākļus harmoniskai un gaišai ģimenes locekļu sadarbībai. Vecāki savos bērnos atradīs līdz šim mazāk manītu daudz labu īpašību.

Laimīgie skaitļi ir 2 un 5.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

Atsaucieties, jūs meklē

ALA's sekretārijāts meklē:

Kārli, Jura d., Bērziņu, dzim. 1920. g. meklē māte; Maigu un Imantu Grantus, meklē K. Lemberga Latvijā; Robertu, Jāņa d., Griganu, dzim. 1918. g.; Albertu Kaceņu un sitvu Emiliju no Rīgas; Benitu Kalniņu, dzim. Zile, dzim. 1925. g., meklē māte; Oskaru, Jāņa d., Krastu, dzim. 1913. g., meklē tēvs, māte, brāļi un māsas; Elīzu, Andreja m., Krūmiņu, dzim. Zvaigzne un Jāni, Andreja dēlu, Zvaigzne — abus meklē māsa Johanna Heide; Emiliju, Jāņa m., Lejnieks, dz. Andersons, un Ernu, Nikolaja m., Lejnieks, abas meklē Irma Krontāle; inž. Eduardu Lūsi no Rīgas; Eriku Markovici, atr. Bārs, 1951. g. dzīvojusi Milvokos, Wis.; Gunāru Matrozi, dzim. 1926. g., meklē māte; Jāzepu Milonu, dzim. 1896. g. Liepājā, meklē dēls; Vosdemāru, Jāņa d., Mucinieku un Arkādiju, Jāņa d., Mucinieku no Daugavpils, meklē māte; Eduardu Rasiņu, meklē brālis Fricis Rasiņš; Jāni, Jāņa d., Rudzīti, dzim. Patmalnieks, meklē māte; Jāni Smilgu no Vecmuižas pag., Vācijā dzīvojis Esslingenā; Pēteri Staru, līdz 1947. g. bijis Ņujorkā, meklē māsa; Irēni, Viļa m., Steimani, dzim. 1928. g., meklē brālis; Jāni, Mārtiņa d., Strautmali, dzim. 1908. g., meklē meita Ārija; Arvīdu Andreju Treimani, dzim. 1926. g., meklē māte; Antonu Urtānu, domājams, no Ludzas apriņķa; Eduardu, Mārtiņa d., Zodu, dzim. 1913. g., meklē sieva, dēli un meita.

Ziņas pieprasīt un adresēt paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Tel.: DUpont 7 - 7812). Adresu paziņotājiem piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tiešu kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adrešu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai, un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

Kā Jānis Daliņš kļuva pasaules rekordists soļošanā

VI

Daliņš arī nelaiž Švabu garām. Tad ar straujų izrāvienu astotā riņķī Švabs beidzot tiek garām savam pretiniekam, bet cīņas karstumā uzskrien ceļa nožogojuma stabiņam, līdz ar to strauji pasitoties sāņus un arī vienu kāju paklūstot tieši zem Daliņa kājām, kas sparīgi trauc uz priekšu. Šīs mazās katastrofas sekas: Švabam norauta kurpe. Viņš noliecas, lai to sakārtotu. Arī Daliņš apstājas un grib savam pretiniekam palīdzēt. Par šādu Daliņa soli tuvākā stāvošā publika pavisam neapmierināta. Par to tomēr Daliņš neliekas ne zinis un turpina sacensību tikai tad, kad Švabs atkal ir cīņas spējīgs.

Zaudētas vismaz piecas cīņai svarīgas sekundes, bet nevainots palicis Daliņa sporta gōdīgums. Cīņa klūst arvien spraigāka. Drīz vien jau atkal ved Daliņš, kuram kā ēna uz papēžiem seko Švabs. Publiku tas nervozē un kairina.

Negaidīti braši soļo otrs valmierietis Adalberts Bubenko. Viņš Valmierā visā klusībā kopā trenējies ar Daliņu un tagad rāda, ko ar tiešām spēj. Bubenko šoreiz pārspējis pats sevi — izdevās vairāk nekā citi sagaidīja un pat vairāk nekā pats bija cerējis.

Par viņu Daliņš sacīkšu priekšakarā smīnot ieminējās sporta žurnālistiem: „Par sevi nekā neteikšu. Cīņai esmu gatavojies. Ko spēšu rādīs sacīkstes. Bet daru jūs uzmanīgus uz manu treniņu partneru Bubenko — viņš spējīgs sagādāt pārsteigumu pat dažam labam meistaram.

Un tiešām — Bubenko šoreiz bija otrs mūsu spēcīgākais reprezentants. Viņš tālu aiz sevis atstāja jelgavnieku Kavalu.

Bet ,kas tad ir ar Valenti, kas jau pirmā riņķī izpelnījās visu klātesošo simpatijas ar savu izkopto stilu? Viņš pārāk tālu aizlaidis priekšā Daliņu un Švabu, vairs nespēj atgūt abu divkaujā trīs riņķos zaudētos 30 metrus. Divos pēdējos riņķos vēl joprojām ved Daliņš. Velti Švabs vairākas reizes mēģina aizrauties viņam garām. Līdz mērķim vēl atlicis tikai pusriņķis un Daliņš sāk strauju finišu. Tūkstošu gaviļu sveikts, Daliņš ar katru soli paātrina savu jau tā straujo spurtu, lai atkratītos no Švaba, kas kā neatlaidīga ēna cieši seko aiz muguras.

Līdz mērķim atlikuši 120 metri. Spēcīgiem, tālu ejošiem soļiem vēl joprojām priekšgalā Daliņš, rādot papēžus Švabam, kura solis kļuvis drudžaini ātrs. Skatītāji jau sen izlēkuši no savām vietām. Kas sēdēja, viss viens, vai tribīņu pēdējā rindā, vai lepnākās ložās — tagad stāvus kājās, un viss laukums verd kā raganu katls. „D — ā — lī — ņš! D — ā — lī — ņš!!", skan jau drīzāk kā rēkoņa. Šajā nepārtraukto skaņu orkanā pat lielgabala šāviens izskanētu ne skaļāk kā pātagas cirtiens trakojošās vētras vai pērkona dārdoņā.

Kaut pagājušas tikai dažas sekundes, tās liekas kā mūžība. Visu skatu pārmaiņus klejo gan no Daliņa uz Švabu gan no Švaba uz mērķi, kuram Daliņš, šķiet, tagad tuvojas kā drošs uzvarētājs. Pie tam jauna pasaules rekorda laikā.

Daliņam pat izdevies atrauties divus metrus no Švaba, un vēl tikai 100 metru šķir viņu no baltās mērķa līnijas, kuru jau var saskatīt izejot no līkumes pēdējā taisnē.

Liekas, ka Daliņš ir jau drošs uzvarētājs, jo Švabs vēl joprojām metrus divus aiz viņa. Cīņa tagad risinās taisnā 100 metru celiņā, tribīņu priekšā. Vēl 80, tad 70 metru šķir Daliņu no mērķa. Bet . . . izzūdusi divu metru starpība. Ar nevienam nepamanītu rāvienu Švabs 20 metros izlīdzinājis starpību starp sevi un Daliņu.

Vēl tikai 40 metru, bet Švabs ar negaidīti strauju izrāvienu pagrūžas garām Daliņam, kurš pa to laiku metrus 30 no mērķa.

Daliņš attopas par vēlu un . . . zaudē!

Momentā, kad Švabs aizraujas garām Daliņam, viņa seja it kā pārakmeņojas un nobāl. Viss, līdz šim spēcīgais, stāvs sašļūk.

Pa to laiku jauna pasaules rekorda laikā mērķa lentu rauj šoreiz revanšam labi sagatavotaiss Švabs. Viņa rezultāts 21:57,8 min.

Daliņš, redzot cīņu zaudētu, redzami samazina tempu un mērķa līniju šķērso 21:59,1 minūtēs arī par 0,7 sek. pārspējot jau no 1918. gada pasāvošo pasaules rekordu, kas pieder dānim Rasmunsenam.

Valente atpalicis 40 metrus un tikai ceļa tiesnešu pamudināts gausiem soļiem iziet caur mērķi — 23:24,8 min.

Ed. Tūbelis

(Nobeigums sekos).

MONTREĀLAS LATVIEŠI IESVĒTA SAVU TĒRVETI

Ir 18. augusts, saulaina svētdiena. Sv. Pāvila draudzes jauniegūtajā lauku īpašumā „Tērvetē" pulcējušies ap 200 svinību viesu. Bez Montreālas latviešiem ir ieradušies tautieši arī no Otavas, Kornvales un citām vietām. Tikai pāris simts soļu no dzīvojamās mājas čalo Sarkanās upes ūdeņi.Tērvetes apkārtne uzposta. Īpašumu apņem zaļojoši koku puduri, un netālu redzami akmeņaini uzkalni, apauguši skuju kokiem.

Upes otrā krastā starp pakalnu smailēm vijas ceļš. Tērvetes lielā diena ir pienākusi, jo šodien šeit pirmo reizi tik daudz ļaužu.

Ikvienu pārņem labsajūta, vērojot jauko apkārtni, skaistos mežu pudurus, čalojošos ūdeņus, kur veidosies latviešu pulcēšanās vieta, it sevišķi vasaras dienās un nedēļas nogalēs. Daudz darba te ir paveikts, lai visu uzpostu. Daudz čaklas rokas te ir strādājušas, lai Tērvete ar latvisku viesmīlību uzņemtu un sagaidītu ciemiņus savā iesvētes un atklāšanas dienā.

Upes krastmalā kupla koka paēnā novietots draudzes labvēļu darinātais altāris ar balta bērza krustu.Draudzes mācītājs Viesturs Šēfers vada pirmo svinīgo dievkalpojumu, izjustā lūgšanā un pateicībā Dievam. Daudz pateicības vārdu mācītājs veltī visiem labvēļiem, kas ziedojuši tik daudz pūļu īpašuma iegādei un uzpošanai, īpaši pieminot invalīdu E. Lāsūnu, mežziņi Ozeri, altāra dāvinātājus. Svinīgā brīža ļaudis dzied pateicības dziesmu. Pa upes straumi traucas motorlaiva, ar apslēptu troksni tā slīd garām svinību vietai, un ļaudis no laivas ar izbrīnu klausās šeit nedzirdētā valodā dziedātās dziesmas Debesu tēvam un lūgšanas vārdus, varbūt nemaz nenojauzdami, ka šeit Dievu lūdz cilvēki no Baltijas jūras krasta . . .

Draudzes pr-ka v. E. Mazuša vadībā, asistējot tautu meitām, pret debesu zilgmi uzvijas karogs, pavadīts Latvijas un Kanadas himnu skaņām. Draudzes pr-ks A. Caunītis savā angļu un latviešu valodā teiktā uzrunā norāda uz pūlēm un panākumiem, ar ko ir bijusi saistīta īpašuma iegāde, izsakot pateicību darba darītājiem un aicinot būt atsaucīgiem arī turpmāk. Sveicienus nes vietējās pašvaldības pārstāvis, konsuls V. Tomsons, organizāciju padomes un ev. - lut. Trīsvienības draudzes pr-ks A. Spūrmanis, Latviešu b-bas pr-ks A. Bremze (dāvana — albums), DV nod. pr-dis O. Klavenieks (dāvana — skaņu plates).

Izjustu vēlējumus teic vecākais draudzes loceklis — Šlesera tēvs. Apsveicēji cildina Sv. Pāvila draudzes darbinieku lielo uzņēmību, izsakot pārliecību, ka „Tērvete" daudz palīdzēs latvietības saglabāšanai, kalpos mūsu jaunajai audzei, sirmajiem tēviem un mātēm.

Daudz prieka un pārsteiguma ir mazajiem svētku dalībniekiem viņiem rīkotajos bērnu svētkos. Marša pavadīti, viņi dodas gājienā un E. Mazuša vadībā piedalās dažādās sacensībās, gan skriešanā ar maisu, ar olu un citās sacensību un atjautības rotaļās. Katram dalībniekam tiek arī pa saldumam, kas viņu prieku vēl pavairo . . . Volejbolā spēlē sacenšas jaunie ar vecajiem.

Norit arī apbūves gabalu pārdošana, it sekmīgi viecās ar apbūves gabala izlozi, izpārdodot ap 500 lozes. Laimīgais lozes īpašnieks izrādās skolnieks J. Agrums.

Tērvetē skan latvisko skaņu plašu mūzika, atskan arī pa dziesmai, bet jaunieši, sadevušies rokās, apskata skaistos upes krastus. Nemiers valda makšķerniekos, tie viens pēc otra izmēģina laimi. It prāvu zivi izceļ H. Vecziediņš.

Liekas, Sarkanās upes ūdeņi sevī slēpj ne mazumu pārsteigumu...

Par bagātīgu uzkožamo un atspirdzinājumu galdu rūpējās draudzes dāmu komiteja pr-ces D. Ziediņas vadībā.

Nenoliedzami, Sv. Pāvila draudze var būt lepna un gandarīta par Tērveti, kaut gan tā ir prasījusi un prasīs vēl daudz pūļu un līdzekļus, bet tās daļēji ir jau attaisnojušās. Dievpalīgs čaklajiem darba veicējiem latviskās sētas izdaiļošanā!

Osv. Klavenieks

Tautu meitas TĒRVETĒ uzvelk mastā nacionālo karogu. No kr.: valdes loc. J. Birze, A. Kalniņa, V. Dreijere un māc. V. Šēfers.

Tērvetes dzīvojamā ēka un apkārtnes ainava. R. Sīmaņa foto.

Arturs Bērziņš

(Pārnesums no 5. lapp.)

Bērziņa intuīcija un iejušanās spēja šajā ziņā ir apbrīnojama. Par rakstnieku viņš runā kā rakstnieks, bet par politiķi kā politiķis. Tā vien liekas, ka viņš būtu tikpat labs diplomātisko uzdevumu veicējs, kā skatuves tempļa vadītājs vai redaktors .Viņš arvien spēj saskatīt notikumu sakni un redz blakus apstākļus, kas šos notikumus attīstījuši. Tā ir slavējama īpašība, kas piemīt tikai nedaudziem patiesi izredzētiem politisko un kultūras parādību esejistiem.

Sakrājis savos atmiņu apcirkņos latviešu nacionālās kultūras un sabiedriskās atmodas zeltu, viņš tagad, pats būdams dzimteni zaudējis trimdinieks, mūs visus dara bagātākus. Īsā rakstā ir grūti ietvert tik bagāta mūža raksturīgākās parādības. Jāsaka tikai, ka viņa domu gājiens ir kā tilts, kas vieno pagātni ar tagadni un ved uz nākotni. Gadu pieredzes un dzīves gudrības svaidīts, viņš mūsu jaunākai trimdas paaudzei ir ne vien cildens piemērs, bet arī pravietisks modinātājs un neaizstājams padomu devējs.

Novēlot gavilniekam daudz raženu gadu ar dievpalīgu, vēlēsim arī sekmīgi novadīt galā Latviešu teātra vēstures darbu, ko Arturs Bērziņš iecerējis.

P. Aigars.

LATVIEŠU ŠĀVĒJI LIELISKĀ FORMĀ

Spraigas māla baložu šaušanas sacensības Efinghemas parkā. Torontieši — labākie šāvēji

Sacensības jau pašā sākumā izvirzījās ļoti saistošas, kur 35 individuālo sacensību dalībnieki, cīnoties par latviešu labākā mālu baložu šāvēja nosaukumu, uzrādīja ļoti labu tehnisku gatavību, pierādot, ka treniņos ziedots daudz pūļu un ka gaisā izšauti katru nedēļu vairāki desmiti dolaru, jo municija šim sporta veidam maksā krietni padārgi. (Kaste ar 25 patronām $1,85). Sacensībās noskaidrojās, ka latviešu labākie šīs nozares sportisti mīt latviešu „galvaspilsētā" Toronto, jo izcīnīja abas pirmās godalgas individuālajās un uzvarot komandu sacensībā. Ar nekļūdīgu precizitāti, zibenīgi tēmējot, individuāli par labāko šāvēju izvirzījās A. Zilgalvis, nogāžot visus 20 baložus un desmit vēl piedevām komandu sacensībā, pavisam izšaujot 31 šāvienu. Arī otrās vietas ieguvējs P. Tillings uzrādīja ļoti respektējamu rezultātu: 19—24. Trešajā vietā — hamiltonietis J. Brakmanis ar 18—25. Uzvarētāji saņēma vērtīgas Sv. Katarīnes mednieku kluba dāvātās balvas un arī papildus katrīnieša P. Časkas dāvāto kausu. Par labāko Sv. Katarīnes šāvēju ar rezultātu 17—29 izvirzījās agrāk pazīstamais futbolists A. Krūmiņš, kas tagad cītīgi pievērsies šaušanai. Viņš ieguva kluba dāvāto speciālbalvu.

A. Krūmiņš izcīnīja St. Katerinas kluba dāvāto balvu.

Komandu sacensības, kur izcīņā bija juveliera Floyda lielais ceļojošais kauss, kuru iepriekšējos gados bija ieguvuši katrīnieši, šogad noslēdzās ar Toronto šāvēju (37 baloži ar 48 šāvieniem) uzvaru. Šāva A. Zilgalvis P. Tillings, M. Reingarts un A. Dizenbachs. Kausa aizstāvētāji, katrīnieši palika 2. vietā ar 35—50 rezultātu (J. Jundzis, R. Sieks, N. Duša un Ed. Rosts). Hamiltonas vienība: J. Brakmanis, R. Zvejnieks, juniors un seniors Mierkalni sasniedza 29—59 rezultātu. Pēc sacensībām līdz ar krēslas iestāšanos, latviešu ragu orķestra skaņu aicināti, dalībnieki pulcējās zaļumballē, kur vairāk kā 100 viesu un šāvēju priecājās dejā un dalījās pārdomās par aizvadītajām sacīkstēm un zīlēja rezultātus nedēļu vēlākajām cīņām Hamiltonā un 14. septembrī Toronto, kur noslēgsies klubu mālu baložu sacensību trešais „riņķis".

Vakara noslēgumā Sv. Katarīnes kluba pr-dis apbalvoja uzvarētājus.

J. L.

No kreisās: A. Zilgalvis, M. Rengarts, šaušanas nozares vad. V. Freibergs, P. Tillings un A. Dizenbachs. J. Līgera uzņēmums.

NEĻAUJ IERĪKOT ŠAUTUVI

Izraudzītā nekustamā īpašuma iegāde jāatsauc. — Ja varēs vienoties par cenu, iegūs citu zemes gabalu

LMM kluba ārkārtējā biedru pilsapulce pagājušajā trešdienā piedzīvoja pārsteigumu. Kā jau varēja paredzēt, sapulce bija gatava sankcionēt valdes izraudzītā nekustamā īpašuma iegādi pie Šanonas. Pilnīgi negaidīti pagasta pašvaldība pēdējā brīdī bija paziņojusi kluba valdei, ka tai ir iebildumi pret šautuves iekārtošanu ,jo latviešu sportistu šaudīšana varot ietekmēt tuvumā esošo farmeru vistu dējību. Tā kā izraudzītais īpašums bija domāts galvenokārt šautuves iekārtošanai, tad dabiski, valdei bija jāatsauc pirkšanas priekšlīgums. Tai pašā laikā viens no pagasta pašvaldības darbiniekiem piedāvājis klubam pirkšanai apm. 2 jūdzes attālāku objektu, kur šautuves ierīkošanai nebūtu iebildumu. Arī šī zemes gabala cena ir pieņemama. Īpašums ir apm 35 akru liels, tam cauri tek strauts.

Pilnsapulce ,sakarā ar jaunradušos stāvokli, nolēma pilnvarot valdi, ja tā atrastu jaunpiedāvāto objektu par piemērotu, nekavējoties līgt pirkšanas līgumu. Zemes īpašniek sākumā prasījis 150,- dol. par akru, bet pēc pirmām sarunām jau atlaidis uz 125,- dol. Viņš vēlas 2.000,- iemaksu. Kluba vadība domā, ka, maksājot visu cenu skaidrā naudā, īpašumu varēs dabūt par 100,- dol. akrā.

KAS JĀZINA PAR MAKŠĶERNIEKIEM

Pagājušajā nedēļā pie Notavasagas upes satiku draugu Kārli Jandavu. Viņš ir atklāts cilvēks un tādēļ bez kāda ievada man uzbruka: „Jūs tur avīzē tagad esat smalki aprakstījuši gan par zivīm, gan tārpiem, gan minovām. Bet kādēļ tu neuzraksti neko par mani?" Patiešām, man neatlika nekas cits kā tikai atzīties — par makšķerniekiem pašiem un par Kārli Jandavu es neesmu paspējis vēl uzrakstīt. Tur būs daudz ko rakstīt, tāpēc, diemžēl, vienā reizē par visiem makšķerniekiem nevarēšu uzrakstīt. Tātad, ja kāds vēl nebūs pieminēts, — lai paciešas.

Man jāsāk ar pašu Kārli Jandavu. Neko prātīgu viņš šovasar nav noķēris, bet ļoti iespējams, ka makšķernieku ranga tabulā Kārlis ieņem savā nozarē vienu no pirmajām vietām. Pēc paša apgalvojumiem, viņš šovasar vienā dienā pie Saulaines ir palaidis vaļā (tas ir — nav spējis izvilkt malā) 17 karpas. Caurmēra svars šīm karpām esot bijis ap 36 un 3/4 mārciņas. Tā kā Kārlis Jandavs makšķerēšanā vienmēr līdzi ņem savu labāko draugu Molsonu, tad var rēķināt, ka Kārlis un Mr. Molsons kopā dienā būs palaiduši vaļā vismaz 34 karpas.

Tāpat neškirami draugi ir Džems Udrovskis un amerikānizējies krievu aristokrats Smirnovs, kam kādreiz pievienojas dižciltīgais anglis lords Kalverts vai pat pats kapteinis Morgāns. Udrovskis ar saviem draugiem šovasar siro pa Muskokas ūdeņiem. Noķerts ir šis un tas, un divas dienas — nekas. Turpat tuvumā makšķerējam redzēta arī kādreizējā Liepājas baletēze, bet tagad bankas darbiniece O. Skujiņas jaunkundze. Uz viņas širdsapziņas šovasar gul vairāki no 4-6 márc. smagi melnie basi. Kā visiem jau zināms, tad makšķerēšanai savus meslus kārtīgi maksā arī abu lielāko Toronto latviešu draudžu mācītāji.

Arnolds Lūsis pieturas pie vecu vecās patiesības, ka nekur nav tik labi, kā pašu mājās. Viņš neklejo apkārt pa pasauli ,jaunas, labās vietas meklēdams, jo ir pārliecināts, ka Saulaines ūdeņos zivju nekad netrūkst. Viņam ir taisnība — pēdējās nedēļās turpat pie bērnu peldētavas viņa lomā ir bijušas gan pikreles, līdakas un, ja nekas labāks, tad vismaz pāris sakerīšu parūpējušies, lai soma nebūtu tukša.

Ādolfs Čops Sidrabenes peldētāvā ezera foreles nav vēl paspējis ieaudzēt, tādēļ šovasar viņš vairākkārt manīts Lake of Bays apkārtnē. Tūliņ aiz Purēna viņš, nenoliedzami, ir labākais un sekmīgākais ezera foreļu makšķernieks.

Ka visās izslavētās vietās nevar aizbraukt un zivis „paņemt kā tirgū", par to pārliecinājās Vilis Rozenbergs, kas, ciemojoties pie arch. Augusta Iltnera izslavētajā Yongs Point, pēc vairāku stundu nesekmīgiem pūliņiem palika bešā. Droši vien vainīgs bija ziemeļu vējš vai arī tie divi namdari, kas nejauki sparīgi nagloja kādas mazas mājiņas jumtu viņā krastā.

Arnolda Lūša teoriju, ka pēc labiem lomiem nav jāizskrien pus pasaules, var droši apstiprināt arī Juris Benjamiņš, jo arī viņš prāvākās zivis vilcis turpat savas vasaras mītnes durvju priekšā. Tas tomēr nav kavējis viņu lielajā motorlaivā iztrolēt vai pusi no Georgian Bay ūdeņiem.

Inž. A. Sudmalis bija izbraucis uz manis ieteikto North River. Rezultāts — tukšpadsmit, bet kas par to — daba tur jauka ,gaiss svaigs un odi nekož.

Dr. Bārdiņš, ja lietu varētu nokārtot, vasarā slimniekus vislabāk pieņemtu Moon River krastā pie otrā krituma. Bet tā kā to nevar izkārtot, tad dakteris katru brīvo brīdi brauc uz savu otro „ofisi" un, jāsaka, neko prātīgu vēl šogad nav noķēris. Bet vai tādēļ, kāds makšķerniesk metīs savus „štrumentus" krūmos? Citu reizi par citiem auklas, āķa un kāta bruņiniekiem.

A. Pelēkais.

Mūsu pārstāvis Čikāgā
K. F. ĶEZBERS,
2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8681,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.